

I

(Legislativní akty)

NAŘÍZENÍ

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2021/695

ze dne 28. dubna 2021,

kterým se zavádí rámcový program pro výzkum a inovace Horizont Evropa a stanoví pravidla pro účast a šíření výsledků a zrušují nařízení (EU) č. 1290/2013 a (EU) č. 1291/2013

(Text s významem pro EHP)

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 173 odst. 3, čl. 182 odst. 1, článek 183 a čl. 188 druhý pododstavec této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

po postoupení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

s ohledem na stanoviska Evropského hospodářského a sociálního výboru ⁽¹⁾,

s ohledem na stanovisko Výboru regionů ⁽²⁾,

v souladu s řádným legislativním postupem ⁽³⁾,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Cílem Unie je posílit svou vědeckou a technologickou základnu vytvořením evropského výzkumného prostoru (EVP), ve kterém se výzkumní pracovníci, vědecké poznatky a technologie volně pohybují, a motivovat ke zvyšování konkurenceschopnosti, mimo jiné i v oblasti průmyslu, a zároveň podporovat veškeré výzkumné a inovační činnosti v zájmu plnění strategických priorit Unie, které v konečném důsledku směřují k podpoře míru, hodnot Unie a dobrých životních podmínek pro všechny.
- (2) Pro dosažení vědeckého, technologického, ekonomického, environmentálního a společenského dopadu při plnění tohoto obecného cíle a pro maximalizaci přidané hodnoty unijních investic v oblasti výzkumu a inovací by Unie měla investovat do výzkumu a inovací prostřednictvím rámcového programu pro výzkum a inovace Horizont Evropa 2021–2027 (dále jen „program“). Program by měl podpořit vytváření, lepší rozšiřování a předávání vysoce kvalitních a excelentních znalostí a vysoce kvalitních technologií v Unii, přilákat talentované odborníky na všech úrovních a přispět k plnému zapojení talentového potenciálu Unie, usnadnit kooperativní vazby a posílit dopad výzkumu a inovací při rozvoji, podpoře a provádění politik Unie, podpořit a posílit zavádění a využívání inovativních a udržitelných řešení v hospodářství Unie, zejména v malých a středních podnicích, jakož i ve společnosti, zabývat se globálními výzvami, včetně změny klimatu a cílů udržitelného rozvoje v rámci OSN, vytvářet pracovní místa, stimulovat hospodářský růst, podporovat konkurenceschopnost průmyslu a zvyšovat atraktivitu Unie na poli výzkumu a inovací. Program by měl stimulovat všechny formy inovací, včetně průlomových inovací, a uvádění inovativních řešení na trh, jakož i optimalizovat přínos těchto investic v zájmu zvyšování dopadu v rámci posíleného EVP.

⁽¹⁾ Úř. věst. C 62, 15.2.2019, s. 33, a Úř. věst. C 364, 28.10.2020, s. 124.

⁽²⁾ Úř. věst. C 461, 21.12.2018, s. 79.

⁽³⁾ Postoj Evropského parlamentu ze dne 17. dubna 2019 (dosud nezveřejněný v Úředním věstníku) a postoj Rady v prvním čtení ze dne 16. března 2021 (dosud nezveřejněný v Úředním věstníku). Postoj Evropského parlamentu ze dne ... (dosud nezveřejněný v Úředním věstníku).

- (3) Program by měl být zaveden na období odpovídající době trvání víceletého finančního rámce na období 2021–2027 stanoveného v nařízení Rady (EU, Euratom) 2020/2093 ⁽⁴⁾, aniž jsou dotčeny lhůty stanovené v nařízení Rady (EU) 2020/2094 ⁽⁵⁾.
- (4) Program by měl přispět ke zvýšení veřejných a soukromých investic do výzkumu a inovací v členských státech, a pomoci tak k dosažení cíle, aby do výzkumu a vývoje směřovaly celkové investice ve výši nejméně 3 % hrubého domácího produktu (HDP) Unie. K naplnění tohoto cíle bude nezbytné, aby členské státy a soukromý sektor doplnily program vlastními posílenými investicemi v oblasti výzkumu, vývoje a inovací.
- (5) Za účelem dosažení cílů tohoto programu a při respektování zásady excelence by se program měl zaměřit mimo jiné na posilování kooperativních vazeb v Evropě, a přispět tak ke snížení rozdílů v oblasti výzkumu a inovací.
- (6) V zájmu dosažení politických cílů Unie by činnosti v rámci tohoto programu měly ve vhodných případech a v souladu se zásadou inovace využívat právních předpisů podporujících inovace a podněcovat jejich vytváření se záměrem rychleji a intenzivněji promítnout širokou znalostní základnu Unie do inovací.
- (7) Koncepty otevřené vědy, otevřených inovací a otevřenosti světu by měly zajistit excelenci a dopad unijních investic do výzkumu a inovací a současně chránit zájmy Unie.
- (8) Otevřená věda, včetně otevřeného přístupu k vědeckým publikacím a výzkumným datům, jakož i optimální šíření a využívání poznatků mají potenciál zvýšit kvalitu, dopad a přínosy vědy. Mají rovněž potenciál urychlit vědecký pokrok, neboť zvyšují jejich spolehlivost, účinnost a přesnost a přispívají k jejich větší srozumitelnosti pro společnost a schopnosti reagovat na společenské výzvy. Měla by být přijata ustanovení, která zajistí, že příjemci budou poskytovat otevřený přístup k recenzovaným vědeckým publikacím. Stejně tak by mělo být zajištěno, aby příjemci podle zásady „co nejotevřenější – nepřístupné jen v nezbytné míře“ poskytovali otevřený přístup k výzkumným datům a aby byla zajištěna možnost výjimek zohledňujících oprávněné zájmy příjemců. Větší důraz by měl být kladen zejména na odpovědné nakládání s výzkumnými údaji, které by mělo být v souladu se zásadami „dohledatelnosti, dostupnosti, interoperability a znovupoužitelnosti“ ('Findability', 'Accessibility', 'Interoperability' and 'Reusability', dále společně jen „zásady FAIR“), a to zejména prostřednictvím začleňování plánů správy dat. Příjemci by případně měli využívat možností, které nabízí evropský cloud pro otevřenou vědu (EOSC) a evropská datová infrastruktura, a dodržovat další zásady a postupy pro otevřenou vědu. Reciprocita v otevřené vědě by měla být podporována ve všech dohodách o přidružení a spolupráci se třetími zeměmi.
- (9) Příjemci programu, zejména malé a střední podniky, se vyzývají, aby využívali příslušných stávajících nástrojů Unie, jako je evropská asistenční služba pro otázky duševního vlastnictví, která podporuje malé a střední podniky a další účastníky programu při ochraně a prosazování svých práv duševního vlastnictví.
- (10) Tvorba a koncepce programu by měly odrážet potřebu vytvoření kritického množství podporovaných činností, a to v celé Unii za současné podpory zapojení všech členských států založeného na excelenci a prostřednictvím mezinárodní spolupráce v souladu s Agendou pro udržitelný rozvoj 2030 (dále jen „Agenda 2030“), cíli udržitelného rozvoje a Pařížskou dohodou přijatou podle Rámcové úmluvy Organizace spojených národů o změně klimatu ⁽⁶⁾ (dále jen „Pařížská dohoda“). Realizací programu by se mělo posílit sledování těchto cílů a závazek Unie a jejich členských států provádět Agendu 2030 s cílem dosáhnout jejich tří rozměrů, a sice ekonomického, sociálního a environmentálního, soudržným a integrovaným způsobem.
- (11) Činnosti podporované v rámci programu by měly přispívat k dosažení cílů, priorit a mezinárodních závazků Unie.

⁽⁴⁾ Nařízení Rady (EU, Euratom) 2020/2093 ze dne 17. prosince 2020, kterým se stanoví víceletý finanční rámec na období 2021–2027 (Úř. věst. L 433I, 22.12.2020, s. 11).

⁽⁵⁾ Nařízení Rady (EU) 2020/2094, ze dne 14. prosince 2020, kterým se zřizuje Nástroj Evropské unie na podporu oživení, jehož účelem je podpořit oživení po krizi COVID-19 (Úř. věst. L 433I, 22.12.2020, s. 23).

⁽⁶⁾ Úř. věst. L 282, 19.10.2016, s. 4.

- (12) Program by měl těžit z doplňkovosti se stávajícími příslušnými evropskými plány a strategiemi v oblasti výzkumu a inovací a případně s významnými projekty společného evropského zájmu za předpokladu, že ve strategickém plánování programu budou určeny související potřeby v oblasti výzkumu a inovací.
- (13) Program by měl zajistit transparentnost a odpovědnost veřejného financování u projektů v oblasti výzkumu a inovací, čímž ochrání veřejný zájem.
- (14) Program by měl podporovat výzkumné a inovační činnosti v oblasti společenských a humanitních věd. To znamená podporovat v této oblasti nejen prohlubování vědeckých poznatků, ale také využívání těchto poznatků a příslušného pokroku k většímu ekonomickému a společenskému dopadu programu. V rámci pilíře „Globální výzvy a konkurenceschopnost evropského průmyslu“ by měly být společenské a humanitní vědy plně zapojeny do všech klastrů. Vedle prosazování společenských a humanitních věd v projektech by ve vhodných případech měla být podporována také integrace společenských a humanitních věd zastoupením nezávislých externích odborníků z těchto oborů v expertních výborech a v hodnotících panelech a včasným monitorováním společenských a humanitních věd a informováním o jejich zastoupení ve financovaných výzkumných akcích. Monitorování napříč programem by se mělo zaměřit na zapojování společenských a humanitních věd.
- (15) Program by měl zachovávat vyvážený přístup mezi výzkumem na jedné straně a inovacemi na straně druhé, jakož i mezi financováním zdola (vycházejícím od badatele či inovátora) a financováním shora (stanoveným strategicky definovanými prioritami), a to v závislosti na povaze zapojených výzkumných a inovačních komunit napříč Uní, typech a účelu prováděných činností a na zamýšlených dopadech. Kombinace těchto faktorů by měla určit volbu přístupu pro příslušné části programu, z nichž všechny přispívají ke všem obecným a specifickým cílům programu.
- (16) Celkový rozpočet na složku „Rozšiřování účasti a šíření excelence“ v rámci části „Rozšiřování účasti a posilování EVP“ programu by měl činit nejméně 3,3 % celkového rozpočtu programu a měly by z něj těžit především právní subjekty usazené v zemích rozšiřování účasti.
- (17) „Iniciativy excelence“ by se měly zaměřovat na posílení excelence výzkumu a inovací ve způsobilých zemích, včetně školení na podporu zlepšení manažerských dovedností v oblasti výzkumu a inovací, pokud jde o udílení cen, posilování inovačních ekosystémů, jakož i vytváření sítí výzkumu a inovací, mimo jiné na základě výzkumných infrastruktur financovaných Uní. Žadatelé by měli jasně prokázat, že projekty jsou provázány s vnitrostátními nebo regionálními strategiemi výzkumu a inovací, aby byli způsobilí žádat o financování v rámci složky „Rozšiřování účasti a šíření excelence“ části „Rozšiřování účasti a posilování EVP“ programu.
- (18) Mělo by být možné uplatňovat zrychlený postup pro výzkum a inovace, při němž by lhůta pro udělení grantu neměla překročit šest měsíců, a tím umožnit rychlejší přístup zdola k finančním prostředkům pro malá kolaborativní konsorcia, jež akce zajišťují od základního výzkumu až po uplatnění na trhu.
- (19) Program by měl podporovat všechny fáze výzkumu a inovací, zejména v rámci kolaborativních projektů, případně také u misí a evropských partnerství. Základní výzkum je stěžejním východiskem a důležitým předpokladem pro zvýšení schopnosti Unie přilákat nejschopnější vědce, aby se mohla stát globálním centrem excelence. V rámci programu by měla být zajištěna rovnováha mezi základním a aplikovaným výzkumem. Spolu s inovacemi se tak podpoří hospodářská konkurenceschopnost Unie, růst i tvorba pracovních míst.
- (20) Je prokázáno, že klíčem k excelentní vědě je přijímání rozmanitosti ve všech jejích projevech, neboť z rozmanitosti věda těží. Rozmanitost a inkluzivnost přispívají k excelenci v kolaborativním výzkumu a inovacích, jelikož spolupráce napříč obory, odvětvími a EVP přispívá ke zlepšování výzkumu a zvyšování kvality návrhů projektů, může vést k vyšší míře společenského přijetí a podpořit přínosy inovací, a tím i pokrok Evropy.
- (21) Za účelem zajištění co největšího dopadu programu je třeba zvláštní pozornost multidisciplinárním, interdisciplinárním a mezioborovým přístupům, což jsou klíčové součásti zásadního vědeckého pokroku.

- (22) Výzkumné činnosti prováděné v rámci pilíře „Excelentní věda“ by měly být vymezeny podle potřeb a možností vědy a měly by prosazovat vědeckou excelenci. Výzkumný program by měl být stanoven v úzké součinnosti s vědeckou obcí a měl by mimo jiné zahrnovat důraz na přilákání nových talentů v oblasti výzkumu a inovací a začínajících výzkumných pracovníků, a současně posilovat EVP, zamezit „odlivu mozků“ a podporovat mobilitu vynikajících výzkumných pracovníků.
- (23) Program by měl Unii a jejím členským státům pomoci při získávání těch nejlepších talentů a dovedností s přihlédnutím k realitě velmi intenzivní mezinárodní konkurence.
- (24) Pilíř „Globální výzvy a konkurenceschopnost evropského průmyslu“ by měl být realizován prostřednictvím klastrů výzkumných a inovačních činností s cílem maximalizovat začlenění napříč příslušnými tematickými oblastmi při zajištění vysoké a udržitelné úrovně dopadu na Unii ve vztahu k vynaloženým zdrojům. Tento pilíř by mohl podporovat přeshraniční spolupráci mezi obory, odvětvími a oblastmi politiky v zájmu cílů udržitelného rozvoje OSN v návaznosti na zásady Agendy 2030, na Pařížskou dohodu a konkurenceschopnost odvětví Unie. Stanovení vysoce ambiciózních a velkoplošných iniciativ v podobě výzkumných a inovačních misí by mohlo programu umožnit dosáhnout transformačního a systémového dopadu pro společnost při podpoře cílů udržitelného rozvoje, a to i prostřednictvím mezinárodní spolupráce a vědecké diplomacie. Činnosti v rámci uvedeného pilíře by měly pokrývat celou škálu výzkumných a inovačních činností, aby se zajistilo, že Unie zůstane na špičce strategicky definovaných priorit.
- (25) Klastř „Kultura, kreativita a inkluzivní společnost“ by měl významně přispívat k výzkumu v kulturních a kreativních odvětvích, včetně výzkumu týkajícího se kulturního dědictví Unie, a zejména by měl umožnit vytvoření prostoru pro spolupráci v oblasti evropského kulturního dědictví.
- (26) Plné a včasné zapojení všech odvětví průmyslu do programu, od jednotlivých podnikatelů a malých a středních podniků až po velké podniky by mohlo podstatně přispět k realizaci cílů programu a zejména k vytvoření udržitelných pracovních míst a růstu v Unii. Takové zapojení průmyslu by se mělo vztahovat na podporované akce, které odpovídají přinejmenším úrovni akcí podporovaných v rámci rámcového programu Horizont 2020 zavedeného nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1291/2013⁽⁷⁾ (dále jen „Horizont 2020“).
- (27) Akce v rámci programu by mohly představovat významný příspěvek k uvolnění potenciálu strategických odvětví Unie, včetně klíčových základních technologií odrážejících cíle strategie Unie v oblasti průmyslové politiky.
- (28) Mnohostranné konzultace, mimo jiné i s občanskou společností a průmyslem by měly přispívat k výhledům a prioritám stanoveným prostřednictvím strategického plánování. Výsledkem by měly být periodické strategické plány v oblasti výzkumu a inovací přijaté prostřednictvím prováděcích aktů za účelem přípravy obsahu pracovních programů.
- (29) Pracovní program by měl zohlednit výsledek konkrétních dřívějších projektů a stav vědy, technologie a inovací na vnitrostátní, unijní a mezinárodní úrovni a relevantní politický, tržní a společenský vývoj, aby mohla být příslušná akce financována.
- (30) Je důležité podporovat průmysl Unie, aby zůstal nebo se stal světovým vůdcem v oblasti inovací, digitalizace a klimatické neutrality, zejména prostřednictvím investic do klíčových základních technologií, na nichž podnikání budoucnosti bude stavět. Akce programu by měly přiměřeně a transparentně řešit případy selhání trhu nebo suboptimálních investičních situací a posilovat investice, aniž by zdvojovaly nebo vytlačovaly soukromé financování, a měly by mít jasnou evropskou přidanou hodnotu a návratnost investic pro veřejnost. Tím se zajistí jednotnost akcí programu a pravidel Unie pro státní podporu s cílem podnítit inovace a zabránit nepřiměřenému narušování hospodářské soutěže na vnitřním trhu.

(7) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1291/2013 ze dne 11. prosince 2013, kterým se zavádí Horizont 2020 – rámcový program pro výzkum a inovace (2014–2020) a zrušuje rozhodnutí č. 1982/2006/ES (Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 104).

- (31) Program by měl podporovat výzkum a inovace integrovaným způsobem a dodržovat při tom všechna příslušná ustanovení v rámci Světové obchodní organizace. Koncept výzkumu, zahrnující experimentální vývoj, by se měl používat v souladu s manuálem Frascati vypracovaným Organizací pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD), zatímco koncept inovace je třeba používat v souladu s manuálem Oslo vypracovaným OECD a Eurostatem na základě širokého přístupu zahrnujícího i sociální inovace. Definice OECD týkající se úrovně technologické připravenosti (TRL) by stejně jako v Horizontu 2020 měly být nadále zohledňovány při klasifikaci technologického výzkumu, vývoje produktů a jejich demonstrací, jakož i při vymezení typů akcí dostupných ve výzvách k podávání návrhů. Granty by neměly být udělovány na akce, jejichž činnosti jdou nad rámec TRL 8. V rámci pracovního programu by mělo být možné pro danou výzvu v rámci pilíře „Globální výzvy a konkurenceschopnost evropského průmyslu“ povolit granty pro validaci produktů ve velkém měřítku a jejich replikaci na trhu.
- (32) Program by měl přispět k cílům v oblasti vesmíru na úrovni výdajů, které alespoň proporcionálně odpovídají výdajům v rámci Horizontu 2020.
- (33) Sdělení Komise ze dne 11. ledna 2018 nazvané „Průběžné hodnocení Horizontu 2020: maximalizace dopadů výzkumu a inovací EU“, usnesení Evropského parlamentu ze dne 13. června 2017 o posouzení provádění Horizontu 2020 s ohledem na jeho průběžné hodnocení a návrh devátého rámcového programu ^(*) a závěry Rady ze dne 1. prosince 2017 nazvané „Od průběžného hodnocení Horizontu 2020 k devátému rámcovému programu“ poskytly soubor doporučení pro program, včetně pravidel pro účast na programu a šíření jeho výsledků. Uvedená doporučení vycházejí ze zkušeností získaných v rámci Horizontu 2020 i z příspěvků od orgánů Unie a zainteresovaných subjektů. Uvedená doporučení zahrnují návrhy opatření na podporu mobility výzkumných pracovníků a otevřenosti sítí v oblasti výzkumu a inovací za účelem ambicióznějšího investování s cílem dosáhnout kritického množství a maximalizovat dopad; podporovat průlomové inovace; stanovit priority pro investice Unie do výzkumu a inovací v oblastech vysoké přidané hodnoty, zejména prostřednictvím zaměření na mise, plného, uvědomělého a včasného zapojení občanů a široké komunikace; racionalizovat unijní strukturu financování za účelem plného využití potenciálu výzkumu a investic včetně výzkumných infrastruktur napříč Uníí, mimo jiné modernizací rozsahu iniciativ evropských partnerství a režimů spolufinancování; rozvíjet více a konkretizovat synergie mezi různými finančními nástroji Unie, zejména překonáváním úskalí intervenční logiky bez komplementární vazby a složitosti různých druhů financování a jiných nařízeních, a rovněž s cílem pomoci mobilizovat nedostatečně využitý potenciál výzkumu a inovací v celé Unii; posilovat mezinárodní spolupráci a otevřenost vůči účasti třetích zemí; a pokračovat ve zjednodušování na základě zkušeností z provádění Horizontu 2020.
- (34) Vzhledem k tomu, že je třeba věnovat zvláštní pozornost koordinaci a doplňkovosti různých politik Unie, měl by program usilovat o synergické působení s dalšími programy Unie, od jejich návrhu a strategického plánování až po výběr projektů, řízení, komunikaci, šíření a využívání výsledků, po monitorování, auditování a řízení. Pokud jde o financování činností v oblasti výzkumu a investic, měly by tyto synergie v největší možné míře umožňovat harmonizaci pravidel, včetně pravidel způsobilosti nákladů. Aby se zabránilo zdvojení činností a překrývání a zvýšil se pákový efekt financování Unie a aby se snížila administrativní zátěž žadatelů a příjemců, mělo by být možné podporovat synergie zejména alternativním, kombinovaným, kumulativním financováním a převody zdrojů.
- (35) V souladu s nařízením (EU) 2020/2094 a v mezích dostupných zdrojů, které jsou tamtéž přiděleny, by se v rámci programu měla provádět opatření na podporu oživení a odolnosti za účelem řešení bezprecedentních důsledků krize způsobené onemocněním COVID-19. Tyto dodatečné zdroje by měly být použity způsobem, který zajistí dodržování lhůt stanovených v nařízení (EU) 2020/2094. Tyto dodatečné zdroje by měly být přidělovány výhradně na akce v oblasti výzkumu a inovací zaměřené na řešení důsledků krize způsobené onemocněním COVID-19, zejména jejich hospodářských, sociálních a společenských důsledků.
- (36) Aby financování Unie mělo co největší možný účinek a co neefektivněji přispívalo k dosažení cílů a závazků politiky Unie, měla by mít Unie možnost vstoupit do evropských partnerství s partnery ze soukromého a/nebo veřejného sektoru. Mezi takové partnery patří průmysl, malé a střední podniky, univerzity, výzkumné organizace, zainteresované strany v oblasti výzkumu a inovací, subjekty pověřené výkonem veřejné služby na místní, regionální, celostátní nebo mezinárodní úrovni nebo organizace občanské společnosti, jako jsou nadace a nevládní organizace, které podporují nebo provádějí výzkum a inovace, za předpokladu, že požadovaných dopadů lze efektivněji dosáhnout v rámci partnerství než Uníí samotnou.

(*) Úř. věst. C 331, 18.9.2018, s. 30.

- (37) Mělo by být možné, aby v závislosti na rozhodnutí členského státu byly příspěvky z programů spolufinancovaných z Evropského fondu pro regionální rozvoj (EFRR), Evropského sociálního fondu plus (ESF+), Evropského námořního, rybářského a akvakulturního fondu (ENRAF) a Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV) považovány za příspěvek zúčastněného členského státu pro účely evropského partnerství v rámci programu. Uvedenou možností by však neměla být dotčena potřeba dodržovat všechna ustanovení vztahující se na uvedené příspěvky, jak je stanoveno v nařízení o společných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu plus, Fondu soudržnosti a Evropském námořním a rybářském fondu a o finančních pravidlech pro tyto fondy a pro Azylový, migrační a integrační fond, Fond pro vnitřní bezpečnost a Nástroj pro finanční podporu správy hranic a vízové politiky (dále jen „nařízení o společných ustanoveních na období 2021-2027“) a v nařízeních týkajících se jednotlivých fondů.
- (38) Program by měl posílit spolupráci mezi evropskými partnerstvími a partnery ze soukromého nebo veřejného sektoru na mezinárodní úrovni, včetně spojení výzkumných a inovačních programů a přeshraničních investic v oblasti výzkumu a inovací, přinášející vzájemný prospěch občanům a podnikům, a současně zajistit, aby Unie mohla hájit své zájmy ve strategických oblastech.
- (39) Stěžejní iniciativy v oblasti budoucích a vznikajících technologií (FET) se ukazují být účinným a účelným nástrojem, neboť díky společnému koordinovanému úsilí Unie a jejích členských států jsou pro společnost přínosem. Činnosti prováděné v rámci stěžejních iniciativ FET – Grafen, Projekt lidského mozku a Kvantová technologie – podporované Horizontem 2020 budou i nadále podporovány v rámci programu prostřednictvím výzev k podávání návrhů obsažených v pracovním programu. Přípravné akce podporované v rámci části Horizontu 2020 věnované stěžejním iniciativám FET poslouží jako podklad pro strategické plánování v rámci programu a poskytnout podněty pro práci na misích, společně financovaných či společně programovaných evropských partnerstvích a pravidelných výzvách k podávání návrhů.
- (40) Společné výzkumné středisko (JRC) by politikám Unie mělo poskytovat nezávislou vědeckou a technickou podporu vycházející z iniciativy klientů, a to v průběhu celého politického cyklu. Přímé akce JRC by měly být prováděny pružným, efektivním a transparentním způsobem s přihlédnutím k politickým potřebám Unie a příslušným potřebám uživatelů JRC, a to se zajištěním ochrany finančních zájmů Unie. JRC by mělo nadále vytvářet dodatečné zdroje.
- (41) Pilíř „Inovativní Evropa“ by měl zavést řadu opatření pro poskytování integrované podpory reagující na potřeby podnikatelů a podnikání, jejichž cílem je realizovat a urychlit průlomové inovace pro rychlý růst trhu a podporovat strategickou autonomii Unie při zachování otevřené ekonomiky. Měl by přinést „jednotné kontaktní místo“ s cílem přilákat a podpořit všechny druhy inovátorů a inovativních společností, jako jsou malé a střední podniky včetně začínajících podniků a ve výjimečných případech malých společností se střední tržní kapitalizací, které mají potenciál pro zvyšování své kapacity na unijní a mezinárodní úrovni. Tento pilíř by měl nabízet rychlé, pružné granty a možnosti společného investování, mimo jiné i se soukromými investory. Uvedené cíle by měly být plněny zřízením Evropské rady pro inovace (ERI). Pilíř by měl také podporovat Evropský inovační a technologický institut (EIT) a evropské inovační ekosystémy jako celek, zejména prostřednictvím evropských partnerství s národními a regionálními aktéry na podporu inovací.
- (42) Pro účely tohoto nařízení, a zejména pokud jde o činnosti prováděné v rámci ERI, by se „začínajícím podnikem“ měl rozumět malý a střední podnik v počáteční fázi svého životního cyklu (včetně start-upů odštěpených od univerzitních výzkumných činností), jehož cílem jsou inovativní řešení a škálovatelný podnikatelský model a který je autonomní ve smyslu článku 3 přílohy doporučení Komise 2003/361/ES^(*); „společností se střední tržní kapitalizací“ by se měl rozumět podnik, který není malým nebo středním podnikem a který má 250 až 3 000 zaměstnanců, přičemž počet zaměstnanců se stanoví v souladu s články 3 až 6 hlavy I přílohy uvedeného doporučení; a „malou společností se střední tržní kapitalizací“ by se měla rozumět společnost se střední tržní kapitalizací, která má nejvýše 499 zaměstnanců.

(*) Doporučení Komise 2003/361/ES ze dne 6. května 2003 o definici mikropodniků, malých a středních podniků (Úř. věst. L 124, 20.5.2003, s. 36).

- (43) Politické cíle programu mají být rovněž naplňovány prostřednictvím finančních nástrojů a rozpočtové záruky Programu InvestEU, čímž se podpoří synergie mezi oběma programy.
- (44) ERI by spolu s dalšími složkami programu měla podněcovat všechny formy inovací od inkrementálních až po průlomové a přelomové inovace zacílené zejména na ty, které vytvářejí tržní příležitosti. ERI by se prostřednictvím svých nástrojů – Pathfinder a Accelerator – měla zaměřit na určování, vytváření a zavádění vysoce rizikových inovací všeho druhu včetně inkrementálních inovací s hlavním důrazem na průlomové a přelomové inovace a na špičkové inovace, které mají potenciál vytvářet tržní příležitosti. Prostřednictvím soudržné a modernizované podpory by ERI měla zaplnit současné vakuum v oblasti veřejné podpory soukromých investic pro průlomové inovace. Nástroje ERI vyžadují specializované právní a řídicí funkce odpovídající jejím cílům, zejména pokud jde o akce v oblasti tržního využití.
- (45) Nástroj Accelerator má pomoci překlenout „údolí smrti“ mezi výzkumem, fází předcházející hromadnému uvádění výrobků na trh a zvyšováním kapacit společností. Nástroj Accelerator poskytne podporu operacím s vysokým potenciálem, které představují taková technologická nebo vědecká, finanční, řídicí nebo tržní rizika, že ještě nejsou považovány za financovatelné z komerčních úvěrů, a nemohou tudíž významně zvýšit objem investic z trhu, a doplňovat tak Program InvestEU.
- (46) V úzké součinnosti s Programem InvestEU by měl nástroj Accelerator, podporou ve formě kombinovaného financování a financování vlastního kapitálu, financovat projekty malých a středních podniků, včetně začínajících podniků, a ve výjimečných případech projekty malých společností se střední tržní kapitalizací, které dosud nejsou schopny vytvářet příjmy, nejsou dosud ziskové, nebo nejsou dosud schopny přilákat investice postačující k plnému provádění podnikatelského záměru příslušných projektů. Tyto způsobilé subjekty by měly být považovány za nefinancovatelné z komerčních úvěrů, ačkoli části jejich investičních potřeb mohly být nebo by mohly být zajištěny jedním nebo více investory, jako je soukromá nebo veřejná banka, fond rodinného majetku, fond rizikového kapitálu, andělský investor atd. Nástroj Accelerator má tímto způsobem pomoci překonat selhání trhu a financovat slibné subjekty, které provádějí průlomové inovační projekty vytvářející tržní příležitosti, ale zatím nejsou financovatelné z komerčních úvěrů. Jakmile se uvedené projekty stanou financovatelnými z komerčních úvěrů, mohly by být financovány z Programu InvestEU.
- (47) Jakkoli by rozpočet nástroje Accelerator pro účely článku 48 měl být využíván zejména ke kombinovanému financování, měla by čistě grantová podpora v rámci nástroje Accelerator poskytovaná malým a středním podnikům, včetně začínajících podniků, odpovídat podpoře poskytované z rozpočtu nástroje pro malé a střední podniky v rámci Horizontu 2020.
- (48) EIT by se primárně prostřednictvím svých znalostních a inovačních společenství a rozšířením svého regionálního inovačního programu měl zaměřit na posílení inovačních ekosystémů, které řeší globální výzvy. Toho by mělo být dosaženo podporou začleňování inovací, výzkumu, vysokoškolského vzdělávání a podnikání. V souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady o Evropském inovačním a technologickém institutu (dále jen "nařízení o EIT") a svým strategickým inovačním programem uvedeným v rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady o strategickém inovačním programu Evropského inovačního a technologického institutu (EIT) na období 2021–2027 by EIT měl prostřednictvím svých činností rozvíjet inovace a významným způsobem zvýšit svoji podporu začleňování vysokoškolského vzdělávání do inovačního ekosystému, a to zejména podněcováním podnikatelského vzdělávání, podporou pevné mimooborové spolupráce mezi průmyslem a univerzitním prostředím a určením výhledových dovedností pro budoucí inovátory k řešení globálních výzev, včetně pokročilých digitálních a inovačních dovedností. Režimy podpory poskytované EIT by měly přinášet prospěch příjemcům ERI, přičemž začínající podniky vznikající ze znalostních a inovačních společenství EIT by měly mít zjednodušený, a tudíž rychlejší přístup k akcím ERI. Třebaže by EIT měl svým zaměřením na inovační ekosystémy přirozeně zapadat do pilíře „Inovativní Evropa“, měl by také v případě potřeby podporovat ostatní pilíře. Je třeba se vyvarovat zbytečného překrývání znalostních a inovačních společenství a dalších nástrojů v téže oblasti, zejména pokud jde o jiná evropská partnerství.
- (49) U všech druhů inovací, včetně průlomových, přelomových a inkrementálních inovací, by měly být zajištěny a chráněny rovné podmínky pro podniky, které na daném trhu soutěží, neboť tyto požadavky jsou klíčové pro rozvoj všech těchto druhů inovací, což zejména umožní značnému počtu malých a středních inovátorů vybudovat svou kapacitu v oblasti výzkumu a inovací, sklízet plody svých investic a získat tržní podíl.

- (50) Program by měl prosazovat a začleňovat spolupráci se třetími zeměmi a mezinárodními organizacemi a iniciativami na základě zájmů Unie, oboustranných přínosů, mezinárodních závazků, vědecké diplomacie a v nejvyšší možné míře vzájemnosti. Mezinárodní spolupráce by se měla zaměřit na posílení excelence Unie v oblasti výzkumu a inovací, její přitažlivosti, schopnosti udržet nejlepší talenty a hospodářské a průmyslové konkurenceschopnosti, na řešení globálních výzev, včetně cílů udržitelného rozvoje v rámci OSN, a to dodržováním zásad Agendy 2030 a Pařížské dohody, a na podporu vnějších politik Unie. Měl by být dodržován přístup obecné otevřenosti vůči mezinárodní účasti a akcím cílené mezinárodní spolupráce, mimo jiné prostřednictvím odpovídající způsobilosti pro financování subjektů usazených v zemích s nízkými až středními příjmy. Unie by měla usilovat o uzavření mezinárodních dohod o spolupráci v oblasti výzkumu a inovací se třetími zeměmi. Současně by mělo být podporováno přidružení třetích zemí, zejména u kolaborativních částí programu, a to v souladu s dohodami o přidružení a se zaměřením na přidanou hodnotu pro Unii. Při přidělování finančních příspěvků přidružených zemí na program by Komise měla vzít v úvahu míru účasti právních subjektů uvedených třetích zemí na různých částech programu.
- (51) S cílem prohloubit vztah mezi vědou a společností a maximalizovat přínosy jejich interakcí by program měl zapojit všechny společenské aktéry, například občany a organizace občanské společnosti, do společného koncipování a spoluvytváření odpovědných výzkumných a inovačních programů (RRI) a jejich obsahu a v celém průběhu procesů, které řeší obavy, potřeby a očekávání občanů a občanské společnosti, podpory vědeckého vzdělávání, zpřístupňování vědeckých poznatků veřejnosti a usnadňování účasti občanů a organizací občanské společnosti na jeho činnostech. Mělo by tak být učiněno napříč celým programem i prostřednictvím specializovaných činností v části „Rozšiřování účasti a posilování EVP“. Zapojování občanů a občanské společnosti do výzkumu a inovací by mělo být doprovázeno veřejnou osvětovou činností s cílem získat a udržet veřejnou podporu programu. Program by měl rovněž usilovat o odstranění překážek a zvýšení synergií mezi vědou, technologií, kulturou a uměním s cílem získat novou kvalitu udržitelných inovací. Opatření přijatá za účelem lepšího zapojení občanů a občanské společnosti do podporovaných projektů by měla být monitorována.
- (52) Ve vhodných případech by program měl zohlednit zvláštní charakter nejbližších regionů, jak jsou uvedeny v článku 349 Smlouvy o fungování Evropské unie (dále jen „Smlouva o fungování EU“), a v souladu se sdělením Komise ze dne 24. října 2017 nazvaným „Silnější a obnovené strategické partnerství s nejbližšími regiony EU“, které Rada uvítala.
- (53) Činnosti vyvíjené v rámci programu by měly usilovat o odstranění genderových stereotypů a nerovností mezi ženami a muži, zlepšovat rovnováhu mezi pracovním a soukromým životem a podporovat rovnost mezi ženami a muži v oblasti výzkumu a inovací, včetně zásady stejného odměňování bez diskriminace na základě pohlaví v souladu s články 2 a 3 Smlouvy o Evropské unii (dále jen „Smlouva o EU“) a články 8 a 157 Smlouvy o fungování EU. Genderové hledisko by mělo být začleněno do obsahu výzkumu a inovací a dodržováno ve všech fázích výzkumu. Činnosti vyvíjené v rámci programu by dále měly usilovat o odstranění nerovností a o prosazování rovnosti a rozmanitosti ve výzkumu a inovacích po všech stránkách s ohledem na věk, zdravotní postižení, rasu a etnický původ, náboženské vyznání či přesvědčení a sexuální orientaci.
- (54) S ohledem na specifika odvětví obranného průmyslu by měla být stanovena podrobná ustanovení pro financování Unie do projektů obranného výzkumu v nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/697⁽¹⁰⁾ (dále jen „Evropský obranný fond“), které vymezuje pravidla účasti pro obranný výzkum. Činnosti, které mají být prováděny v rámci Evropského obranného fondu, by měly být zaměřeny výhradně na výzkum a vývoj v oblasti obrany, zatímco činnosti prováděné v rámci zvláštního programu zavedeného rozhodnutím Rady (EU) 2021/764⁽¹¹⁾ (dále jen „zvláštní program“) a EIT by měly být zaměřeny výhradně na civilní využití. Mělo by se zabránit zbytečnému zdvojování.

⁽¹⁰⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/697 ze dne 29. dubna 2021, kterým se zřizuje Evropský obranný fond a zrušuje nařízení (EU) 2018/1092 (viz strana 149 v tomto čísle Úředního věstníku).

⁽¹¹⁾ Rozhodnutí Rady (EU) 2021/764 ze dne 10. května 2021 o zavedení zvláštního programu, kterým se provádí rámcový program pro výzkum a inovace Horizont Evropa a zrušuje rozhodnutí 2013/743/EU (Úř. LÍ věst. 167, 12.5.2021, s. 1).

- (55) Toto nařízení stanoví finanční krytí pro celou dobu trvání programu, které představuje pro Evropský parlament a Radu během ročního rozpočtového procesu hlavní referenční částku ve smyslu bodu 18 Interinstitucionální dohody ze dne 16. prosince 2020 mezi Evropským parlamentem, Radou Evropské unie a Evropskou komisí o rozpočtové kázní, spolupráci v rozpočtových záležitostech a řádném finančním řízení, jakož i o nových vlastních zdrojích, včetně plánu zavádění nových vlastních zdrojů ⁽¹²⁾. Uvedené finanční krytí zahrnuje částku 580 000 000 EUR v běžných cenách pro zvláštní program zavedený rozhodnutím (EU) 2021/764 a pro EIT v souladu se společným prohlášením Evropského parlamentu, Rady a Komise ze dne 16. prosince 2020 o posílení zvláštních programů a úpravě základních aktů ⁽¹³⁾.
- (56) Na tento program se použije nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2018/1046 ⁽¹⁴⁾ (dále jen „finanční nařízení“). Finanční nařízení stanoví pravidla pro plnění rozpočtu Unie, včetně pravidel týkajících se grantů, cen, zadávání veřejných zakázek, nepřímého řízení, finančních nástrojů, rozpočtových záruk, finanční pomoci a náhrad vyplácených externím odborníkům.
- (57) V souladu s čl. 193 odst. 2 finančního nařízení lze grant na již zahájené akce udělit pouze v případě, že žadatel může prokázat, že akce musela být zahájena ještě před podpisem grantové dohody. Náklady vzniklé před podáním žádosti o grant však nejsou způsobilé, s výjimkou řádně odůvodněných mimořádných případů. Aby nedošlo k narušení podpory Unie, jímž by mohly být dotčeny zájmy Unie, mělo by být možné stanovit v rozhodnutí o financování na začátku víceletého finančního rámce na období 2021–2027 na omezenou dobu a pouze v řádně odůvodněných případech, že jsou určité činnosti a náklady způsobilé od začátku rozpočtového roku 2021, a to i v případě, že byly uvedené činnosti provedeny a náklady vznikly před podáním žádosti o grant.
- (58) V rámci celého programu je třeba setrvale usilovat o administrativní zjednodušení, zejména o snížení administrativní zátěže pro příjemce. Komise by měla dále zjednodušit své nástroje a pokyny tak, aby pro příjemce představovaly minimální zátěž. Zejména by měla Komise zvážit vydání zkrácené verze pokynů.
- (59) Dokončení jednotného digitálního trhu a rostoucí příležitosti ze sblížení digitálních a fyzických technologií vyžadují zvýšení investic. Program Horizont Evropa by měl k uvedenému úsilí přispět významným zvýšením výdajů na hlavní činnosti digitálního výzkumu a inovací ve srovnání s Horizontem 2020 ⁽¹⁵⁾. To by mělo zajistit, aby Evropa zůstala v čele globálního výzkumu a inovací v digitální oblasti.
- (60) Měl by být upřednostněn kvantový výzkum v klastru „Digitální oblast, průmysl a vesmír“ v rámci pilíře II vzhledem k jeho zásadní úloze v digitální transformaci, konkrétně rozšířením evropského vedoucího postavení v oblasti vědy a excelence, pokud jde o kvantové technologie, což umožní dosáhnout plánovaného rozpočtu stanoveného v roce 2018.

⁽¹²⁾ Úř. věst. L 433I, 22.12.2020, s. 28.

⁽¹³⁾ Úř. věst. C 444I, 22.12.2020, s. 1.

⁽¹⁴⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2018/1046 ze dne 18. července 2018, kterým se stanoví finanční pravidla pro souhrnný rozpočet Unie, mění nařízení (EU) č. 1296/2013, (EU) č. 1301/2013, (EU) č. 1303/2013, (EU) č. 1304/2013, (EU) č. 1309/2013, (EU) č. 1316/2013, (EU) č. 223/2014 a (EU) č. 283/2014 a rozhodnutí č. 541/2014/EU a zrušuje nařízení (EU, Euratom) č. 966/2012 (Úř. věst. L 193, 30.7.2018, s. 1).

⁽¹⁵⁾ Ve sdělení Komise ze dne 14. února 2018 nazvaném „Nový, moderní víceletý finanční rámec pro Evropskou unii, která efektivně naplňuje své priority po roce 2020“ se uvádí částka 13 miliard EUR vyčleněná na hlavní digitální činnosti v rámcovém programu pro výzkum a inovace Horizont 2020.

- (61) V souladu s finančním nařízením, nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) č. 883/2013⁽¹⁶⁾ a nařízeními Rady (ES, Euratom) č. 2988/95⁽¹⁷⁾, (Euratom, ES) č. 2185/96⁽¹⁸⁾ a (EU) 2017/1939⁽¹⁹⁾ mají být finanční zájmy Unie chráněny prostřednictvím přiměřených opatření, včetně opatření týkajících se prevence, odhalování, nápravy a vyšetřování nesrovnalostí včetně podvodů, zpětného získávání ztracených, neoprávněně vyplacených či nesprávně použitých finančních prostředků a případného ukládání správních sankcí.

Zejména má Evropský úřad pro boj proti podvodům (OLAF) v souladu s nařízením (Euratom, ES) č. 2185/96 a (EU, Euratom) č. 883/2013 pravomoc provádět správní vyšetřování, včetně kontrol a inspekcí na místě, s cílem zjistit, zda nedošlo k podvodu, korupci nebo jinému protiprávnímu jednání poškozujícímu nebo ohrožujícímu finanční zájmy Unie. V souladu s nařízením (EU) 2017/1939 má Úřad evropského veřejného žalobce pravomoc vyšetřovat a stíhat trestné činy poškozující nebo ohrožující finanční zájmy Unie, jak je stanoveno ve směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1371⁽²⁰⁾. V souladu s finančním nařízením mají všechny osoby nebo subjekty, kterým jsou poskytovány finanční prostředky Unie, plně spolupracovat na ochraně finančních zájmů Unie, udělit Komisi, úřadu OLAF, Účetnímu dvoru a v případě členských států účastnících se posílené spolupráce podle nařízení (EU) 2017/1939 Úřadu evropského veřejného žalobce nezbytná práva a potřebný přístup a zajistit, aby rovnocenná práva udělily i třetí osoby podléající se na vynakládání finančních prostředků Unie.

- (62) Třetí země, které jsou členy Evropského hospodářského prostoru (EHP), se mohou účastnit programů Unie v rámci spolupráce zavedené podle Dohody o Evropském hospodářském prostoru⁽²¹⁾, která stanoví provádění programů na základě rozhodnutí přijatého podle uvedené dohody. Třetí země se mohou rovněž účastnit na základě jiných právních nástrojů. Toto nařízení by mělo obsahovat zvláštní ustanovení požadující po třetích zemích, aby udělily nezbytná práva a potřebný přístup příslušné schvalující osobě, úřadu OLAF a Účetnímu dvoru, aby mohly komplexně vykonávat své pravomoci.
- (63) Podle článku 94 rozhodnutí Rady 2013/755/EU⁽²²⁾ jsou osoby a subjekty usazené v zámořských zemích nebo územích způsobilé k získání finančních prostředků s výhradou pravidel a cílů programu a případných režimů použitelných na členský stát, s nímž je daná ZZÚ spojena.
- (64) Podle bodů 22 a 23 interinstitucionální dohody ze dne 13. dubna 2016 o zdokonalení tvorby právních předpisů⁽²³⁾ by měl být tento program vyhodnocen na základě informací shromážděných v souladu se zvláštními požadavky na podávání zpráv a monitorování a zároveň zamezit nadměrné regulaci a administrativní zátěži, zejména pro členské státy a příjemce programu. Tyto požadavky by měly případně zahrnovat měřitelné ukazatele jakožto základ pro hodnocení toho, jaké má program účinky v praxi.

⁽¹⁶⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) č. 883/2013 ze dne 11. září 2013 o vyšetřování prováděném Evropským úřadem pro boj proti podvodům (OLAF) a o zrušení nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1073/1999 a nařízení Rady (Euratom) č. 1074/1999 (Úř. věst. L 248, 18.9.2013, s. 1).

⁽¹⁷⁾ Nařízení Rady (ES, Euratom) č. 2988/95 ze dne 18. prosince 1995 o ochraně finančních zájmů Evropských společenství (Úř. věst. L 312, 23.12.1995, s. 1).

⁽¹⁸⁾ Nařízení Rady (Euratom, ES) č. 2185/96 ze dne 11. listopadu 1996 o kontrolách a inspekcích na místě prováděných Komisí za účelem ochrany finančních zájmů Evropských společenství proti podvodům a jiným nesrovnalostem (Úř. věst. L 292, 15.11.1996, s. 2).

⁽¹⁹⁾ Nařízení Rady (EU) 2017/1939 ze dne 12. října 2017, kterým se provádí posílená spolupráce za účelem zřízení Úřadu evropského veřejného žalobce (Úř. věst. L 283, 31.10.2017, s. 1).

⁽²⁰⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1371 ze dne 5. července 2017 o boji vedeném trestněprávní cestou proti podvodům poškozujícím nebo ohrožujícím finanční zájmy Unie (Úř. věst. L 198, 28.7.2017, s. 29).

⁽²¹⁾ Úř. věst. L 1, 3.1.1994, s. 3.

⁽²²⁾ Rozhodnutí Rady 2013/755/EU ze dne 25. listopadu 2013 o přidružení zámořských zemí a území k Evropské unii („rozhodnutí o přidružení zámoří“) (Úř. věst. L 344, 19.12.2013, s. 1).

⁽²³⁾ Úř. věst. L 123, 12.5.2016, s. 1.

- (65) Za účelem zajištění účinného posouzení pokroku programu při plnění jeho cílů by měla být na Komisi přenesena pravomoc přijímat akty v souladu s článkem 290 Smlouvy o fungování EU, pokud jde o změnu přílohy V ohledně ukazatelů způsobů dosahování dopadů, je-li to považováno za nezbytné, a ohledně stanovení referenčních úrovní a cílů, jakož i doplnění tohoto nařízení o ustanovení týkající se zavedení rámce pro monitorování a hodnocení. Je obzvláště důležité, aby Komise vedla vhodné konzultace v rámci své přípravné činnosti, a to i na odborné úrovni, a aby tyto konzultace probíhaly v souladu se zásadami stanovenými v interinstitucionální dohodě ze dne 13. dubna 2016 o zdokonalování tvorby právních předpisů. Pro zajištění rovné účasti na vypracovávání aktů v přenesené pravomoci obdrží Evropský parlament a Rada veškeré dokumenty současně s odborníky z členských států a jejich odborníci mají automaticky přístup na setkání skupin odborníků Komise, jež se věnují přípravě aktů v přenesené pravomoci.
- (66) Soudržnost a synergie mezi tímto programem a kosmickým programem Unie zajistí, že bude podporováno globálně konkurenceschopné a inovativní evropské kosmické odvětví; zvyšována samostatnost Evropy, pokud jde o přístup do kosmu a jeho využívání, v zabezpečeném a chráněném prostředí; a posilována úloha Evropy jakožto globálního aktéra. Data a služby poskytované kosmickým programem Unie budou podporovat excelenci ve výzkumu, průlomová řešení a následné uživatele v rámci programu.
- (67) Soudržnost a synergie mezi tímto programem a programem Erasmus+ přispějí k využívání výsledků výzkumu prostřednictvím odborné přípravy a k šíření inovativnosti ve vzdělávacím systému a budou zajišťovat, aby činnosti v oblasti vzdělávání a odborné přípravy vycházely z těch nejaktuálnějších výzkumných a inovačních činností. V návaznosti na pilotní akce zahájené v rámci programu Erasmus+ 2014–2020 na evropských univerzitách tak tento program bude v příslušných případech synergickým způsobem doplňovat podporu poskytovanou evropským univerzitám programem Erasmus+.
- (68) V zájmu zvýšení dopadu programu při řešení priorit Unie je třeba podporovat synergie s programy a nástroji, jejichž cílem je reagovat na vznikající potřeby Unie, a to i s mechanismem pro spravedlivou transformaci, Nástrojem pro oživení a odolnost a programem „EU pro zdraví“, a o takové synergie usilovat.
- (69) Pravidla pro účast a šíření výsledků by měla náležitě odrazet potřeby programu s přihlédnutím k obavám a doporučením vyjádřeným různými zainteresovanými subjekty, jakož i při průběžném hodnocení Horizontu 2020 prováděném za pomoci nezávislých externích odborníků.
- (70) Společná pravidla pro program jako celek by měla zajistit ucelený rámec, který usnadní účast v programech finančně podporovaných z rozpočtu programu, včetně účasti v programech řízených financujícími orgány, jako jsou EIT, společné podniky nebo jiné struktury podle článku 187 Smlouvy o fungování EU, a účast v programech prováděných členskými státy podle článku 185 Smlouvy o fungování EU. Mělo by být možné přijmout zvláštní pravidla, avšak takové výjimky by měly být omezeny na nezbytně nutné a řádně odůvodněné případy.
- (71) Akce, které spadají do působnosti programu, by měly respektovat základní práva a být v souladu se zásadami, jak jsou uznány zejména v Listině základních práv Evropské unie (dále jen „Listina“). Tyto akce by měly být v souladu s právními povinnostmi, včetně povinností vyplývajících z mezinárodního práva, a se všemi příslušnými rozhodnutími Komise, jako je oznámení Komise ze dne 28. června 2013 ⁽²⁴⁾, jakož i s etickými zásadami, včetně zamezení jakémukoli porušení integrity výzkumu. Tam, kde je to vhodné, by měla být zohledňována stanoviska Evropské skupiny pro etiku ve vědě a nových technologiích, Agentury Evropské unie pro základní práva a evropského inspektora ochrany údajů. Při výzkumných činnostech je třeba zohlednit i článek 13 Smlouvy o fungování EU a používání zvířat ve výzkumu a při testování by mělo být omezeno s tím, že konečným cílem je jejich používání nahradit.
- (72) V zájmu zaručení vědecké excelence a v souladu s článkem 13 Listiny by měl program ve všech zemích, které využívají jeho finanční prostředky, prosazovat úctu k akademické svobodě.

⁽²⁴⁾ Úř. věst. C 205, 19.7.2013, s. 9.

- (73) V souladu s cíli mezinárodní spolupráce, jak jsou stanoveny v člancích 180 a 186 Smlouvy o fungování EU, by měla být prosazována účast právních subjektů usazených ve třetích zemích a mezinárodních organizací založená na vzájemném prospěchu a zájmech Unie. Provádění programu by mělo být v souladu s opatřeními přijatými v souladu s články 75 a 215 Smlouvy o fungování EU a mělo by být v souladu s mezinárodním právem. Pokud jde o akce spojené se strategickými prostředky, zájmy, autonomií nebo bezpečností Unie, mělo by být možné, aby byla účast na konkrétních akcích v rámci programu omezena pouze na právní subjekty usazené v členských státech nebo na právní subjekty usazené v uvedených přidružených nebo jiných třetích zemích, kromě členských států. Jakékoli vyloučení právních subjektů usazených v Unii nebo v přidružených zemích přímo či nepřímo kontrolovaných nepřidruženými třetími zeměmi nebo právními subjekty nepřidružených třetích zemí by mělo na jedné straně zohlednit rizika, která by představovalo zahrnutí těchto subjektů, a na druhé straně prospěch, který by jejich účast přinesla.
- (74) Program uznává, že změna klimatu je jednou z největších celosvětových a společenských výzev, a zohledňuje význam boje proti změně klimatu v souladu se závazkem Unie provádět Pařížskou dohodu a cíle udržitelného rozvoje. Program by měl tudíž přispět k začleňování opatření v oblasti klimatu a k dosahování obecného cíle, kterým je vynakládat 30 % výdajů z rozpočtu Unie na podporu cílů v oblasti klimatu. Začleňování klimatických hledisek by mělo být odpovídajícím způsobem zahrnuto do obsahu výzkumu a inovací a uplatňováno ve všech fázích výzkumu.
- (75) V kontextu dopadů v oblasti klimatu by měla Komise podávat zprávy o výsledcích, inovacích a souhrnných odhadovaných účincích projektů, které jsou z hlediska klimatu relevantní, a to i pro jednotlivé části programu a způsoby provádění. Při provádění této analýzy by Komise měla zohlednit dlouhodobé hospodářské, společenské a environmentální náklady i přínosy činností v rámci programu pro občany Unie, včetně využívání inovativních řešení ke zmírňování změny klimatu a přizpůsobení se jejím dopadům, odhadovaných dopadů na zaměstnanost a zakládání podniků, hospodářský růst a konkurenceschopnost, jakož i čisté energie, zdraví a dobrých životních podmínek, včetně kvality ovzduší, půdy a vody. Výsledky uvedené analýzy dopadů by měly být zveřejněny, posouzeny v kontextu klimatických a energetických cílů Unie a měly by být využity v rámci následného strategického plánování a budoucích pracovních programů.
- (76) S ohledem na význam řešení dramatického úbytku biologické rozmanitosti by výzkumné a inovační činnosti v rámci programu měly přispívat k ochraně a obnově biologické rozmanitosti a k dosažení celkové ambice, tedy poskytnout na cíle v oblasti biologické rozmanitosti v roce 2024 7,5 % ročních výdajů v rámci víceletého finančního rámce a v letech 2026 a 2027 10 % ročních výdajů v rámci víceletého finančního rámce, přičemž se zohlední, v jakých aspektech se klimatické cíle a cíle v oblasti biologické rozmanitosti překrývají, v souladu s Interinstitucionální dohodou ze dne 16. prosince 2020 mezi Evropským parlamentem, Radou Evropské unie a Evropskou komisí o rozpočtové kázní, spolupráci v rozpočtových záležitostech a řádném finančním řízení, jakož i o nových vlastních zdrojích, včetně plánu zavádění nových vlastních zdrojů.
- (77) Na toto nařízení se použijí horizontální finanční pravidla přijatá Evropským parlamentem a Radou na základě článku 322 Smlouvy o fungování EU. Tato pravidla jsou stanovena ve finančním nařízení a upravují zejména podrobnosti týkající se sestavování a plnění rozpočtu prostřednictvím grantů, zadávání veřejných zakázek, cen a nepřímého plnění, jakož i kontrolu odpovědnosti účastníků finančních operací. Pravidla přijatá na základě článku 322 Smlouvy o fungování EU rovněž zahrnují obecný režim podmíněnosti na ochranu rozpočtu Unie.
- (78) Využívání citlivých podkladových informací nebo přístup neoprávněných osob k citlivým výsledkům může mít nepříznivý dopad na zájmy Unie nebo jednoho či více členských států. Nakládání s důvěrnými údaji a utajovanými informacemi by se tudíž mělo řídit všemi příslušnými ustanoveními práva Unie, včetně vnitřních pravidel orgánů, jako je rozhodnutí Komise (EU, Euratom) 2015/444 ⁽²⁵⁾.

⁽²⁵⁾ Rozhodnutí Komise (EU, Euratom) 2015/444 ze dne 13. března 2015 o bezpečnostních pravidlech na ochranu utajovaných informací EU (Úř. věst. L 72, 17.3.2015, s. 53).

- (79) Je třeba stanovit minimální podmínky pro účast, a to ve formě obecného pravidla, kdy by konsorcium mělo zahrnovat alespoň jeden právní subjekt z členského státu, a s ohledem na specifika konkrétního typu akcí v rámci programu.
- (80) Je nezbytné stanovit podmínky pro poskytování finančních prostředků Unie účastníkům akcí v rámci programu. Hlavní formou podpory v rámci tohoto programu by měly být granty. V zájmu dalšího zjednodušení by měly být realizovány s přihlédnutím ke všem formám příspěvků stanoveným ve finančním nařízení, včetně jednorázových částek, paušálních sazeb nebo jednotkových nákladů. V grantové dohodě je třeba stanovit práva a povinnosti příjemců, včetně případné úlohy a úkolů koordinátora. Při vypracovávání vzorových grantových dohod a jejich jakékoli podstatné změně, mimo jiné za účelem dalšího zjednodušení pro příjemce, by měla být zajištěna úzká spolupráce s odborníky členských států.
- (81) Míry financování v tomto nařízení jsou uváděny jako maxima, aby byla splněna zásada spolufinancování.
- (82) V souladu s finančním nařízením by program měl poskytnout základ pro širší přijetí obvyklých postupů účtování nákladů příjemců, pokud jde o náklady na zaměstnance a jednotkové náklady pro interně fakturované zboží a služby, mimo jiné u velkých výzkumných infrastruktur ve smyslu Horizontu 2020. Všichni příjemci by měli mít možnost použít jednotkové náklady pro interně fakturované zboží a služby vypočtené v souladu s obvyklými účetními postupy příjemců, které kombinují skutečné přímé a nepřímé náklady. V tomto ohledu by příjemci měli být oprávněni zahrnout skutečné nepřímé náklady vypočtené na základě klíčů pro přidělování do těchto jednotkových nákladů pro interně fakturované zboží a služby.
- (83) Stávající systém úhrady skutečných nákladů na zaměstnance by měl být dále zjednodušen použitím přístupu odměňování na základě projektu, vyvinutého v rámci Horizontu 2020 a dále uveden v soulad s finančním nařízením s cílem zmenšit rozdíly v odměňování výzkumných pracovníků Unie zapojených do programu.
- (84) Záruční fond pro účastníky zřízený v rámci Horizontu 2020 a řízený Komisí se ukázal jako důležitý ochranný mechanismus, který zmírňuje rizika spojená s dlužnými částkami, které neuhradili neplnění účastníci. Proto by záruční fond pro účastníky, přejmenovaný na „Vzájemný pojišťovací mechanismus“ (dále jen „mechanismus“), měl pokračovat a rozšířit se na další financující orgány, zejména na iniciativy podle článku 185 Smlouvy o fungování EU. Mechanismus by mělo být možné rozšířit i pro příjemce jakéhokoli jiného přímo řízeného programu Unie. Komise by měla na základě důkladného sledování možných negativních výnosů z investic uskutečněných v rámci mechanismu přijmout vhodná zmírňující opatření, aby mechanismus pokračoval ve svých intervencích na ochranu finančních zájmů Unie a vrátil příjemcům příspěvek při výplatě zůstatku.
- (85) Pravidla pro využívání a šíření výsledků by měla být stanovena s cílem zajistit, aby příjemci chránili, využívali, šířili tyto výsledky a případně zajistili přístup k těmto výsledkům. Větší důraz by měl být kladen na využívání uvedených výsledků a Komise by měla určit a pomoci maximalizovat příležitosti pro příjemce k využívání výsledků, zejména v rámci Unie. Využívání výsledků by mělo zohledňovat zásady programu, včetně podpory inovací v Unii a posilování EVP.
- (86) Klíčové prvky výběru návrhu a systému hodnocení u Horizontu 2020 se zvláštním zaměřením na excelenci a případně na dopad programu a kvalitu a účinnost jeho realizace by měly být zachovány. Návrhy by měly i nadále být vybírány na základě hodnocení ze strany nezávislých externích odborníků. Proces hodnocení by měl být koncipován tak, aby byl vyloučen střet zájmů a podjatost. Měla by být zohledněna možnost dvoufázového postupu předkládání a v první fázi hodnocení by mohly být případně vyhodnoceny anonymizované návrhy. Komise by v příslušných případech měla do procesu hodnocení nadále zapojovat nezávislé pozorovatele. Pro činnosti v rámci nástroje ERI Pathfinder, misí a v jiných řádně odůvodněných případech, jak je podrobně stanoveno v pracovním programu, je možné zohlednit nutnost zajistit celkovou soudržnost portfolia projektů, pokud návrhy dosáhly příslušné prahové hodnoty. Příslušné cíle a postupy by měly být předem zveřejněny. V souladu s čl. 200 odst. 7 finančního nařízení by žadatelé měli obdržet zpětnou vazbu ohledně hodnocení jejich návrhu, mimo jiné zejména důvody pro zamítnutí.

- (87) U všech částí programu by se v souladu s články 126 a 127 finančního nařízení mělo pokud možno uplatňovat systematické křížové spoléhání na hodnocení a auditu s cílem snížit administrativní zátěž příjemců finančních prostředků Unie. Křížové spoléhání by mělo být výslovně stanoveno tím, že se zvažují i další prvky jistoty, jako jsou auditu systémů a postupů.
- (88) Specifické výzvy v oblastech výzkumu a inovací by měly být řešeny prostřednictvím udílení cen, případně i prostřednictvím společných či sdílených cen, organizovaného Komisí nebo příslušným financujícím subjektem spolu s dalšími orgány Unie, přidruženými zeměmi, jinými třetími zeměmi, mezinárodními organizacemi či neziskovými právními subjekty. Ceny by měly podporovat dosažení cílů programu.
- (89) Druhy financování a metody provádění podle tohoto nařízení by se měly vybírat na základě toho, nakolik jsou schopny dosáhnout specifických cílů akcí a přinést výsledky, s přihlédnutím zejména k nákladům na kontrolní opatření, administrativní zátěži a předpokládanému riziku nesouladu. Mělo by se zvážit použití jednorázových částek, paušálních sazeb a stupnice jednotkových nákladů.
- (90) S cílem zajištění kontinuity při poskytování podpory v relevantní oblasti politiky a umožnění provádění programu od začátku víceletého finančního rámce na období 2021–2027, mělo by toto nařízení vstoupit v platnost co nejdříve a použít se zpětnou působností od 1. ledna 2021.
- (91) Jelikož cílů tohoto nařízení, totiž přinášet vědecký, technologický, ekonomický, environmentální a společenský dopad investic Unie v oblasti výzkumu a inovací, plnit strategické priority Unie a přispět k naplnění cílů a politik Unie a přispívat k řešení globálních výzev a posilovat EVP, nemůže být dosaženo uspokojivě členskými státy, ale spíše jich, z důvodu vyhnutí se zdvojení činností, dosažení kritického množství v klíčových oblastech a maximalizace přidané hodnoty Unie, může být lépe dosaženo na úrovni Unie, může Unie přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy o EU. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje toto nařízení rámec toho, co je nezbytné pro dosažení těchto cílů.
- (92) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1290/2013 ⁽²⁶⁾ a nařízení (EU) č. 1291/2013 by proto měla být zrušena,

PŘIJALY TOTO NAŘÍZENÍ:

HLAVA I

OBECNÁ USTANOVENÍ

Článek 1

Předmět

1. Tímto nařízením se na dobu trvání víceletého finančního rámce na období 2021–2027 zavádí program Horizont Evropa – rámcový program pro výzkum a inovace (dále jen „program“), stanoví pravidla pro účast a šíření výsledků, pokud jde o nepřímé akce v rámci programu, a rovněž stanoví rámec, jímž se po stejnou dobu řídí podpora Unie pro výzkumné a inovační činnosti.

Toto nařízení stanoví cíle programu, rozpočet na období 2021–2027, formy financování z prostředků Unie a pravidla pro poskytování tohoto financování.

2. Program se provádí prostřednictvím:

- a) zvláštního programu zavedeného rozhodnutím (EU) 2021/764;
- b) finančního příspěvku pro Evropský inovační a technologický institut zřízený nařízením o EIT;

⁽²⁶⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1290/2013 ze dne 11. prosince 2013, kterým se stanoví pravidla pro účast a šíření výsledků programu „Horizont 2020 – rámcový program pro výzkum a inovace (2014–2020)“ a zrušuje nařízení (ES) č. 1906/2006 (Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 81).

c) zvláštního programu pro obranný výzkum zavedeného nařízením (EU) 2021/697.

3. Toto nařízení se nevztahuje na zvláštní program pro obranný výzkum uvedený v odst. 2 písm. c) tohoto článku, s výjimkou článků 1 a 5, čl. 7 odst. 1 a čl. 12 odst. 1.

4. Pojmy „Horizont Evropa“, „program“ a „zvláštní program“ použité v tomto nařízení se týkají záležitostí relevantních pouze pro zvláštní program uvedený v odst. 2 písm. a), není-li výslovně uvedeno jinak.

5. EIT provádí program v souladu se svými strategickými cíli na období 2021–2027 stanovenými ve strategickém inovačním programu, přičemž zohlední strategické plánování podle článku 6 a zvláštního programu uvedeného v odst. 2 písm. a) tohoto článku.

Článek 2

Definice

Pro účely tohoto nařízení se rozumí:

- 1) „výzkumnými infrastrukturami“ zařízení, která poskytují zdroje a služby pro výzkumné komunity k provádění výzkumu a podpoře inovací v jejich oborech, včetně souvisejících lidských zdrojů, hlavního vybavení nebo souborů nástrojů; zařízení související se znalostmi, jako jsou sbírky, archivy nebo infrastruktury vědeckých údajů; počítačové systémy, komunikační sítě a jakékoliv jiné infrastruktury jedinečné povahy a otevřené pro externí uživatele, nezbytné k dosažení excelence v oblasti výzkumu a inovací; podle okolností mohou být používány pro jiné účely, než je výzkum, například pro poskytování vzdělávání nebo veřejných služeb;
- 2) „strategií pro inteligentní specializaci“ celostátní nebo regionální inovační strategie, které stanoví priority pro vytvoření konkurenční výhody vybudováním vlastních výzkumných a inovačních kapacit, jež budou odpovídat potřebám podniků s cílem uceleným způsobem reagovat na nové příležitosti a vývoj na trhu a zároveň zabránit zdvojení a tříštění úsilí; strategie pro inteligentní specializaci může mít podobu celostátního nebo regionálního strategického politického rámce pro výzkum a inovace nebo mohou být do něj zahrnuty, která splňuje nezbytné podmínky stanovené v nařízení o společných ustanoveních na období 2021–2027;
- 3) „evropským partnerstvím“ iniciativa připravená s včasným zapojením členských států a přidružených zemí, v jejímž rámci se Unie spolu se soukromými nebo veřejnými partnery (jako jsou průmyslová odvětví, univerzity, výzkumné organizace, subjekty pověřené výkonem veřejné služby na místní, regionální, celostátní nebo mezinárodní úrovni nebo organizace občanské společnosti, včetně nadací a nevládních organizací) zavazují, že budou společně podporovat přípravu a provádění programu výzkumných a inovačních činností, včetně těch, které souvisejí s uplatněním na trhu, v oblasti regulace či politik;
- 4) „otevřeným přístupem“ online přístup umožňující koncovému uživateli bezplatný přístup k výstupům výzkumu, jež jsou výsledky akcí financovaných v rámci programu, v souladu s článkem 14 a čl. 39 odst. 3;
- 5) „otevřenou vědou“ přístup k vědeckému procesu založený na otevřené spolupráci, nástrojích a šíření poznatků, který zahrnuje prvky uvedené v článku 14.
- 6) „misí“ portfolio činností excelence v oblasti výzkumu a inovací s významným dopadem napříč obory a odvětvími, určené k těmto účelům: i) dosáhnout ve stanoveném časovém rámci měřitelného cíle, jehož by nebylo možné dosáhnout prostřednictvím jednotlivých akcí, ii) mít dopad na společnost a tvorbu politiky prostřednictvím vědy a techniky a iii) být relevantní pro významnou část evropského obyvatelstva a pro široké spektrum evropských občanů;
- 7) „zadávaním veřejných zakázek v předobchodní fázi“ zadávání zakázek na služby ve výzkumu a vývoji zahrnující sdílení rizik a zisků v tržních podmínkách, a vývoj po jednotlivých fázích v konkurenčním prostředí, pokud jsou zadávané služby ve výzkumu a vývoji jasně odděleny od komerční výroby a distribuce konečných produktů;
- 8) „zadávaním veřejných zakázek na inovativní řešení“ zadávání zakázek, v nichž zadavatelé působí jako prvotní zákazník pro inovativní zboží nebo služby, které dosud nejsou ve velkém rozsahu k dispozici na trhu, a může zahrnovat zkoušku shody;

- 9) „přístupovými právy“ práva využívat výsledky nebo stávající znalosti za podmínek stanovených v souladu s tímto nařízením;
- 10) „stávajícími znalostmi“ jakékoli údaje, know-how nebo informace bez ohledu na jejich formu či povahu, a to hmotné či nehmotné, včetně jakýchkoli práv, jako jsou práva duševního vlastnictví, které: i) mají příjemci v držení před svým přistoupením k dané akci; a ii) které příjemci písemnou dohodou označili za potřebné k provedení akce nebo k využití jejich výsledků;
- 11) „šířením výsledků“ zveřejňování výsledků vhodnými prostředky s výjimkou prostředků, které vyplývají z ochrany nebo využívání výsledků, včetně vědeckých publikací v libovolném sdělovacím prostředku;
- 12) „využíváním výsledků“ využívání výsledků v dalších výzkumných a inovačních činnostech jiných, než jsou činnosti zahrnuté do dané akce, včetně mimo jiné při obchodním využití, jako je vývoj, vytváření produktu či procesu a jeho uvádění na trh, vytváření a poskytování služby, nebo při normalizačních činnostech;
- 13) „spravedlivými a přiměřenými podmínkami“ vhodné podmínky, včetně možných finančních podmínek či podmínek bezplatnosti, které zohledňují zvláštní okolnosti žádosti o přístup, například skutečnou nebo potenciální hodnotu výsledků nebo stávajících znalostí, k nimž je požadován přístup, nebo rozsah, trvání či další charakteristiky předpokládaného využití;
- 14) „financujícím subjektem“ subjekt nebo organizace, jak je uvedeno v čl. 62 odst. 1 písm. c) finančního nařízení, které Komise pověřila úkoly souvisejícími s plněním rozpočtu v rámci programu;
- 15) „mezinárodní organizací pro evropský výzkum“ mezinárodní organizace, v níž většinu členů tvoří členské státy nebo přidružené země a jejímž hlavním cílem je podporovat vědeckotechnickou spolupráci v Evropě;
- 16) „právním subjektem“ fyzická nebo právnická osoba založená a uznaná jako taková podle unijního, vnitrostátního nebo mezinárodního práva, která má právní subjektivitu a která je způsobilá vlastním jménem vykonávat práva a mít povinnosti, nebo subjekt bez právní subjektivity, jak je uvedeno v čl. 197 odst. 2 písm. c) finančního nařízení;
- 17) „zeměmi rozšiřování účasti“ nebo „zeměmi s nízkou výkonností v oblasti výzkumu a inovací“ země, v nichž musí být právní subjekty zřízeny pro to, aby byly způsobilé jako koordinátoři v rámci složky „Rozšiřování účasti a šíření excelence“ části „Rozšiřování účasti a posilování EVP“ programu. Z členských států jsou těmito zeměmi Bulharsko, Chorvatsko, Kypr, Česko, Estonsko, Řecko, Maďarsko, Lotyšsko, Litva, Malta, Polsko, Portugalsko, Rumunsko, Slovensko a Slovinsko, a to po celou dobu trvání programu; pro přidružené země se seznam způsobilých zemí sestaví na základě stanoveného ukazatele a zveřejní v pracovním programu. Jako koordinátoři v rámci této složky budou rovněž plně způsobilé právní subjekty z nejbližších regionů vymezených v článku 349 Smlouvy o fungování EU;
- 18) „neziskovým právním subjektem“ právní subjekt, který je na základě své právní formy neziskový nebo má zákonnou povinnost nerozdělovat zisk mezi akcionáře nebo jednotlivé členy;
- 19) „malým a středním podnikem“ mikropodnik nebo malý nebo střední podnik ve smyslu článku 2 přílohy doporučení Komise 2003/361/ES ⁽²⁷⁾;
- 20) „malou společností se střední tržní kapitalizací“ subjekt, který není mikropodnikem ani malým či středním podnikem a který má nejvýše 499 zaměstnanců, přičemž počet zaměstnanců se stanoví v souladu s články 3 až 6 hlavy I přílohy doporučení 2003/361/ES;
- 21) „výsledky“ jakékoliv hmotné či nehmotné výsledky dané akce, jako jsou údaje, know-how nebo informace, bez ohledu na jejich formu či povahu a bez ohledu na to, zda mohou být chráněny, jakož i veškerá práva s nimi spojená, včetně práv duševního vlastnictví;

⁽²⁷⁾ Doporučení Komise 2003/361/ES ze dne 6. května 2003 o definici mikropodniků, malých a středních podniků (Úř. věst. L 124, 20.5.2003, s. 36).

- 22) „výstupy výzkumu“ výsledky generované danou akcí, k nimž je možné získat přístup v podobě vědeckých publikací, údajů nebo jiných projektovaných výsledků a postupů, jako jsou software, algoritmy, protokoly a elektronické poznámky;
- 23) „pečetí excelence“ značka kvality, která dokládá, že návrh předložený v rámci výzvy k podávání návrhů převyšuje všechny prahové hodnoty hodnocení stanovené v pracovním programu, ale nemohl být financován z důvodu nedostatku rozpočtových prostředků na tuto výzvu k podávání návrhů v rámci pracovního programu a mohl by získat podporu z jiných unijních či vnitrostátních zdrojů financování;
- 24) „strategickým plánem v oblasti výzkumu a inovací“ prováděcí akt, který v návaznosti na povinné rozsáhlé mnohostranné konzultace stanoví strategii pro uskutečnění obsahu pracovního programu na období nejvýše čtyř let a blíže upřesní priority, vhodné druhy akcí a způsoby realizace, které mají být použity;
- 25) „pracovním programem“ dokument přijatý Komisí pro provádění zvláštního programu v souladu s článkem 14 rozhodnutí (EU) 2021/764, nebo obsahem a strukturou rovnocenný dokument přijatý financujícím subjektem;
- 26) „smlouvou“ dohoda uzavřená mezi Komisí nebo příslušným financujícím subjektem a právním subjektem, kterou se řídí akce v oblasti inovací a tržního využití podporované kombinovaným financováním z programu Horizont Evropa nebo kombinovaným financováním ERI;
- 27) „vratnou zálohou“ část kombinovaného financování z programu Horizont Evropa nebo kombinovaného financování ERI odpovídající půjčce podle hlavy X finančního nařízení, která je však přímo poskytována Unii na neziskovém základě na pokrytí nákladů na činnosti související s inovační akcí a kterou příjemce Unii zpětně uhradí za podmínek stanovených ve smlouvě;
- 28) „utajovanými informacemi“ utajované informace Evropské unie, jak jsou vymezeny v článku 3 rozhodnutí (EU, Euratom) 2015/444, dále utajované informace členských států, utajované informace třetích zemí, s nimiž má Unie dohodu o bezpečnosti informací, a utajované informace mezinárodní organizace, s níž má Unie dohodu o bezpečnosti informací;
- 29) „operací kombinování zdrojů“ akce podporovaná z rozpočtu Unie, včetně akce v rámci nástrojů nebo platform kombinujících zdroje financování podle článku 2 finančního nařízení, které kombinuje nevratné formy podpory nebo finanční nástroje z rozpočtu Unie s vratnými formami podpory od rozvojových či jiných veřejných finančních institucí, jakož i od komerčních finančních institucí a investorů;
- 30) „kombinovaným financováním z programu Horizont Evropa“ finanční podpora programu k provedení akce v oblasti inovací a tržního využití, spočívající ve specifické kombinaci grantu nebo vratné zálohy s kapitálovou investicí nebo jinou vratnou formou podpory;
- 31) „kombinovaným financováním ERI“ přímá finanční podpora poskytnutá v rámci ERI na akci v oblasti inovací a tržního využití, spočívající ve specifické kombinaci grantu nebo vratné zálohy s kapitálovou investicí nebo jinou vratnou formou podpory;
- 32) „akcí v oblasti výzkumu a inovací“ akce sestávající především z činností, jejichž cílem je vytvořit nové znalosti nebo prověřit proveditelnost nové nebo zdokonalené technologie, produktu, postupu, služby nebo řešení. Takovými činnostmi mohou být základní a aplikovaný výzkum, vývoj a integrace technologií, testování, demonstrace a ověřování prototypu malého rozsahu v laboratoři nebo v simulovaném prostředí.
- 33) „inovační akcí“ akce sestávající především z činností přímo zaměřených na tvorbu plánů, úprav nebo návrhů nových, pozměněných nebo zdokonalených produktů, postupů nebo služeb, včetně případného vývoje prototypů, testování, předvádění, pilotních projektů, rozsáhlého ověřování produktů a tržní replikace;
- 34) „akcí ERV v oblasti hraničního výzkumu“ výzkumná akce vedená hlavními vědeckými pracovníky, včetně programu ERV „Ověřování koncepce“, která je prováděna v rámci kapacit jednoho nebo více příjemců financovaných Evropskou radou pro výzkum (ERV);
- 35) „akcí spojenou s odbornou přípravou a mobilitou“ akce zaměřená na zdokonalování dovedností, znalostí a kariérních vyhlídek výzkumných pracovníků založená na mobilitě mezi zeměmi a případně mezi odvětvími či obory;

- 36) „akcí na spolufinancování programu“ akce zajišťující víceleté spolufinancování programu činností zaváděného nebo prováděného právními subjekty, které řídí nebo financují programy v oblasti výzkumu a inovací a nejsou financujícími subjekty Unie; tento program činností může podporovat vytváření kontaktů a koordinaci, výzkum, inovace, pilotní akce a akce v oblasti inovací a tržního využití, odborné přípravy a mobility, zvyšování povědomí a komunikaci, šíření a využívání výsledků a poskytovat veškerou příslušnou finanční podporu, například granty, ceny a zadávání veřejných zakázek, jakož i kombinované financování z programu Horizont Evropa nebo jejich kombinaci. Akce na spolufinancování programů mohou provádět tyto právní subjekty přímo nebo třetí strany jejich jménem;
- 37) „akcí týkající se zadávání veřejných zakázek v předobchodní fázi“ akce, jejímž hlavním cílem je uskutečnění zadávání veřejných zakázek v předobchodní fázi prováděných příjemci, kteří jsou veřejnými zadavateli nebo zadavateli;
- 38) „akcí týkající se zadávání veřejných zakázek na inovativní řešení“ akce, jejímž hlavním cílem je uskutečnění společného nebo koordinovaného zadávání veřejných zakázek na inovativní řešení prováděných příjemci, kteří jsou veřejnými zadavateli nebo zadavateli;
- 39) „koordináční a podpůrnou akcí“ akce přispívající k cílům programu, s výjimkou výzkumných a inovačních činností, vyjma případů, kdy jsou prováděny v rámci složky „Rozšiřování účasti a sdílení excelence“ části „Rozšiřování účasti a posilování EVP“; a koordinace zdola nahoru bez spolufinancování výzkumných činností z Unie, jež umožňuje spolupráci mezi právními subjekty z členských států a přidružených zemí s cílem posílit EVP;
- 40) „motivačním oceněním“ ocenění, jež má stanovením cíle před vykonáním činnosti pobídnout k investicím v daném směru;
- 41) „cenou uznání“ cena odměňující úspěchy dosažené v minulosti a vynikající práci po jejím provedení;
- 42) „akcí v oblasti inovací a tržního využití“ akce zahrnující inovační a jiné akce nezbytné k zavádění inovací na trhu, včetně rozšiřování podniků, v jejichž rámci se poskytuje kombinované financování z programu Horizont Evropa nebo kombinované financování ERI;
- 43) „nepřímými akcemi“ výzkumné a inovační činnosti, které Unie finančně podporuje a účastníci je uskutečňují;
- 44) „přímými akcemi“ výzkumné a inovační činnosti uskutečňované Komisí prostřednictvím JRC;
- 45) „zadáváním veřejných zakázek“ zadání veřejných zakázek ve smyslu čl. 2 bodu 49 finančního nařízení;
- 46) „přidruženým subjektem“ subjekt vymezený v čl. 187 odst. 1 finančního nařízení;
- 47) „inovačním ekosystémem“ ekosystém, který na úrovni EU spojuje aktéry nebo subjekty, jejichž funkčním cílem je umožnit rozvoj technologií a inovace. Zahrnují vztahy mezi materiálními zdroji (jako jsou fondy, vybavení a zařízení), institucemi (jako jsou vysokoškolské instituce a podpůrné služby, organizace pro výzkum a technologie, společnosti, investoři rizikového kapitálu a finanční zprostředkovatelé) a celostátními, regionálními a místními subjekty pro tvorbu politik a financování;
- 48) „odměňováním na základě projektu“ odměna, která je spojena s účastí osoby na projektech, je součástí běžné praxe příjemce v oblasti odměňování a vyplácí se konzistentním způsobem.

Článek 3

Cíle programu

1. Obecným cílem programu je přinášet vědecký, technologický, ekonomický a společenský dopad investic Unie v oblasti výzkumu a inovací s cílem posílit vědecké a technické základny Unie a zvýšit její konkurenceschopnost ve všech členských státech, a to i v oblasti průmyslu, plnit strategické priority Unie, a přispět k naplnění cílů a politik Unie a k řešení globálních výzev, včetně cílů udržitelného rozvoje prostřednictvím dodržování zásad Agendy 2030 a Pařížské dohody, a posilovat EVP. Program tak bude maximalizovat přidanou hodnotu Unie, přičemž se zaměří na cíle a činnosti, které nemožou být účinně uskutečňovány členskými státy samostatně, ale pouze ve spolupráci.

2. Program má tyto specifické cíle:

- a) rozvíjet, podporovat a stimulovat vědeckou excelenci, podporovat vytváření a šíření vysoce kvalitních nových základních a aplikovaných znalostí, dovedností, technologií a řešení, podporovat odbornou přípravu a mobilitu výzkumných pracovníků, přilákat talentované odborníky na všech úrovních a přispívat k plnému zapojení talentového potenciálu Unie do akcí podporovaných v rámci programu;
- b) vytvářet znalosti a posílit dopad výzkumu a inovací při rozvoji, podpoře a provádění politik Unie a podporovat přístupnost a zavádění inovativních řešení v evropském průmyslu, zejména v malých a středních podnicích, a ve společnosti pro řešení globálních výzev, včetně změny klimatu a cílů udržitelného rozvoje;
- c) podporovat všechny formy inovací, usnadňovat technologický rozvoj, demonstrace a přenos technologií a znalostí a posilovat zavádění a využívání inovativních řešení;
- d) optimalizovat plnění programu za účelem posílení a zvýšení dopadu a atraktivity EVP, podporovat účast všech členských států, včetně zemí s nízkou výkonností v oblasti výzkumu a inovací, založenou na excelenci v programu a usnadňovat kooperativní vazby v rámci evropského výzkumu a inovací.

Článek 4

Struktura programu

1. Pro účely zvláštního programu uvedeného v čl. 1 odst. 2 písm. a) a EIT je program rozdělen do následujících částí, které přispívají k dosažení obecných a specifických cílů stanovených v článku 3:

a) Pilíř I „Excelentní věda“ obsahující tyto složky:

- i) ERV;
- ii) Akce „Marie Curie-Sklodowska“;
- iii) výzkumné infrastruktury.

b) Pilíř II „Globální výzvy a konkurenceschopnost evropského průmyslu“ obsahující tyto složky, přičemž se zohlední to, že společenské vědy a humanitní obory hrají důležitou roli v zakázkách pro všechny klastry:

- i) klastr „Zdraví“;
- ii) klastr „Kultura, kreativita a inkluzivní společnost“;
- iii) klastr „Civilní bezpečnost pro společnost“;
- iv) klastr „Digitální oblast, průmysl a vesmír“;
- v) klastr „Klima, energetika a mobilita“;
- vi) klastr „Potraviny, biohospodářství, přírodní zdroje, zemědělství a životní prostředí“;
- vii) nejaderné přímé akce JRC.

c) Pilíř III „Inovativní Evropa“ obsahující tyto složky:

- i) ERI;
- ii) Evropské inovační ekosystémy;
- iii) EIT.

d) Část „Rozšiřování účasti a posilování EVP“ obsahující tyto složky:

- i) rozšiřování účasti a šíření excelence;
- ii) reformy a zlepšení evropského systému výzkumu a inovací.

2. Hlavní rysy činností programu jsou uvedeny v příloze I tohoto nařízení.

Článek 5

Výzkum a vývoj v oblasti obrany

Činnosti, které mají být prováděny v rámci zvláštního programu uvedeného v čl. 1 odst. 2 písm. c) a jež jsou stanoveny v nařízení (EU) 2021/697, se zaměří výhradně na výzkum a v oblasti obrany, s cíli a hlavními rysy činností, jež sledují zvýšení konkurenceschopnosti, efektivitu a inovační kapacity evropské obranné, technologické a průmyslové základny.

Článek 6

Strategické plánování a provádění a formy financování z prostředků Unie

1. Program se provádí v rámci přímého řízení nebo v rámci nepřímého řízení financujícími subjekty.
2. Financování v rámci programu může být poskytováno prostřednictvím nepřímých akcí jednou z forem stanovených ve finančním nařízení, přičemž granty jsou hlavní formou podpory poskytované v rámci programu. Financování v rámci programu může být rovněž poskytováno prostřednictvím cen, zadávání veřejných zakázek a finančních nástrojů v rámci operací kombinovaného financování a kapitálové podpory v rámci nástroje Accelerator.
3. Pravidla pro účast a šíření výsledků stanovená v tomto nařízení se vztahují na nepřímé akce.
4. Hlavní typy akcí, jež mají být v rámci programu používány, jsou vymezeny v článku 2. Formy financování uvedené v odstavci 2 tohoto článku se používají pružně v rámci všech cílů programu, přičemž jejich použití je stanoveno na základě potřeb a charakteristik jednotlivých cílů.
5. Program rovněž podporuje přímé akce. V případech, kdy uvedené přímé akce přispívají k iniciativám založeným podle článku 185 nebo 187 Smlouvy o fungování EU, se tento příspěvek nepovažuje za součást finančního příspěvku přiděleného na tyto iniciativy.
6. Provádění zvláštního programu uvedeného v čl. 1 odst. 2 písm. a) a znalostní a inovační společenství EIT jsou podporovány transparentním a strategickým plánováním výzkumných a inovačních činností stanovených ve zvláštním programu uvedeném v čl. 1 odst. 2 písm. a), zejména pro pilíř „Globální výzvy a konkurenceschopnost evropského průmyslu“, a pokrývají rovněž příslušné činnosti v jiných pilířích, jakož i část „Rozšiřování účasti a posilování EVP“.

Komise zajistí zapojení členských států v rané fázi a rozsáhlé výměny s Evropským parlamentem, což doplní konzultace se zainteresovanými subjekty a širokou veřejností.

Strategické plánování zajistí soulad s dalšími příslušnými programy Unie a soudržnost s prioritami a závazky Unie a vyšší doplňkovost a synergie s vnitrostátními a regionálními programy a prioritami financování, což posílí i EVP. V příloze VI se vymezí oblasti možných misí a možných institucionalizovaných evropských partnerství.

7. Je-li to vhodné, může být v zájmu rychlejšího přístupu k finančním prostředkům pro malá kolaborativní konsorcia navržen v rámci některých výzev k podávání návrhů zaměřených na výběr výzkumných a inovačních akcí nebo inovačních akcí v rámci pilíře „Globální výzvy a konkurenceschopnost evropského průmyslu“ a nástroje Pathfinder „Evropské rady pro inovace“ zrychlený postup pro výzkum a inovace (dále jen "postup FTRI").

Výzva k podávání návrhů v rámci postupu FTRI musí splňovat všechny tyto charakteristiky:

- (a) výzvy k podávání návrhů na principu zdola nahoru;
- (b) kratší doba pro udělení grantu, která nepřesahuje šest měsíců;
- (c) podpora poskytovaná pouze malým kolaborativním konsorciím tvořeným nejvýše šesti různými a nezávislými způsobilými právními subjekty;

(d) maximální finanční podpora pro každé konsorcium nepřesahuje částku 2,5 milionu EUR.

V pracovním programu se uvedou výzvy k podávání návrhů, které využívají postup FTIRI.

8. Činnosti v rámci programu jsou primárně plněny na základě otevřených a soutěžních výzev k podávání návrhů, a to rovněž jako součást misí a evropských partnerství.

Článek 7

Zásady programu

1. Výzkumné a inovační činnosti prováděné v rámci zvláštního programu uvedeného v čl. 1 odst. 2) písm. a) a v rámci EIT jsou zaměřeny výhradně na civilní využití. Převody rozpočtových prostředků mezi částkou přidělenou na zvláštní program podle čl. 1 odst. 2 písm. a) a EIT a částkou přidělenou na zvláštní program podle čl. 1 odst. 2 písm. c) nejsou povoleny a je třeba se vyvarovat zbytečného zdvojování mezi oběma programy.

2. Program zajistí víceoborový přístup a v příslušných případech rovněž začlenění společenských a humanitních věd do všech klastrů a činností v rámci programu, včetně zvláštních výzev k podávání návrhů týkajících se společenských a humanitních témat.

3. Kolaborativní části programu zajistí rovnováhu mezi nižší a vyšší úrovní technologické připravenosti, čímž se pokryje celý hodnotový řetězec.

4. Program zajistí účinnou podporu a integraci spolupráce s třetími zeměmi a mezinárodními organizacemi a iniciativami na základě oboustranných přínosů, zájmů Unie, mezinárodních závazků a případně vzájemnosti.

5. Program pomáhá zemím rozšiřování účasti zvýšit v něm svou účast a podporovat široké zeměpisné pokrytí v rámci kolaborativních projektů, mimo jiné šířením vědecké excelence, posilováním nových kooperativních vazeb a podněcováním k výměně znalostí a rovněž prostřednictvím provádění čl. 24 odst. 2 a čl. 50 odst. 5. Toto úsilí musí být zohledněno v přiměřených opatřeních členských států, včetně stanovení atraktivních platů pro výzkumné pracovníky, za podpory unijních, státních a regionálních fondů. Aniž by byla podkopávána kritéria excelence, musí být zvláštní pozornost věnována v závislosti na konkrétní situaci v dané oblasti výzkumu a inovací zeměpisné vyváženosti v hodnotících panelech a orgánech, jako jsou například správní rady a skupiny odborníků.

6. Program zajistí účinné prosazování rovných příležitostí pro všechny a provádění všeobecného začleňování hlediska rovnosti žen a mužů a genderového rozměru v samotném obsahu výzkumu a inovací. Usiluje o řešení příčin genderové nerovnosti. Zvláštní pozornost je věnována zajišťování co největší míry genderové vyváženosti v hodnotících panelech a jiných příslušných poradních orgánech, jako jsou rady a odborné skupiny.

7. Program je prováděn v synergickém působení s dalšími programy Unie, přičemž usiluje o co největší administrativní zjednodušení. Příkladný seznam programů Unie, s nimiž má být zajištěno synergické působení, je uveden v příloze IV.

8. Program přispívá ke zvýšení veřejných a soukromých investic do výzkumu a vývoje v členských státech, a pomáhá tak dosáhnout celkové investice nejméně 3 % HDP Unie do výzkumu a vývoje.

9. Komise při provádění programu průběžně usiluje o administrativní zjednodušování a snižování zátěže žadatelů a příjemců.

10. V rámci celkového cíle Unie začleňování opatření v oblasti klimatu do odvětvových politik Unie a do fondů Unie musí akce v rámci programu dosáhnout příspěvku alespoň 35 % výdajů na cíle v oblasti klimatu. Klimatická hlediska musí být odpovídajícím způsobem začleňována do samotného obsahu výzkumu a inovací.

11. Program podporuje společné vytváření a společné navrhování prostřednictvím zapojení občanů a občanské společnosti.

12. Program zajistí transparentnost a odpovědnost veřejného financování u projektů v oblasti výzkumu a inovací, čímž ochrání veřejný zájem.

13. Komise nebo příslušný financující subjekt zajistí, aby všichni potenciální účastníci měli v okamžiku zveřejnění výzvy k podávání návrhů k dispozici dostatečné pokyny a informace, a zejména příslušnou vzorovou grantovou dohodu.

Článek 8

Mise

1. Mise se programují v rámci pilíře „Globální výzvy a konkurenceschopnost evropského průmyslu“, k jejich plnění mohou však také přispívat akce prováděné v rámci jiných částí programu a také doplňující činnosti prováděné v rámci jiných programů Unie. Mise umožňují konkurenční řešení, jejichž výsledkem je celoevropská přidaná hodnota a dopad.

2. Mise se stanovují a provádějí v souladu s tímto nařízením a se zvláštním programem uvedeným v čl. 1 odst. 2 písm. a), aby bylo zajištěno aktivní a brzké zapojení členských států a rozsáhlé výměny s Evropským parlamentem. Mise, jejich cíle, rozpočet, dílčí cíle, rozsah a záběr, ukazatele a milníky musí být uvedeny ve strategických plánech v oblasti výzkumu a inovací, popřípadě v pracovních programech. Hodnocení návrhů v rámci misí se provádí v souladu s článkem 29.

3. V průběhu prvních tří let programu je prostřednictvím konkrétních výzev k podávání návrhů na provedení misí programováno maximálně 10 % ročního rozpočtu pilíře II. Ve zbývajících letech programu je možné uvedený procentní podíl zvýšit pouze na základě kladného hodnocení procesu výběru a řízení mise. Komise informuje o celkovém podílu rozpočtu každého pracovního programu věnovaného na mise.

4. Mise musí:

- a) mít, s použitím cílů udržitelného rozvoje jako zdrojů pro svou podobu a provádění, jasný obsah výzkumu a inovací a jasnou přidanou hodnotu Unie a přispívat k dosažení priorit a závazků Unie a cílů programu uvedených v článku 3;
- b) pokrývat oblasti společné evropské důležitosti, být inkluzivní, podněcovat k široké angažovanosti a aktivní účasti různých typů zainteresovaných stran z veřejného i soukromého sektoru, včetně občanů a koncových uživatelů, a přinášet takové výsledky výzkumu a inovací, ze kterých budou moci mít prospěch všechny členské státy;
- c) být odvážné a inspirativní, a tedy mít široký vědecký, technologický, společenský, hospodářský, environmentální nebo politický význam a dopad;
- d) ukazovat jasný směr a jasné cíle a být cílené, měřitelné, časově vymezené a mít jasné rozpočtové krytí;
- e) být vybírány transparentním způsobem a zaměřeny na ambiciózní, na excelenci založené a maximalizaci dopadu motivované, přitom však realistické cíle a na výzkumné, vývojové a inovační činnosti;
- f) mít nezbytný rozsah, škálu a způsob získávání zdrojů a pákový efekt k získání dalších veřejných a soukromých finančních prostředků potřebných k dosažení výsledků;
- g) stimulovat činnost ve všech oborech (včetně sociálních a humanitních věd) a zahrnovat činnosti ze širokého spektra úrovní technologické připravenosti, včetně nižších úrovní technologické připravenosti;
- h) být otevřené různým přístupům a řešením zdola nahoru s přihlédnutím k potřebám lidí a společnosti a přínosům pro ně, přičemž je třeba uznat význam různorodých příspěvků pro jejich dosažení.
- i) transparentním způsobem využívat synergického působení s jinými programy Unie a také s vnitrostátními a v příslušných případech s regionálními inovačními ekosystémy.

5. Komise monitoruje a hodnotí každou misi v souladu s články 50 a 52 a přílohou V, včetně pokroku vedoucího ke krátkodobým, střednědobým a dlouhodobým cílům, což zahrnuje fáze provádění, sledování a postupného ukončování misí. Hodnocení prvních misí zřízených v rámci programu se uskuteční nejpozději do konce roku 2023 a před přijetím jakéhokoli rozhodnutí o vytvoření nových misí a o pokračování, ukončení nebo přesměrování probíhajících misí. Výsledky tohoto hodnocení se zveřejní a musí obsahovat mimo jiné analýzu procesu jejich výběru a jejich řízení, rozpočtu, zaměření a dosavadního pokroku.

Článek 9

Evropská rada pro inovace

1. Komise zřídí ERI jako centrálně řízené „jednotné kontaktní místo“ pro účely provádění akcí v rámci pilíře III „Inovativní Evropa“, které se ERI týkají. ERI se zaměří především na průlomové a přelomové inovace, bude cílit zejména na ty, které vytvářejí tržní příležitosti, přičemž rovněž podpoří všechny druhy inovací, včetně inkrementálních.

ERI se řídí těmito zásadami:

- a) jasná přidaná hodnota Unie,
- b) autonomie,
- c) schopnost přijímat rizika,
- d) účinnost,
- e) účelnost,
- f) transparentnost
- g) odpovědnost.

2. ERI je otevřena všem typům inovátorů od jednotlivců po vysoké školy, výzkumné organizace a společnosti (malé a střední podniky včetně začínajících podniků a ve výjimečných případech i malé společnosti se střední tržní kapitalizací) a od jednotlivých příjemců po multidisciplinární konsorcia. Na inovativní začínající podniky a malé a střední podniky musí být vyčleněno nejméně 70 % rozpočtu ERI.

3. Rada ERI a způsob řízení ERI jsou popsány v rozhodnutí (EU) 2021/764.

Článek 10

Evropská partnerství

1. Části programu mohou být prováděny prostřednictvím evropských partnerství. Zapojení Unie do evropských partnerství může mít některou z těchto forem:

- a) účast v evropských partnerstvích vytvořených na základě memoranda o porozumění nebo smluvních ujednání mezi Komisí a partnery uvedenými v čl. 2 bodu 3, kterými se stanoví cíle evropského partnerství, související závazky Komise a ostatních partnerů týkající se jejich finančních nebo věcných příspěvků, klíčové ukazatele výkonnosti a dopadu, výsledky, kterých je třeba dosáhnout, a způsoby podávání zpráv. Patří mezi ně určení doplňkových činností v oblasti výzkumu a inovací, které jsou prováděny partnery a programem (spoluprogramovaná evropská partnerství);
- b) účast v programu výzkumných a inovačních činností s uvedením cílů, klíčových ukazatelů výkonnosti a dopadu a výsledků, kterých je třeba dosáhnout, a finanční příspěvek na tento program, na základě závazku partnerů, pokud jde o finanční nebo věcné příspěvky a začlenění jejich příslušných činností prostřednictvím akce na spolufinancování programu (spolufinancovaná evropská partnerství);
- c) účast ve výzkumných a inovačních programech a finanční příspěvek na tyto programy prováděné několika členskými státy v souladu s článkem 185 Smlouvy o fungování EU, nebo subjekty zřízenými podle článku 187 Smlouvy o fungování EU, jako jsou společné podniky, nebo znalostními a inovačními společenstvími EIT v souladu s nařízením o EIT na období 2021-2027 (institucionalizovaná evropská partnerství).

Institucionalizovaná evropská partnerství se zřídí pouze v případě, že jiné části programu, jakož i jiné formy evropských partnerství by nedosáhly cílů nebo by nevytvořily potřebné očekávané dopady, a je-li to odůvodněno dlouhodobou perspektivou a vysokým stupněm integrace. Evropská partnerství v souladu s článkem 185 nebo článkem 187 Smlouvy o fungování EU uplatní centrální řízení všech finančních příspěvků, s výjimkou řádně odůvodněných případů. V případě centrálního řízení všech finančních příspěvků se příspěvky na jednotlivé projekty od jednoho zúčastněného státu poskytují na základě financování požadovaného v návrzích od právních subjektů usazených v tomto zúčastněném státě, nedohodnou-li se všechny zúčastněné státy jinak.

Pravidla institucionalizovaných evropských partnerství stanoví mimo jiné cíle, klíčové ukazatele výkonnosti a dopadu a výsledky, kterých je třeba dosáhnout, jakož i související závazky týkající se finančních nebo věcných příspěvků partnerů.

2. Evropská partnerství:

- a) se za účelem řešení evropských nebo globálních výzev zřizují pouze v případech, kdy budou dosahovat cílů programu efektivněji, než by bylo možné pouze samotnou Unií a ve srovnání s jinými formami podpory z programu; na akce programu, které jsou prováděny v rámci evropských partnerství, se přidělí přiměřený podíl rozpočtu z programu; většina rozpočtových prostředků v pilíři II se vyčlení na akce mimo evropská partnerství;
- b) musí být v souladu se zásadami přidané hodnoty Unie, transparentnosti a otevřenosti, dopadu v rámci Evropy a na ni, silného aktivačního účinku v dostatečném rozsahu, dlouhodobých závazků všech zúčastněných stran, flexibility při provádění, soudržnosti, koordinace a doplňkovosti s iniciativami Unie, místními, regionálními, celostátními a případně mezinárodními iniciativami nebo s jinými evropskými partnerstvími a misemi;
- c) mají přístup jasně zohledňující jejich životní cyklus, jsou časově omezená a zahrnují podmínky pro postupné ukončování financování z programu.

3. Evropská partnerství podle odst. 1 písm. a) a b) tohoto článku budou uvedena ve strategických plánech v oblasti výzkumu a inovací předtím, než budou zařazena do pracovních programů.

4. Ustanovení a kritéria pro výběr, provádění, monitorování, hodnocení a ukončování evropských partnerství jsou stanovena v příloze III.

Článek 11

Přezkum oblastí pro mise a partnerství

Do 31. prosince 2023 Komise provede přezkum přílohy VI tohoto nařízení v rámci celkového monitoringu programu, včetně misí a institucionalizovaných evropských partnerství zřízených na základě článku 185 nebo 187 Smlouvy o fungování EU, a Evropskému parlamentu a Radě předloží zprávu o hlavních výsledcích.

Článek 12

Rozpočet

1. Finanční krytí pro provádění programu na období od 1. ledna 2021 do 31. prosince 2027 činí 86 123 000 000 EUR v běžných cenách pro zvláštní program uvedený v čl. 1 odst. 2 písm. a) a pro EIT a 7 953 000 000 EUR v běžných cenách pro zvláštní program uvedený v čl. 1 odst. 2 písm. c).

2. Orientační rozdělení částky uvedené v odstavci 1 pro zvláštní program uvedený v čl. 1 odst. 2 písm. a) a pro EIT je následující:

a) 23 546 000 000 EUR na pilíř I „Excelentní věda“ na období 2021–2027, z čehož je určeno:

- i) 15 027 000 000 EUR pro ERV;
- ii) 6 333 000 000 EUR na akce „Marie Curie-Skłodowska“;
- iii) 2 186 000 000 EUR na výzkumné infrastruktury;

b) 47 428 000 000 EUR na pilíř II „Globální výzvy a konkurenceschopnost evropského průmyslu“ na období 2021–2027, z čehož je určeno:

- i) 6 893 000 000 EUR na klastr „Zdraví“;
- ii) 1 386 000 000 EUR na klastr „Kultura, kreativita a inkluzivní společnost“;
- iii) 1 303 000 000 EUR na klastr „Civilní bezpečnost pro společnost“;

- iv) 13 462 000 000 EUR na klastr „Digitální oblast, průmysl a vesmír“;
- v) 13 462 000 000 EUR na klastr „Klima, energetika a mobilita“;
- vi) 8 952 000 000 EUR na klastr „Potraviny, biohospodářství, přírodní zdroje, zemědělství a životní prostředí“;
- vii) 1 970 000 000 EUR na nejaderné přímé akce JRC;
- c) 11 937 000 000 EUR na pilíř III „Inovativní Evropa“ na období 2021–2027, z čehož je určeno:
 - i) 8 752 000 000 EUR pro ERI;
 - ii) 459 000 000 EUR na evropské inovační ekosystémy;
 - iii) 2 726 000 000 EUR pro EIT;
- d) 3 212 000 000 EUR na část „Rozšiřování účasti a posilování EVP“ na období 2021–2027, z čehož je určeno:
 - i) 2 842 000 000 EUR na „rozšiřování účasti a šíření excellence“;
 - ii) 370 000 000 EUR na „reformy a zlepšení evropského systému výzkumu a inovací“.

3. V důsledku úpravy specifické pro určitý program stanovené v článku 5 nařízení (EU, Euratom) 2020/2093 se částka uvedená v odstavci 1 pro zvláštní program uvedený v čl. 1 odst. 2 písm. a) tohoto nařízení a pro EIT zvyšuje o dodatečný přiděl ve výši 3 000 000 000 EUR ve stálých cenách roku 2018, jak je uvedeno v příloze II nařízení (EU, Euratom) 2020/2093.

4. Orientační rozdělení částky uvedené v odstavci 3 je následující:

- a) 1 286 000 000 EUR ve stálých cenách roku 2018 na pilíř I „Excelentní věda“, z čehož je určeno:
 - i) 857 000 000 EUR ve stálých cenách roku 2018 pro ERV;
 - ii) 236 000 000 EUR ve stálých cenách roku 2018 na akce „Marie Curie-Sklodowska“;
 - iii) 193 000 000 EUR ve stálých cenách roku 2018 na výzkumné infrastruktury;
- b) 1 286 000 000 EUR ve stálých cenách roku 2018 na pilíř II „Globální výzvy a konkurenceschopnost evropského průmyslu“, z čehož je určeno:
 - i) 686 000 000 EUR ve stálých cenách roku 2018 na klastr „Kultura, kreativita a inkluzivní společnost“;
 - ii) 257 000 000 EUR ve stálých cenách roku 2018 na klastr „Civilní bezpečnost pro společnost“;
 - iii) 171 000 000 EUR ve stálých cenách roku 2018 na klastr „Digitální oblast, průmysl a vesmír“;
 - iv) 171 000 000 EUR ve stálých cenách roku 2018 na klastr „Klima, energetika a mobilita“;
- c) 270 000 000 EUR ve stálých cenách roku 2018 na pilíř III „Inovativní Evropa“ na období 2021–2027, z čehož je určeno:
 - i) 60 000 000 EUR ve stálých cenách roku 2018 pro evropské inovační ekosystémy;
 - ii) 210 000 000 EUR ve stálých cenách roku 2018 pro EIT;
- d) 159 000 000 EUR ve stálých cenách roku 2018 na část „Rozšiřování účasti a posilování EVP“ na období 2021–2027, z čehož je určeno:
 - i) 99 000 000 EUR ve stálých cenách roku 2018 na „rozšiřování účasti a šíření excellence“;
 - ii) 60 000 000 EUR ve stálých cenách roku 2018 na „reformy a zlepšení evropského systému výzkumu a inovací“.

5. Aby bylo možné reagovat na nepředvídané situace nebo nový vývoj a nové potřeby, může se Komise v rámci ročního rozpočtového procesu odchýlit od částek uvedených v odstavci 2 až do výše 10 %. Žádné takovéto odchýlení není možné v případě částky uvedené v odst. 2 písm. b) bodu vii) a v případě celkové částky stanovené pro část „Rozšiřování účasti a posilování EVP“ v odstavci 2.

6. Částka uvedená v odstavcích 1 a 3 tohoto článku pro zvláštní program uvedený v čl. 1 odst. 2 písm. a) a pro EIT může rovněž pokrývat výdaje na přípravu, monitorování, kontrolu, audit, hodnocení a další činnosti a výdaje nezbytné pro řízení a provádění programu, včetně všech administrativních výdajů, i hodnocení pokroku při dosahování jeho cílů. Administrativní výdaje na nepřímé akce nesmí překročit 5 % celkové částky určené na nepřímé akce v rámci zvláštního programu uvedeného v čl. 1 odst. 2 písm. a) a EIT. Kromě toho může částka uvedená v odstavcích 1 a 3 tohoto článku pro zvláštní program uvedený v čl. 1 odst. 2 písm. a) a EIT pokrývat rovněž:

- a) výdaje na studie, setkání odborníků, informační a komunikační kampaně, souvisejí-li s cíli programu,
- b) výdaje spojené se sítěmi informačních technologií zaměřenými na zpracování a výměnu informací, včetně nástrojů informačních technologií na úrovni organizace, a další výdaje na technickou a správní pomoc potřebnou v souvislosti s řízením programu.

7. S cílem umožnit řízení akcí, jež nebudou dokončeny do 31. prosince 2027, lze do rozpočtu Unie na období po roce 2027 začlenit i prostředky na pokrytí výdajů stanovených v odstavci 6.

8. Rozpočtové závazky na akce trvající déle než jeden rozpočtový rok mohou být rozloženy do ročních splátek po dobu několika let.

9. V souladu s čl. 193 odst. 2 druhým pododstavcem písm. a) finančního nařízení lze na omezenou dobu a v řádně odůvodněných případech uvedených v rozhodnutí o financování považovat činnosti podporované podle tohoto nařízení a související náklady za způsobilé od 1. ledna 2021, a to i v případě, že uvedené činnosti byly provedeny a náklady vznikly před podáním žádosti o grant.

Článek 13

Zdroje z Nástroje Evropské unie na podporu oživení

1. S výhradou čl. 3 odst. 3, 4, 7 a 9 nařízení Rady (EU) 2020/2094 se opatření uvedená v čl. 1 odst. 2 uvedeného nařízení v rámci programu provádějí částkami uvedenými v čl. 2 odst. 2 písm. a) bodě iv) uvedeného nařízení.

2. Částky uvedené v čl. 2 odst. 2 písm. a) bodě iv) nařízení (EU) 2020/2094 představují vnější účelově vázané příjmy, jak je uvedeno v čl. 3 odst. 1 uvedeného nařízení. Tyto dodatečné částky jsou přidělovány výhradně na akce v oblasti výzkumu a inovací zaměřené na řešení důsledků krize způsobené onemocněním COVID-19, zejména jejich hospodářských, sociálních a společenských důsledků. Prioritu mají inovativní malé a střední podniky a zvláštní pozornost je třeba věnovat jejich začlenění do kolaborativních projektů v rámci pilíře II.

3. Orientační rozdělení částek uvedených v čl. 2 odst. 2 písm. a) bodě iv) nařízení Rady (EU) 2020/2094 je následující:

- a) 25 % na klastr „Zdraví“;
- b) 25 % na klastr „Digitální oblast, průmysl a vesmír“;
- c) 25 % na klastr „Klima, energetika a mobilita“;
- d) 25 % na ERI.

Článek 14

Otevřená věda

1. Program prosazuje otevřenou vědu jako přístup k vědeckému procesu založený na spolupráci a šíření poznatků, zejména v souladu s těmito prvky, které budou zajištěny v souladu s čl. 39 odst. 3 tohoto nařízení:

- a) otevřený přístup k vědeckým publikacím, které jsou výsledkem výzkumu financovaného v rámci programu;

- b) otevřený přístup k výzkumným datům, včetně těch, na kterých jsou založeny vědecké publikace, v souladu se zásadou „co nejotevřenější – nepřístupné jen v nezbytné míře“.
2. Zásada reciprocity v otevřené vědě je podporována a prosazována ve všech dohodách se třetími zeměmi o přidružení a spolupráci, včetně dohod uzavřených financujícími subjekty pověřenými nepřímým řízením programu.
3. Zajistí se odpovědná správa výzkumných dat v souladu se zásadami „dohledatelnosti“, „dostupnosti“, „interoperability“ a „znovupoužitelnosti“ (zásady FAIR). Rovněž se věnuje pozornost dlouhodobému uchovávání těchto dat.
4. Jsou podporovány a prosazovány další postupy otevřené vědy, včetně postupů ve prospěch malých a středních podniků.

Článek 15

Alternativní, kombinované a kumulativní financování a převody zdrojů

1. Program se provádí v synergii s dalšími programy Unie v souladu se zásadou stanovenou v čl. 7 odst. 7.
2. Výzám k podávání návrhů uvedeným v pracovním programu se uděluje „pečeť excelence“. V souladu s příslušnými ustanoveními nařízení o společných ustanoveních na období 2021-2027 a příslušnými ustanoveními nařízení o strategických plánech SZP mohou obdržet podporu z Evropského fondu pro regionální rozvoj (EFRR), Evropského sociálního fondu+ (ESF+) nebo Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV):
- a) spolufinancované akce vybrané v rámci programu; a
- b) akce, kterým byla udělena „pečeť excelence“, pokud splnily všechny tyto podmínky:
- i) byly posouzeny v rámci výzvy k podávání návrhů podle tohoto programu;
- ii) splňují minimální požadavky na kvalitu uvedené v této výzvě k podávání návrhů; a
- iii) nebyly financovány v rámci této výzvy k podávání návrhů výhradně z důvodu rozpočtových omezení.
3. Finanční příspěvky z programů spolufinancovaných z EFRR, ESF+, ENRAF a EZFRV mohou být považovány za příspěvek zúčastněného členského státu pro účely evropských partnerství podle čl. 10 odst. 1 písm. b) a c) tohoto nařízení, za předpokladu, že je to v souladu s příslušnými ustanoveními nařízení o společných ustanoveních na období 2021-2027 a nařízení týkajících se jednotlivých fondů.
4. Na akci, na niž byl získán příspěvek v rámci jiného programu Unie, lze rovněž získat příspěvek z tohoto programu, pokud tyto příspěvky nepokrývají tytéž náklady. Pro příspěvek na akci z příslušného programu Unie se použijí pravidla dotyčného programu. Kumulativní financování nesmí překročit celkové způsobilé náklady na akci. Podporu z jednotlivých programů Unie lze vypočítat na poměrném základě v souladu s dokumenty, v nichž jsou stanoveny podmínky podpory.
5. Do programu mohou být za podmínek stanovených v příslušných ustanoveních nařízení o společných ustanoveních na období 2021-2027 převedeny na žádost dotčených členských států zdroje přidělené členským státům ve sdíleném řízení. Komise tyto zdroje vynakládá přímo v souladu s čl. 62 odst. 1 prvním pododstavcem písm. a) finančního nařízení, nebo nepřímo v souladu s písmenem c) uvedeného pododstavce. Tyto zdroje se použijí ve prospěch dotčeného členského státu.
6. Pokud Komise nepřijala právní závazek v rámci přímého nebo nepřímého řízení v souvislosti se zdroji převedenými v souladu s odstavcem 5, mohou být odpovídající nepřidělené zdroje na žádost členského státu v souladu s podmínkami stanovenými v příslušných ustanoveních nařízení o společných ustanoveních na období 2021-2027 převedeny zpět do jednoho nebo více příslušných zdrojových programů.

Článek 16

Třetí země přidružené k programu

1. Program je otevřen přidružení těchto třetích zemí (dále jen "přidružené země"):
 - a) členů Evropského sdružení volného obchodu, kteří jsou členy Evropského hospodářského prostoru, v souladu s podmínkami stanovenými v Dohodě o Evropském hospodářském prostoru;
 - b) přístupujících zemí, kandidátských zemí a potenciálních kandidátů v souladu s obecnými zásadami a obecnými podmínkami pro účast těchto zemí v programech Unie stanovenými v příslušných rámcových dohodách a rozhodnutích Rady přidružení nebo obdobných dohodách a v souladu se zvláštními podmínkami stanovenými v dohodách mezi Unií a těmito zeměmi;
 - c) zemí evropské politiky sousedství v souladu s obecnými zásadami a obecnými podmínkami pro účast těchto zemí v programech Unie stanovenými v příslušných rámcových dohodách a rozhodnutích Rady přidružení nebo obdobných dohodách a v souladu se zvláštními podmínkami stanovenými v dohodách mezi Unií a těmito zeměmi;
 - d) třetích zemí a území, jež splňují všechna tato kritéria:
 - i) mají dostatečné kapacity v oblasti vědy, technologií a inovací;
 - ii) přijaly závazek k otevřené tržní ekonomice založené na pravidlech, včetně spravedlivého a rovného zacházení s právy duševního vlastnictví, dodržování lidských práv, podporovaný demokratickými institucemi;
 - iii) aktivně podporují politiky zaměřené na zlepšení hospodářského a sociálního blahobytu občanů.
 2. Přidružení každé z třetích zemí podle odst. 1 písm. d) k programu musí být v souladu s podmínkami stanovenými ve zvláštní dohodě týkající se účasti třetí země na programu Unie za předpokladu, že tato dohoda:
 - a) zajišťuje spravedlivou rovnováhu, pokud jde o příspěvky třetí země, která se účastní programů Unie, a přínos pro ni;
 - b) stanoví podmínky účasti v programech Unie, včetně výpočtu finančních příspěvků na jednotlivé programy, a jejich správné náklady;
 - c) nesevřuje dané třetí zemi rozhodovací pravomoc v souvislosti s programem Unie;
 - d) zaručuje práva Unie s cílem zajistit řádné finanční řízení a chránit finanční zájmy Unie.
- Príspevky uvedené v prvom pododstavci písm. b) predstavujú účelově vázané příjmy podle čl. 21 odst. 5 finančního nařízení.
3. Rozsah přidružení každé třetí země k programu zohlední analýzu přínosů pro Unii a cíl podpory hospodářského růstu v Unii prostřednictvím inovací. V souladu s tím mohou být části programu z dohody o přidružení s konkrétní zemí, s výjimkou členů EHP, přístupujících zemí, kandidátských zemí a potenciálních kandidátů, vyňaty.
 4. Dohoda o přidružení musí v co největší míře umožnit reciproční účast právních subjektů usazených v Unii v ekvivalentních programech přidružených zemí v souladu s podmínkami stanovenými v uvedených programech.
 5. Podmínky určující výši finančního příspěvku zajistí pravidelnou automatickou opravu jakékoliv významné nerovnováhy ve srovnání s částkou, kterou subjekty usazené v příslušné zemi dostávají díky účasti v programu, s přihlednutím k nákladům na řízení, realizaci a provoz programu. Při přidělování finančních příspěvků se zohlední míra účasti právních subjektů přidružených zemí v každé části programu.

HLAVA II

PRAVIDLA PRO ÚČAST A ŠÍŘENÍ VÝSLEDKŮ

Kapitola I

Obecná ustanovení

Článek 17

Financující subjekty a přímé akce JRC

1. Pravidla stanovená v této hlavě se nevztahují na přímé akce prováděné JRC.
2. V řádně odůvodněných případech se financující subjekty mohou odchýlit od pravidel stanovených v této hlavě, s výjimkou článků 18, 19 a 20, pokud:
 - a) je takové odchýlení stanoveno v základním aktu, kterým se zřizuje financující subjekt nebo kterým se mu svěřují úkoly plnění rozpočtu, nebo
 - b) v případě financujících subjektů podle čl. 62 odst. 1 písm. c) bodu ii), iii) nebo v) finančního nařízení, pokud je takové odchýlení stanoveno v dohodě o příspěvcích a vyžadují-li to jejich specifické provozní potřeby nebo povaha akce.

Článek 18

Způsobilé akce a etické zásady

1. Aniž je dotčen odstavec 2 tohoto článku, jsou pro financování způsobilé pouze akce určené k provádění cílů uvedených v článku 3.

Nefinancují se tyto oblasti výzkumu:

- a) činnosti zaměřené na klonování lidí k reprodukčním účelům;
- b) činnosti, které jsou zaměřeny na změnu genetického dědictví lidských bytostí a v jejichž důsledku by tyto změny mohly být dědičné ⁽²⁸⁾;
- c) činnosti zaměřené na vytváření lidských embryí výlučně za účelem výzkumu nebo za účelem získání kmenových buněk, mimo jiné prostřednictvím přenosu jádra somatické buňky.

2. Výzkum na lidských kmenových buňkách pocházejících z dospělých jedinců i z embryí může být financován v závislosti na obsahu vědeckého návrhu i na právním rámci daných členských států. V rámci Unie ani mimo ni se neposkytuje financování na výzkumné činnosti, které jsou zakázány ve všech členských státech. V členském státě nemůže být financována výzkumná činnost, která je v něm zakázána.

Článek 19

Etické otázky

1. Akce prováděné v rámci programu musí být v souladu s etickými zásadami a s příslušnými ustanoveními unijního, vnitrostátního a mezinárodního práva, včetně Listiny a Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a jejich dodatkových protokolů.

Zvláštní pozornost je věnována zásadě proporcionality, právu na soukromí, právu na ochranu osobních údajů, právu na fyzickou a duševní nedotknutelnost osoby, právu na nediskriminaci a potřebě zajistit ochranu životního prostředí a vysoký stupeň ochrany lidského zdraví.

⁽²⁸⁾ Výzkum související s léčbou rakoviny gonád financovat lze.

2. Právní subjekty účastníci se akce poskytnou:
 - a) etické sebehodnocení s uvedením a popisem všech předvídatelných etických otázek spojených s cílem, prováděním a pravděpodobným dopadem činností, které mají být financovány, včetně potvrzení o souladu s odstavcem 1 a popisem způsobu jeho zajištění;
 - b) potvrzení, že činnosti budou v souladu s Evropským kodexem chování pro integritu výzkumu zveřejněným organizací All European Academies (ALLEA), a že nebudou prováděny žádné činnosti, které jsou z financování vyloučeny;
 - c) pro činnosti prováděné mimo Unii potvrzení, že stejné činnosti by byly povoleny v některém členském státě; a
 - d) pro činnosti, při nichž se využívají lidské embryonální kmenové buňky, popřípadě údaje týkající se licencí a kontrolních opatření, která přijmou příslušné orgány dotčených členských států, jakož i údaje o schválení etických otázek, která je nutno získat před zahájením dotčených činností.
3. Návrhy musí být systematicky prověřeny s cílem určit akce, které vyvolávají složité nebo závažné etické otázky, a předložit je k etickému posouzení. Etické posouzení provádí Komise, není-li svěřeno financujícímu subjektu. Všechny akce, které zahrnují použití lidských embryonálních kmenových buněk nebo lidských embryí, musí být předmětem etického posouzení. Etické prověřování a posouzení se provádí za podpory odborníků na otázky etiky. Komise a financující subjekty zajistí co největší transparentnost postupů v oblasti etiky, aniž je dotčena důvěrnost obsahu těchto postupů.
4. Právní subjekty účastníci se akcí obdrží veškerá schválení nebo jiné povinné dokumenty od příslušných vnitrostátních, místních etických komisí nebo jiných orgánů, jako jsou úřady pro ochranu údajů, před zahájením příslušných činností. Tyto dokumenty musí být archivovány a na žádost poskytnuty Komisi nebo příslušnému financujícímu subjektu.
5. V případě potřeby provedou Komise nebo příslušný financující subjekt etické kontroly. V případě závažných nebo složitých etických otázek budou etické kontroly prováděny Komisí, která jejich provedení může svěřit financujícímu subjektu.

Etické kontroly se provádějí s podporou odborníků na otázky etiky.

6. Akce, které nesplňují etické požadavky uvedené v odstavcích 1 až 4 a nejsou tudíž z etického hlediska přijatelné, jsou zamítnuty nebo ukončeny, jakmile je konstatováno, že jsou eticky nepřijatelné.

Článek 20

Bezpečnost

1. Akce prováděné v rámci programu musí být v souladu s příslušnými bezpečnostními pravidly a zejména pravidly na ochranu utajovaných informací před neoprávněným zveřejněním, včetně dodržování příslušných unijních a vnitrostátních právních předpisů. V případě výzkumu prováděného mimo Unii, při kterém jsou využívány utajované informace nebo takové informace vznikají, je nezbytné, aby kromě souladu s těmito požadavky byla uzavřena dohoda o bezpečnosti informací mezi Uníí a třetí zemí, v níž se má výzkum provádět.
2. Tam, kde je to vhodné, musí návrhy obsahovat bezpečnostní sebehodnocení s uvedením veškerých bezpečnostních otázek a podrobným popisem způsobu jejich řešení zajišťujícího jejich soulad s příslušnými unijními a vnitrostátními právními předpisy.
3. Tam, kde je to vhodné, provede Komise nebo příslušný financující subjekt bezpečnostní kontrolu návrhů vyvolávajících bezpečnostní otázky.
4. Tam, kde je to vhodné, musí být akce v souladu s rozhodnutím (EU, Euratom) 2015/444 a jeho prováděcími pravidly.

5. Právní subjekty účastníci se akce zajistí ochranu utajovaných informací, které byly využity nebo které v rámci akce vznikly, před neoprávněným zveřejněním. Před zahájením příslušných činností subjekty předloží osvědčení o bezpečnostní prověrce osob nebo zařízení vydané příslušnými vnitrostátními bezpečnostními orgány.
6. Pokud musí s utajovanými informacemi pracovat nezávislí externí odborníci, vyžaduje se před jmenováním těchto odborníků příslušné osvědčení o bezpečnostní prověrce.
7. Tam, kde je to vhodné, může Komise nebo příslušný financující subjekt provádět bezpečnostní kontroly.
8. Akce, které nejsou v souladu s bezpečnostními pravidly podle tohoto článku, mohou být zamítnuty nebo kdykoli ukončeny.

Kapitola II

Granty

Článek 21

Granty

Není-li v této kapitole uvedeno jinak, granty v rámci programu se udělují a spravují v souladu s hlavou VIII finančního nařízení.

Článek 22

Právní subjekty způsobilé k účasti

1. Akcí v rámci programu se může zúčastnit kterýkoli právní subjekt bez ohledu na místo svého usazení, a to včetně právních subjektů z nepřidružených třetích zemí nebo mezinárodních organizací, pokud jsou splněny podmínky stanovené v tomto nařízení, jakož i veškeré podmínky stanovené v pracovním programu nebo výzvě k podávání návrhů.
2. Pokud pracovní program nestanoví jinak a je-li to řádně odůvodněno, jsou právní subjekty tvořící konsorcium způsobilé k účasti na akcích v rámci programu, pokud je toto konsorcium tvořeno:
 - a) alespoň jedním nezávislým právním subjektem usazeným v některém členském státě,
 - b) alespoň dalšími dvěma nezávislými právními subjekty usazenými v různých členských státech nebo přidružených zemích.
3. Akce ERV v oblasti hraničního výzkumu, akce ERI, akce spojené s odbornou přípravou a mobilitou nebo akce na spolufinancování programu mohou být prováděny jedním nebo několika právními subjekty, pokud je alespoň jeden z nich usazen v členském státě nebo přidružené zemi na základě dohody uzavřené v souladu s článkem 16.
4. Koordinační a podpůrné akce mohou být prováděny jedním nebo několika právními subjekty, které mohou být usazeny v některém členském státě, přidružené zemi nebo ve výjimečných případech v jiné třetí zemi.
5. Pokud jde o akce spojené se strategickými prostředky, zájmy, autonomií nebo bezpečností Unie, pracovní program může stanovit, že účast může být omezena na právní subjekty usazené pouze v členských státech nebo na právní subjekty usazené kromě členských států v uvedených přidružených nebo jiných třetích zemích. Jakékoli omezení účasti právních subjektů usazených v přidružených zemích, které jsou členy EHP, musí být v souladu s podmínkami stanovenými v Dohodě o Evropském hospodářském prostoru. V řádně odůvodněných a výjimečných případech a s cílem zaručit ochranu strategických zájmů Unie a jejích členských států může pracovní program z jednotlivých výzev k podávání návrhů rovněž vyloučit účast právních subjektů, které jsou usazeny v Unii nebo v přidružených zemích, přímo nebo nepřímo kontrolovaných nepřidruženými třetími zeměmi nebo právními subjekty nepřidružených třetích zemí, nebo jejich účast podřídí podmínkám stanoveným v pracovním programu.

6. Ve vhodných a řádně odůvodněných případech může pracovní program stanovit další kritéria způsobilosti vedle kritérií uvedených v odstavcích 2 až 5 s ohledem na specifické požadavky politiky nebo povahu a cíle akce, včetně počtu právních subjektů, druhu právního subjektu a místa usazení.
7. Pokud jde o akce využívající částky podle čl. 15 odst. 5, musí být účast omezena na jeden právní subjekt usazený v jurisdikci převádějícího řídicího orgánu, není-li s tímto řídicím orgánem dohodnuto jinak.
8. Pokud je to uvedeno v pracovním programu, může se akcí účastnit JRC.
9. JRC, mezinárodní evropské výzkumné organizace a právní subjekty zřízené podle práva Unie se považují za usazené v jiném členském státě než v těch, ve kterých jsou usazeny další právní subjekty podílející se na akci.
10. Pokud jde o akce ERV v oblasti hraničního výzkumu a akce spojené s odbornou přípravou a mobilitou a pokud jsou uvedeny v pracovním programu, mezinárodní organizace se sídlem v některém členském státě nebo přidružené zemi se považují za usazené v tomto členském státě nebo přidružené zemi. Pokud jde o jiné části programu, považují se mezinárodní organizace jiné než mezinárodní evropské výzkumné organizace za usazené v nepřidružené třetí zemi.

Článek 23

Právní subjekty způsobilé pro financování

1. Právní subjekty jsou způsobilé pro financování, pokud jsou usazený v členském státě nebo přidružené zemi. Pro financování z částek určených pro akce podle čl. 15 odst. 5 jsou způsobilé pouze právní subjekty usazené v jurisdikci převádějícího řídicího orgánu, nebylo-li s tímto řídicím subjektem dohodnuto jinak.
2. Právní subjekty usazené v nepřidružené třetí zemi nesou náklady na svou účast. Pro financování jsou však v rámci akce způsobilé právní subjekty usazené v nepřidružených třetích zemích s nízkými až středními příjmy a výjimečně v jiných nepřidružených třetích zemích, pokud:
 - a) je tato třetí země uvedena v pracovním programu přijatém Komisí; nebo
 - b) Komise nebo příslušný financující subjekt má za to, že účast dotyčného právního subjektu je pro provedení akce nezbytná.
3. Přidružené subjekty jsou způsobilé pro financování v rámci akce, pokud jsou usazený v členském státě, přidružené zemi nebo ve třetí zemi uvedené v pracovním programu přijatém Komisí.
4. Komise pravidelně zpřístupňuje Evropskému parlamentu a Radě informace o výši finančních příspěvků Unie poskytnutých právním subjektům usazeným v přidružených a nepřidružených třetích zemích. Pokud jde o přidružené země, zahrnují uvedené informace rovněž informace o jejich finanční rovnováze.

Článek 24

Výzvy k podávání návrhů

1. Obsah výzev k podávání návrhů pro všechny akce musí být zahrnut do pracovního programu.
2. Pokud je to nutné k dosažení jejich cílů, mohou být výzvy k podávání návrhů ve výjimečných případech omezeny na rozvoj dodatečných činností nebo připojení dalších partnerů ke stávajícím akcím. Kromě toho může být v pracovním programu stanovena možnost pro právní subjekty ze zemí s nízkým výkonem v oblasti výzkumu a inovací připojit se k již vybraným kolaborativním akcím v oblasti výzkumu a inovací, pokud se na tom dohodne příslušné konsorcium a za předpokladu, že právní subjekty z těchto zemí se těchto činností již neúčastní.

3. Výzva k podávání návrhů se nevyžaduje u koordinačních a podpůrných akcí nebo akcí na spolufinancování programu, které:

- a) mají být provedeny JRC nebo právními subjekty uvedenými v pracovním programu;
- b) nespádají podle čl. 195 písm. e) finančního nařízení do oblasti působnosti výzvy k podávání návrhů.

4. Pracovní program upřesní výzvy k podávání návrhů, za něž mohou být uděleny „pečeti excelence“. S předchozím souhlasem žadatele mohou být informace týkající se žádosti a hodnocení sdíleny se zainteresovanými financujícími orgány, s výhradou uzavření dohod o zachování důvěrnosti.

Článek 25

Společné výzvy k podávání návrhů

Komise nebo příslušný financující subjekt mohou vydat společnou výzvu k podávání návrhů spolu s:

- a) třetími zeměmi, včetně jejich vědeckých a technických organizací či agentur;
- b) mezinárodními organizacemi;
- c) neziskovými právními subjekty.

V případě společné výzvy musí žadatelé splnit požadavky podle článku 22 a musí být stanoveny společné postupy pro výběr a hodnocení návrhů. Do těchto postupů musí být zapojena vyvážená skupina odborníků, které jmenuje každá strana.

Článek 26

Zadávání veřejných zakázek v předobchodní fázi a zadávání veřejných zakázek na inovativní řešení

1. Akce mohou zahrnovat nebo mít jako primární cíl zadávání veřejných zakázek v předobchodní fázi či zadávání veřejných zakázek na inovativní řešení, jež mají být provedena příjemci, kteří jsou veřejnými zadavateli nebo zadavateli ve smyslu směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/24/EU ⁽²⁹⁾ a 2014/25/EU ⁽³⁰⁾.

2. Zadávací řízení:

- a) musí být v souladu s pravidly hospodářské soutěže a se zásadami transparentnosti, nediskriminace, rovného zacházení, řádného finančního řízení, proporcionality;
- b) mohou opravňovat k zadání několika zakázek v rámci jednoho řízení (pořizování z více zdrojů) a
- c) stanoví, že bude veřejná zakázka zadána nabídkám, které nabízejí ekonomicky nejvýhodnější nabídku a současně zajistí neexistenci střetu zájmů.

V případě zadávání veřejných zakázek v předobchodní fázi může být zadávací řízení tam, kde je to vhodné, a aniž jsou dotčeny zásady uvedené v písmenu a), zjednodušeno nebo zrychleno a může stanovit zvláštní podmínky, jako je například omezení místa plnění činností, které jsou předmětem zakázky, na území členských států a přidružených zemí;

3. Dodavatel, který vytvoří výsledky v rámci veřejné zakázky v předobchodní fázi, musí vlastnit alespoň s nimi spojená práva duševního vlastnictví. Veřejní zadavatelé musí mít alespoň bezplatná přístupová práva k výsledkům pro své vlastní použití a právo udělovat nebo vyžadovat, aby zúčastnění dodavatelé udělovali třetím stranám nevýhradní licence k využívání výsledků jménem veřejného zadavatele za spravedlivých a přiměřených podmínek bez práva udělovat sublicence. Pokud dodavatel výsledky komerčně nevyužije v daném období po zadání veřejné zakázky v předobchodní fázi, jež je uvedeno ve smlouvě, mohou veřejní zadavatelé poté, co od dodavatele zjistí, z jakých důvodů je nevyužil, vyžadovat, aby převedl vlastnictví výsledků na veřejné zadavatele.

⁽²⁹⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/24/EU ze dne 26. února 2014 o zadávání veřejných zakázek a o zrušení směrnice 2004/18/ES. (Úř. věst. L 94, 28.3.2014, s. 65.).

⁽³⁰⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/25/EU ze dne 26. února 2014 o zadávání zakázek subjekty působícími v odvětví vodního hospodářství, energetiky, dopravy a poštovních služeb a o zrušení směrnice 2004/17/ES Text s významem pro EHP (Úř. věst. L 94, 28.3.2014, s. 243).

Článek 27

Finanční způsobilost žadatelů

1. Kromě výjimek uvedených v čl. 198 odst. 5 finančního nařízení se ověří pouze finanční kapacita koordinátora, a to pouze v případě, že požadované financování z prostředků Unie je rovno 500 000 EUR nebo vyšší.
2. Bez ohledu na odstavce 1, pokud však existují důvody k pochybnostem o finanční kapacitě žadatele nebo pokud existuje vyšší riziko vzhledem k účasti v několika probíhajících akcích financovaných z výzkumných a inovačních programů Unie, Komise nebo příslušný financující subjekt ověří rovněž finanční kapacitu ostatních žadatelů nebo koordinátorů, i když je požadované financování pod prahovou hodnotou uvedenou v odstavci 1.
3. Je-li finanční kapacita strukturálně zaručena jiným právním subjektem, ověří se finanční kapacita tohoto právního subjektu.
4. Pokud je finanční kapacita žadatele nedostatečná, mohou Komise nebo financující subjekt účast žadatele podmínit předložením prohlášení o společné a nerozdílné odpovědnosti přidruženého subjektu.
5. Příspěvek do mechanismu uvedeného v článku 37 tohoto nařízení se považuje za dostatečnou záruku podle článku 152 finančního nařízení. Od příjemců nesmí být přijaty ani od nich nesmí být požadovány žádné další záruky nebo zajištění.

Článek 28

Kritéria pro udělení a výběr grantu

1. Návrh se hodnotí na základě těchto kritérií pro udělení grantu:
 - a) excelence,
 - b) dopad,
 - c) kvalita a efektivnost provádění.
2. Na návrhy u akcí ERV v oblasti hraničního výzkumu se jako jediné kritérium použije kritérium uvedené v odst. 1 písm. a).
3. Pracovní program stanoví další podrobnosti ohledně uplatňování kritérií pro udělení grantu stanovených v odstavci 1, včetně veškerých koeficientů, prahových hodnot a v relevantních případech pravidel pro zacházení s návrhy *ex aequo*, a to při zohlednění cílů výzvy k podávání návrhů. Podmínky pro zacházení s návrhy *ex aequo* mohou zahrnovat mimo jiné následující kritéria: malé a střední podniky, genderové hledisko a zeměpisná rozmanitost.
4. Komise a další subjekty poskytující finance zohlední možnost dvoufázového postupu předkládání návrhů a hodnocení a bude-li to vhodné, mohou být anonymizované návrhy hodnoceny během první fáze hodnocení na základě jednoho nebo více kritérií pro udělení grantu uvedených v odstavci 1.

Článek 29

Hodnocení

1. Návrhy hodnotí hodnotící výbor, který se skládá z nezávislých externích odborníků.

Pokud jde o činnosti ERI, mise a řádně odůvodněné případy stanovené v pracovním programu přijatém Komisí, může se hodnotící výbor skládat částečně nebo, pokud jde o koordinační a podpůrné akce, částečně nebo zcela ze zástupců orgánů či institucí Unie, jak je uvedeno v článku 150 finančního nařízení.

Na proces hodnocení mohou dohlížet nezávislí odborníci.

2. Je-li to relevantní, stanoví hodnotící výbor pořadí návrhů, které dosáhly příslušných prahových hodnot, podle:
 - a) výsledků hodnocení,
 - b) jejich přínosu k dosažení specifických cílů politiky, včetně vytvoření konzistentního portfolia projektů, konkrétně pro činnosti v rámci nástroje Pathfinder, mise a jiné řádně odůvodněné případy, jak je podrobně stanoveno v pracovním programu přijatém Komisí.

Pokud jde o činnosti ERI, mise a jiné řádně odůvodněné případy stanovené v pracovním programu přijatém Komisí, může hodnotící výbor také navrhnout úpravy návrhů, pokud jsou tyto úpravy potřebné pro konzistentnost portfoliového přístupu. Tyto úpravy musí být v souladu s podmínkami pro účast a se zásadou rovného zacházení. Programový výbor musí být o těchto případech informován.

3. Proces hodnocení musí být koncipován tak, aby byl vyloučen střet zájmů a podjatost. Musí být zaručena transparentnost hodnotících kritérií a metody určování výsledků hodnocení.

4. V souladu s čl. 200 odst. 7 finančního nařízení žadatelé obdrží zpětnou vazbu ve všech fázích hodnocení a, je-li žádost zamítnuta, musí jim být sděleny důvody pro zamítnutí.

5. Právní subjekty usazené v zemích s nízkou výkonností v oblasti výzkumu a inovací, které se úspěšně účastnily složky „Rozšiřování účasti a sdílení excelence“, obdrží na žádost záznam o své účasti, který může být přiložen k návrhům v kolaborativních částech programu, které koordinují.

Článek 30

Postup pro přezkum hodnocení, dotazy a stížnosti

1. Žadatel může požádat o přezkum hodnocení, pokud se domnívá, že příslušný hodnotící postup nebyl na jeho návrh správně použit ⁽³¹⁾.
2. Předmětem žádosti o přezkum hodnocení mohou být pouze procesní aspekty hodnocení. Předmětem tohoto přezkumu nemůže být hodnocení kvalit návrhu.
3. Žádost o přezkum hodnocení musí být předložena ke konkrétnímu návrhu a ve lhůtě 30 dnů od sdělení výsledků hodnocení.

Výbor pro přezkum hodnocení vydá stanovisko ohledně procesních aspektů hodnocení a jeho předsedou a členy jsou zaměstnanci Komise nebo příslušného financujícího subjektu, kteří nebyli zapojeni do hodnocení návrhů. Výbor pro přezkum hodnocení může doporučit jeden z těchto postupů:

- a) přehodnocení návrhu, které provedou především hodnotitelé, kteří se neúčastnili předchozího hodnocení, nebo
 - b) potvrzení původního hodnocení.
4. Přezkum hodnocení nezdrží výběr návrhů, které nejsou předmětem tohoto přezkumu.
 5. Komise zajistí, aby existoval postup umožňující účastníkům podávat přímé dotazy či stížnosti týkající se jejich zapojení do programu. Informace o způsobu předkládání dotazů či stížností jsou dostupné on-line.

⁽³¹⁾ Postup bude vysvětlen v dokumentu, který bude vydán před zahájením procesu hodnocení.

Článek 31

Lhůta pro udělení grantu

1. Odchylně od čl. 194 odst. 2 prvního pododstavce finančního nařízení se použijí tyto lhůty:
 - a) pro informování všech žadatelů o výsledku hodnocení jejich žádosti: maximálně pět měsíců od uplynutí lhůty pro podání úplných návrhů;
 - b) pro podpis grantových dohod s žadateli: maximálně osm měsíců od uplynutí lhůty pro podání úplných návrhů.
2. Pracovní program může stanovit kratší lhůty než lhůty stanovené v odstavci 1.
3. Kromě výjimek stanovených v čl. 194 odst. 2 druhém pododstavci finančního nařízení mohou být lhůty uvedené v odstavci 1 tohoto článku překročeny u akcí ERV, u misí a v případě, že jsou akce předloženy k etickému posouzení nebo bezpečnostní kontrole.

Článek 32

Provádění grantu

1. Pokud některý příjemce neplní své povinnosti spojené s technickým prováděním akce, musí být tyto povinnosti plněny ostatními příjemci bez dalšího financování z prostředků Unie, ledaže jsou této povinnosti výslovně zproštěni. Finanční odpovědnost každého příjemce je omezena na jeho vlastní závazky s výhradou ustanovení týkajících se mechanismu.
2. Grantová dohoda může stanovit milníky a související splátky předběžných plateb. Pokud nejsou milníky dosaženy, může být akce pozastavena, změněna nebo může být v řádně odůvodněných případech ukončena.
3. Akce může být rovněž ukončena, pokud očekávané výsledky z vědeckých nebo technologických důvodů, nebo v případě nástroje Accelerator také z ekonomických důvodů, ztratily pro Unii význam, nebo v případě ERI a misí vzhledem k jejich významu v rámci portfolia akcí. Než bude moci Komise rozhodnout o ukončení akce, provede postup s koordinátorem akce a případně s nezávislými externími odborníky, a to v souladu s článkem 133 finančního nařízení.

Článek 33

Grantové dohody

1. Komise v úzké spolupráci s členskými státy vypracuje v souladu s tímto nařízením vzorové grantové dohody mezi Komisí nebo příslušným financujícím subjektem a příjemci. Je-li nutné ve vzorové grantové dohodě provést důležitou změnu, mimo jiné ve snaze o další zjednodušení povinností příjemců, Komise tuto vzorovou grantovou dohodu v úzké spolupráci s členskými státy odpovídajícím způsobem reviduje.
2. Grantové dohody stanoví v souladu s tímto nařízením práva a povinnosti příjemců a Komise nebo příslušného financujícího subjektu. Stanoví rovněž práva a povinnosti právních subjektů, které se stanou příjemci v průběhu provádění akce, jakož i úlohu a úkoly koordinátora.

Článek 34

Míry financování

1. Na všechny činnosti, které akce financuje, se použije jednotná míra financování na akci. Maximální míra na akci je stanovena v pracovním programu.

2. Z programu může být uhrazeno až 100 % celkových způsobilých nákladů na akci, s výjimkou:
 - a) inovačních akcí, u nichž může být uhrazeno až 70 % celkových způsobilých nákladů, s výjimkou neziskových právních subjektů, u nichž může být uhrazeno až 100 % celkových způsobilých nákladů;
 - b) akcí spolufinancování programu, u nichž může být uhrazeno alespoň 30 % a ve stanovených a řádně odůvodněných případech až 70 % celkových způsobilých nákladů.
3. Míry financování stanovené v tomto článku se použijí rovněž v případě akcí, u nichž se financování stanoví paušální sazbou, jednotkovými náklady nebo jednorázovou částkou na celou dobu trvání akce nebo její část.

Článek 35

Nepřímé náklady

1. Nepřímé způsobilé náklady mohou dosahovat 25 % celkových přímých způsobilých nákladů, s výjimkou přímých způsobilých nákladů na subdodávky, finanční podpory třetím stranám a veškerých jednotkových nákladů nebo jednorázových částek, které zahrnují nepřímé náklady.

Tam, kde je to vhodné, se nepřímé náklady zahrnuté do jednotkových nákladů nebo jednorázových částek vypočítají s použitím paušální sazby stanovené v prvním pododstavci, s výjimkou jednotkových nákladů na interně fakturované zboží a služby, které se vypočítají na základě skutečných nákladů v souladu s obvyklým postupem účtování nákladů příjemce.

2. Bez ohledu na odstavec 1 lze nepřímé náklady, pokud je to uvedeno v pracovním programu, vykázat ve formě jednorázové částky nebo jednotkových nákladů.

Článek 36

Způsobilé náklady

1. Kromě kritérií stanovených v článku 186 finančního nařízení jsou náklady na zaměstnance v případě příjemců s odměňováním na základě projektu způsobilé k úhradě až do výše odměny, jaká by byla daně osobě vyplácena za práci na projektech v oblasti výzkumu a inovací financovaných z vnitrostátních programů, včetně odvodů na sociální zabezpečení a dalších nákladů zahrnutých do odměn zaměstnanců zapojených do dané akce, jež vyplývají z vnitrostátních právních předpisů nebo z pracovní smlouvy.
2. Odchylně od čl. 190 odst. 1 finančního nařízení jsou náklady na zdroje poskytnuté třetími stranami prostřednictvím věcných příspěvků způsobilé, a to až do výše přímých způsobilých nákladů třetí strany.
3. Odchylně od článku 192 finančního nařízení se příjmy plynoucí z využívání výsledků nepovažují za příjmy z akce.
4. Příjemci mohou v souladu s tímto nařízením a s článkem 186 finančního nařízení používat své obvyklé postupy účtování k identifikaci a vykazování nákladů vzniklých v souvislosti s určitou akcí při splnění veškerých podmínek stanovených v grantové dohodě.
5. Odchylně od čl. 203 odst. 4 finančního nařízení je při vyplacení zůstatku povinné osvědčení o finančních výkazech, jestliže částka požadovaná jako skutečné náklady a jednotkové náklady vypočtené v souladu s obvyklými účetními postupy je rovna 325 000 EUR nebo vyšší.

Osvědčení o finančních výkazech může vystavit schválený externí auditor nebo u veřejnoprávních subjektů příslušný a nezávislý státní úředník v souladu s čl. 203 odst. 4 finančního nařízení.

6. Tam, kde je to vhodné, zohledňuje příspěvek Unie pro akce „Marie Curie-Sklodowska“ v oblasti odborné přípravy a mobility jakékoli dodatečné náklady příjemce související s mateřskou dovolenou, rodičovskou dovolenou, volnem z důvodu nemoci, zvláštní dovolenou nebo se změnou najímající hostitelské organizace nebo změnou rodinného stavu výzkumného pracovníka po dobu trvání grantové dohody.

7. Náklady spojené s otevřeným přístupem včetně plánů správy dat jsou způsobilé k úhradě, jak je podrobněji stanoveno v grantové dohodě.

Článek 37

Vzájemný pojišťovací mechanismus

1. Zřizuje se vzájemný pojišťovací mechanismus (dále jen „mechanismus“), který nahrazuje fond zřízený v souladu s článkem 38 nařízení Rady (EU) č. 1290/2013 a stává se jeho nástupcem. Mechanismus kryje riziko spojené s nenavrácením částek, které příjemci dluží:

- a) Komisi podle rozhodnutí Evropského Parlamentu a Rady č. 1982/2006/ES ⁽³²⁾,
- b) Komisi a institucím Unie v rámci „Horizontu 2020“,
- c) Komisi a financujícím subjektům v rámci programu.

Krytí rizika týkající se financujících orgánů uvedených v prvním pododstavci písm. c) může být prováděno prostřednictvím nepřímého systému krytí stanoveného v příslušné dohodě a s přihlédnutím k povaze financujícího subjektu.

2. Mechanismus je řízen Unií, která je zastoupena Komisí jednající jako výkonný orgán. Komise stanoví konkrétní pravidla fungování mechanismu.

3. Příjemci poskytnou příspěvek ve výši 5 % z prostředků Unie na akci. Na základě transparentních pravidelných hodnocení může Komise tento příspěvek navýšit až na 8 % nebo snížit na méně než 5 %. Příspěvek příjemců do mechanismu se odečte z počáteční předběžné platby a je zaplacen do mechanismu jménem příjemců. Uvedený příspěvek nepřekročí částku vyplacenou v rámci počáteční předběžné platby.

4. Příspěvek příjemců se navrátí při výplatě zůstatku.

5. Veškeré finanční výnosy plynoucí z mechanismu se vloží do mechanismu. V případě, že výnos je nedostatečný, mechanismus nezasahuje a Komise nebo příslušný financující subjekt zpětně získá dlužné částky přímo od příjemců nebo třetích stran.

6. Takto získané částky představují účelově vázané příjmy mechanismu ve smyslu čl. 21 odst. 5 finančního nařízení. Po dokončení všech grantů, jejichž riziko mechanismus přímo či nepřímo pokrývá, získá případný zůstatek Komise a zahrne jej do rozpočtu Unie, nerozhodne-li legislativní orgán jinak.

7. Mechanismus může být rozšířen i pro příjemce jakéhokoli jiného přímo řízeného programu Unie. Komise přijme podmínky pro účast příjemců jiných programů.

Článek 38

Vlastnictví a ochrana výsledků

1. Příjemci vlastní výsledky, které vytvářejí. Zajistí, aby veškerá práva jejich zaměstnanců nebo jiných stran ve vztahu k výsledkům mohla být vykonávána způsobem, který je slučitelný s povinnostmi příjemců stanovenými v grantové dohodě.

Výsledky jsou společným vlastnictvím dvou nebo více příjemců, pokud:

- a) je společně vytvořili a

⁽³²⁾ Rozhodnutí Evropského Parlamentu a Rady č. 1982/2006/ES ze dne 18. prosince 2006 o sedmém rámcovém programu Evropského společenství pro výzkum, technologický rozvoj a demonstrace (2007 až 2013) (Úř. věst. L 412, 30.12.2006, s. 1).

b) nelze:

- i) určit podíl jednotlivých příjemců na těchto společných výsledcích, nebo
- ii) je oddělit při podání žádosti o jejich ochranu, při jejím získání nebo uplatňování.

Spoluvlastníci se písemně dohodnou na rozdělení a podmínkách výkonu svého společného vlastnictví. Není-li dohodou o konsorciu nebo dohodou o společném vlastnictví dohodnuto jinak, každý spoluvlastník může udělit nevýhradní licence třetím stranám, aby využívaly společně vlastněné výsledky (bez práva udělovat sublicence), pokud ostatní spoluvlastníci obdrží předběžné oznámení a spravedlivou a přiměřenou odměnu. Spoluvlastníci se mohou písemně dohodnout, že použijí jiný režim než spoluvlastnictví.

2. Příjemci, kteří získali financování z prostředků Unie, své výsledky přiměřeně chrání, je-li ochrana možná a odůvodněná, s přihlédnutím ke všem relevantním skutečnostem, včetně vyhlídek na komerční využití a jakýchkoli jiných oprávněných zájmů. Při rozhodování o ochraně příjemci rovněž zohlední oprávněné zájmy ostatních příjemců v rámci dané akce.

Článek 39

Využívání a šíření výsledků

1. Každý příjemce, který obdržel finanční prostředky Unie, vyvine co největší úsilí k tomu, aby výsledky, které vlastní, využil nebo aby dosáhl toho, že je využije jiný právní subjekt. Využívání může být prováděno přímo příjemci nebo nepřímo, zejména prostřednictvím převodu a udělování licencí na výsledky v souladu s článkem 40.

Pracovní program může stanovit další povinnosti týkající se využívání.

Pokud přes veškerou snahu ze strany příjemce o přímé či nepřímé využití výsledků nedojde k žádnému využití výsledků ve lhůtě stanovené v grantové dohodě, použije příjemce vhodnou on-line platformu uvedenou v grantové dohodě s cílem nalézt zainteresované strany, které by tyto výsledky využily. Od této povinnosti se může na žádost příjemce upustit, je-li to odůvodněno.

2. Příjemci musí své výsledky šířit, co nejdříve je to možné, a to ve veřejně přístupném formátu, s výhradou omezení z důvodů ochrany duševního vlastnictví, bezpečnostních pravidel nebo oprávněných zájmů.

Pracovní program může stanovit další povinnosti týkající se šíření při současném zabezpečení hospodářských a vědeckých zájmů Unie.

3. Příjemci zajistí, že bude zaručen otevřený přístup k vědeckým publikacím za podmínek stanovených v grantové dohodě. Příjemci zejména zajistí, že oni nebo autoři si ponechají dostatečná práva duševního vlastnictví k tomu, aby mohly být splněny požadavky na otevřený přístup.

Otevřený přístup k výzkumným datům je podle podmínek stanovených v grantové dohodě obecným pravidlem, musí však být zajištěna možnost výjimek podle zásady „co nejotevřenější, nepřístupné jen v nezbytné míře“, přičemž se zohlední oprávněné zájmy příjemců včetně komerčního využití a veškerá další omezení, jako jsou pravidla ochrany údajů, soukromí, důvěrnost, obchodní tajemství, zájmy Unie na ochraně hospodářské soutěže, bezpečnostní pravidla nebo práva duševního vlastnictví.

Pracovní program může stanovit další pobídky nebo povinnosti týkající se dodržování postupů otevřené vědy.

4. Příjemci spravují veškeré výzkumná data získaná při určité akci v rámci programu na základě zásad FAIR a v souladu s grantovou dohodou a stanoví plán pro správu dat.

Pracovní program může v odůvodněných případech stanovit jako další povinnost používat pro ukládání výzkumných dat a poskytování přístupu k nim evropský cloud pro otevřenou vědu.

5. Příjemci, kteří mají v úmyslu šířit své výsledky, musí předem informovat ostatní příjemce v rámci akce. Kterýkoliv další příjemce může vznést námitku, pokud je schopen prokázat, že šíření těchto výsledků by významně poškodilo jeho oprávněné zájmy ve vztahu k jeho výsledkům nebo stávajícím znalostem. V takovém případě nesmí k šíření těchto výsledků dojít, dokud nebudou podniknuty náležité kroky k ochraně těchto oprávněných zájmů.

6. Není-li v pracovním programu stanoveno jinak, musí návrhy obsahovat plán pro využívání a šíření výsledků. V případě, že očekávané využití výsledků zahrnuje vývoj, vytvoření, výrobu a uvádění na trh produktu či postupu nebo vytváření a poskytování služby, musí plán obsahovat strategii pro toto využití. V případě, že se v plánu uvádí využití výsledků především v nepřidružených třetích zemích, právní subjekty vysvětlí, do jaké míry, může být takovéto využití ještě považováno za využití v zájmu Unie.

Příjemci plán pro využívání a šíření výsledků v průběhu akce a po jejím skončení aktualizují v souladu s grantovou dohodou.

7. Pro účely monitorování a šíření ze strany Komise nebo příslušného financujícího subjektu poskytnou příjemci veškeré požadované informace týkající se využívání a šíření jejich výsledků v souladu s grantovou dohodou. Tyto informace se s výhradou oprávněných zájmů příjemců zpřístupní veřejnosti.

Článek 40

Převod vlastnictví a udělování licencí

1. Příjemci jsou oprávněni převést vlastnictví svých výsledků. Zajistí, že se jejich povinnosti budou vztahovat i na nového vlastníka a že nový vlastník bude povinen je při případném dalším převodu přenést na svého nástupce.

2. Není-li pro konkrétně určené třetí strany včetně jejich přidružených subjektů písemně dohodnuto jinak nebo není-li to podle příslušného práva možné, musí příjemci, kteří mají v úmyslu převést vlastnictví výsledků, předem informovat každého dalšího příjemce, který k výsledkům stále má přístupová práva. Toto oznámení musí obsahovat dostatečné informace o novém vlastníku, aby daný příjemce mohl posoudit dopad převodu na svá přístupová práva.

Není-li pro konkrétně určené třetí strany včetně jejich přidružených subjektů písemně dohodnuto jinak, příjemce může vznést proti převodu vlastnictví k výsledkům jiným příjemcem námitku, pokud je schopen prokázat, že převod by nepříznivě ovlivnil jeho přístupová práva. V takovém případě se převod nesmí uskutečnit, dokud mezi dotýcnými příjemci nedojde k dohodě. Grantová dohoda v tomto ohledu stanoví lhůty.

3. Příjemci mohou udělovat licence ke svým výsledkům nebo jinak poskytovat právo na jejich využívání, a to také na výlučném základě, pokud to nemá vliv na plnění jejich povinností. Výhradní licence na výsledky je možné udělit za podmínky souhlasu všech ostatních dotčených příjemců, že se svých přístupových práv k nim zřeknou.

4. V odůvodněných případech grantová dohoda stanoví, že Komise nebo příslušný financující subjekt má právo na vznesení námítky proti převodu vlastnictví výsledků nebo udělení výhradní licence k výsledkům, pokud:

- a) příjemci, kteří vytvořili výsledky, obdrželi financování z prostředků Unie;
- b) se jedná o převod vlastnictví nebo udělení licence právnímu subjektu, který je usazený v nepřidružené třetí zemi; a
- c) převod vlastnictví nebo udělení licence není v souladu se zájmy Unie.

Pokud je stanoveno v grantové dohodě právo na vznesení námítky, musí příjemce předem podat oznámení o svém záměru převést vlastnictví výsledků nebo udělit výhradní licenci k výsledkům. Práva na vznesení námítky se lze písemně vzdát, pokud jde o převody nebo granty konkrétně určeným právním subjektům, jsou-li zavedena opatření chránící zájmy Unie.

Článek 41

Přístupová práva

1. Žádost o výkon přístupových práv nebo vzdání se přístupových práv musí být učiněna písemně.
 2. Není-li se subjektem, který udělil přístupová práva, dohodnuto jinak, nezahrnují přístupová práva právo udělovat sublicence;
 3. Před přistoupením ke grantové dohodě se příjemci vzájemně informují o jakýchkoli omezeních v poskytování přístupu k jejich stávajícím znalostem.
 4. Pokud se příjemce již akce neúčastní, neovlivní to jeho povinnosti poskytovat přístup.
 5. Pokud příjemce neplní své povinnosti, mohou se příjemci dohodnout, že již nebude mít přístupová práva.
 6. Příjemci udělí přístup ke:
 - a) svým výsledkům kterémukoli dalšímu příjemci v rámci akce, který je potřebuje k provádění svých vlastních úkolů, a to bezplatně;
 - b) svým stávajícím znalostem kterémukoli dalšímu příjemci v rámci akce, který je potřebuje k provádění svých vlastních úkolů, s výhradou omezení uvedených v odstavci 3; tento přístup se udělí bezplatně, pokud se příjemci před přistoupením ke grantové dohodě nedohodli jinak;
 - c) svým výsledkům a s výhradou omezení uvedených v odstavci 3 ke svým stávajícím znalostem kterémukoli dalšímu příjemci v rámci akce, který je potřebuje pro využití svých vlastních výsledků; tento přístup se udělí za spravedlivých a přiměřených podmínek, které budou dohodnuty.
 7. Nedohodnou-li se příjemci jinak, poskytnou rovněž přístup ke svým výsledkům a s výhradou omezení uvedených v odstavci 3 i ke svým stávajícím znalostem právnímu subjektu, který:
 - a) je usazen v některém členském státě nebo přidružené zemi;
 - b) je pod přímou či nepřímou kontrolou jiného příjemce, nebo je pod stejnou přímou či nepřímou kontrolou jako tento příjemce, nebo přímo či nepřímo kontroluje tohoto příjemce; a
 - c) potřebuje tento přístup pro využití výsledků náležících tomuto příjemci, v souladu s povinnostmi příjemce ohledně využití.
- Přístup se udělí za spravedlivých a přiměřených podmínek, které budou dohodnuty.
8. Žádost o přístup pro účely využívání lze podat do jednoho roku od ukončení akce, pokud se příjemci nedohodnou na jiné lhůtě.
 9. Příjemci, kteří obdrželi financování z prostředků Unie, poskytnou bezplatně přístup ke svým výsledkům orgánům, institucím či jiným subjektům Unie za účelem tvorby, provádění a monitorování politik nebo programů Unie. Přístup je omezen na nekomerční a nesoutěžní použití.

Tato přístupová práva se nevztahují na stávající znalosti příjemců.

V případě akcí v rámci klastru „Civilní bezpečnost pro společnost“ poskytnou příjemci, kteří obdrželi financování z prostředků Unie, bezplatně přístup ke svým výsledkům rovněž vnitrostátním orgánům členských států za účelem tvorby, provádění a monitorování jejich politik a programů v této oblasti. Přístup je omezen na nekomerční a nesoutěžní použití a uděluje se na základě dvoustranné dohody vymezující zvláštní podmínky s cílem zajistit, že tato přístupová práva budou použita pouze k zamýšlenému účelu a že budou stanoveny odpovídající povinnosti týkající se důvěrnosti. Dožadující členský stát, orgán, instituce či jiný subjekt Unie podají oznámení o této žádosti všem členským státům.

10. Pracovní program může v případech, kdy je to namístě, stanovit další přístupová práva.

Článek 42

Zvláštní ustanovení

1. Pro akce ERV, akce týkající se odborné přípravy a mobility, zadávání veřejných zakázek v předobchodní fázi, zadávání veřejných zakázek na inovativní řešení, akce na spolufinancování programu a koordinační a podpůrné akce mohou platit zvláštní ustanovení týkající se vlastnictví, využívání a šíření výsledků, převodu vlastnictví a udělování licencí, jakož i přístupových práv.
2. Zvláštní ustanovení podle odstavce 1 se stanoví v grantové dohodě a nemohou jimi být měněny zásady a povinnosti týkající se otevřeného přístupu.

Článek 43

Ceny

1. Není-li v této kapitole stanoveno jinak, motivační ocenění a ceny uznání v rámci programu se udělují a spravují v souladu s hlavou IX finančního nařízení.
2. Není-li v pracovním programu nebo pravidlech soutěže stanoveno jinak, může se soutěže zúčastnit kterýkoli právní subjekt bez ohledu na místo svého usazení.
3. Komise nebo příslušný financující subjekt mohou v příslušných případech organizovat soutěže o cenu s:
 - a) ostatními orgány Unie;
 - b) třetími zeměmi, včetně jejich vědeckých a technických organizací či agentur;
 - c) mezinárodními organizacemi nebo
 - d) neziskovými právními subjekty.
4. Pracovní programy nebo pravidla soutěže stanoví povinnosti týkající se komunikace, a v případě, kdy je to namístě, využívání a šíření výsledků, vlastnictví a přístupových práv, včetně ustanovení o udělování licencí.

Kapitola III

Zadávání veřejných zakázek

Článek 44

Zadávání veřejných zakázek

1. Není-li v této kapitole stanoveno jinak, zadávají se veřejné zakázky v rámci programu v souladu s hlavou VII finančního nařízení.
2. Zadávání veřejných zakázek může mít rovněž podobu zadávání veřejných zakázek v předobchodní fázi nebo zadávání veřejných zakázek na inovativní řešení, které provádí Komise či příslušný financující subjekt buď vlastním jménem, nebo společně s veřejnými zadavateli z členských států a přidružených zemí. V těchto případech se použijí pravidla stanovená v článku 26.

Kapitola IV

Operace kombinování zdrojů a kombinované financování

Článek 45

Operace kombinování zdrojů

Operace kombinování zdrojů v rámci programu se provádějí v souladu s programem InvestEU a hlavou X finančního nařízení.

Článek 46

Kombinované financování z programu Horizont Evropa a kombinované financování ERI

1. Na složky kombinovaného financování z programu Horizont Evropa nebo kombinované financování ERI tvořené grantem a vratnou zálohou se použijí články 34 až 37.
2. Kombinované financování ERI se provádí v souladu s článkem 48 tohoto nařízení. Podporu v rámci kombinovaného financování ERI lze poskytnout až do doby, kdy je možné akci financovat jako operaci kombinování zdrojů nebo jako finanční a investiční operaci, jež je plně kryta zárukou EU v rámci Programu InvestEU. Odchylně od článku 209 finančního nařízení se při poskytnutí kombinovaného financování ERI nepoužijí podmínky stanovené v odstavci 2 uvedeného článku, a zejména v písmenech a) a d) uvedeného odstavce.
3. Kombinované financování z programu Horizont Evropa lze poskytnout na akce spolufinancující program, umožňuje-li společný program členských států a přidružených zemí použití finančních nástrojů na podporu vybraných akcí. Hodnocení a výběr těchto akcí se provádí v souladu s články 15, 23, 24, 27, 28 a 29. Podmínky provádění kombinovaného financování z programu Horizont Evropa musí být v souladu s článkem 32 a obdobně s čl. 48 odst. 10 a s dodatečnými a opodstatněnými podmínkami stanovenými v pracovním programu.
4. Zpětné úhrady včetně vrácených záloh a příjmů v rámci kombinovaného financování z programu Horizont Evropa a kombinované financování ERI se považují za vnitřní účelově vázané příjmy v souladu s čl. 21 odst. 3 písm. f) a čl. 21 odst. 4 finančního nařízení.
5. Kombinované financování z programu Horizont Evropa a kombinované financování ERI se poskytuje tak, aby podporovalo konkurenceschopnost Unie, a přitom nenarušovalo hospodářskou soutěž na vnitřním trhu.

Článek 47

Nástroj Pathfinder

1. Pathfinder bude poskytovat granty na vysoce rizikové, špičkové projekty prováděné konsorcií či samostatnými příjemci, jejichž cílem je vytvářet radikální inovace a nové příležitosti na trhu. Pathfinder bude poskytovat podporu pro nejranější fáze vědeckého, technologického nebo špičkového výzkumu a vývoje včetně ověřování koncepce a prototypů pro validaci technologie.

Pathfinder bude prováděn hlavně prostřednictvím otevřené výzvy k podávání návrhů z praxe s pravidelným datem uzávěrky každý rok a poskytne také konkurenční výzvy ke stanovení klíčových strategických cílů vyžadujících špičkové technologické a razantní myšlení.

2. Přechodové činnosti v rámci nástroje Pathfinder napomáhají všem typům výzkumných pracovníků a inovátorů nalézt cestu k rozvoji obchodních aktivit v Unii, jako například demonstrace a studie proveditelnosti pro posouzení možných obchodních scénářů, a podporují vytváření osamostatněných podniků a začínajících podniků.

Zahájení a obsah výzev k podávání návrhů týkajících se přechodových činnosti v rámci nástroje Pathfinder: se stanoví s ohledem na cíle a rozpočet stanovené v pracovním programu v souvislosti s dotyčným portfoliem akcí.

Další granty na pevnou částku nepřesahující 50 000 EUR mohou být prostřednictvím výzvy k podávání návrhů poskytnuty na každý návrh již vybraný v rámci nástroje Pathfinder, popřípadě přechodových činností v rámci nástroje Pathfinder, s cílem provádět doplňkové činnosti, včetně naléhavých koordinačních a podpůrných akcí, pro posílení společenství příjemců portfolia, například formou posouzení možných osamostatněných podniků či potenciálních inovací vytvářejících tržní příležitosti nebo vytvoření obchodního plánu. Programový výbor zřízený podle zvláštního programu musí být o těchto případech informován.

3. Na nástroj Pathfinder se uplatní kritéria pro udělení uvedená v článku 28.

Článek 48

Nástroj Accelerator

1. Cílem nástroje Accelerator je podporovat především trh vytvářející inovace. Podporuje pouze samostatné příjemce a poskytuje podporu především ve formě kombinovaného financování. Za určitých podmínek může rovněž poskytovat podporu pouze ve formě grantu či pouze ve formě kapitálu.

Nástroj Accelerator poskytuje tyto druhy podpor:

- podporu ve formě kombinovaného financování malým a středním podnikům včetně začínajících podniků a ve výjimečných případech malým společnostem se střední tržní kapitalizací, které realizují průlomové a přelomové inovace, které nelze financovat komerčními úvěry.
- podporu pouze ve formě grantu pro malé a střední podniky včetně začínajících podniků, které realizují různé druhy inovací od inkrementálních k průlomovým a přelomovým inovacím a usilují o následný růst;
- podporu pouze ve formě kapitálu malým a středním podnikům včetně začínajících podniků, které nemohou získat komerční úvěr a již dostaly podporu pouze ve formě grantu.

Podpora pouze ve formě grantu v rámci nástroje Accelerator se poskytuje, pouze jsou-li splněny současně všechny tyto podmínky:

- projekt musí obsahovat informace o schopnostech a ochotě žadatele rozvíjet se;
- příjemcem může být pouze začínající podnik nebo malý a střední podnik;
- podporu pouze ve formě grantu v rámci nástroje Accelerator lze poskytnout příjemci pouze jednou během doby provádění programu, a to v maximální výši 2,5 milionu EUR.

2. Příjemcem v rámci nástroje Accelerator musí být právní subjekt usazený v členském státě nebo přidružené zemi, který splňuje podmínky pro označení jako začínající podnik, malý nebo střední podnik nebo ve výjimečných případech malá společnost se střední tržní kapitalizací, která se hodlá rozvíjet. Návrh může předložit buď příjemce, nebo s předchozím souhlasem příjemce jedna či více fyzických osob nebo právních subjektů, jež mají v úmyslu tohoto příjemce zřídit nebo podporovat. Ve druhém případě bude dohoda o financování podepsána pouze s příjemcem.

3. Na všechny formy příspěvku Unie poskytovaného v rámci kombinovaného financování ERI se vztahuje jediné rozhodnutí o udělení, kterým se poskytuje financování.

4. Návrhy hodnotí s ohledem na jejich individuální přínos nezávislí externí odborníci a výběr návrhů způsobilých pro financování musí být výsledkem otevřené výzvy k podávání návrhů s datem uzávěrky na základě článků 27, 28 a 29 v souladu s odstavcem 5 tohoto článku.

5. Předložené návrhy se hodnotí na základě těchto kritérií pro udělení:

- excelence,
- dopad,
- míra rizika akce, jež by bránila investicím, kvalitě a efektivnosti provádění, a potřeba podpory Unie.

6. Se souhlasem dotčených žadatelů mohou Komise nebo financující subjekty, jež se podílejí na provádění programu (včetně znalostních a inovačních společenství EIT), předložit přímo k hodnocení podle kritéria pro udělení uvedeného v odst. 5 písm. c) návrh akce v oblasti inovací a tržního využití, který již splňuje kritéria uvedená v odst. 5 písm. a) a b), jsou-li splněny všechny tyto podmínky:

- a) tento návrh vychází z jiné akce financované z Horizontu 2020, z programu nebo na základě prvotní fáze pilotního projektu zahájeného v rámci prvního pracovního programu, z vnitrostátních a/nebo regionálních programů, přičemž prvním krokem je zmapování poptávky po takovém schématu. Podrobná ustanovení se stanoví ve zvláštním programu uvedeném v čl. 1 odst. 2 písm. a);
- b) návrh je založen na předchozím zhodnocení projektu, které bylo provedeno během dvou předchozích let, jež posuzuje excelenci a dopad návrhu a podléhá podmínkám a postupům, které jsou dále upřesněny v pracovním programu.

7. Pečeť excelence lze udělit, jsou-li splněny současně všechny tyto podmínky:

- a) příjemcem je začínající podnik, malý nebo střední podnik nebo malá společnost se střední tržní kapitalizací,
- b) návrh byl způsobilý a dosáhl použitelných prahových hodnot u kritérií pro udělení uvedených v odst. 5 písm. a) a b),
- c) jedná se o činnost, která by byla způsobilá v rámci inovační akce.

8. Projde-li návrh úspěšně hodnocením, navrhnou nezávislí externí odborníci na základě souvisejícího rizika a rovněž zdrojů a času, jež jsou zapotřebí pro uvedení inovace na trh, příslušnou podporu v rámci nástroje Accelerator.

Komise může návrh vybraný nezávislými externími odborníky z opodstatněných důvodů, včetně důvodů týkajících se nesouladu s cíli politik Unie, zamítnout. Programový výbor musí být o důvodech takového zamítnutí informován.

9. Složka podpory v rámci nástroje Accelerator tvořená grantem nebo vratnou zálohou nepřekročí 70 % celkových způsobilých nákladů na vybranou inovační akci.

10. Podmínky pro provádění složek podpory v rámci nástroje Accelerator tvořených vlastním kapitálem a vratnou podporou jsou stanoveny v rozhodnutí (EU) 2021/764.

11. Ve smlouvě pro vybranou akci se stanoví konkrétní měřitelné milníky a odpovídající předběžné financování a splátkové platby prostřednictvím podpory v rámci nástroje Accelerator.

V případě kombinovaného financování ERI lze činnosti související s inovační akcí zahájit a první platbu předběžného financování grantu nebo vratné zálohy lze uhradit dříve, než se uplatní jiné složky poskytnutého kombinovaného financování ERI. Tyto složky financování se uplatní pod podmínkou, že je dosaženo konkrétních milníků stanovených ve smlouvě.

12. V souladu se smlouvou se akce pozastaví, pozmění nebo v řádně odůvodněných případech ukončí, nejsou-li měřitelné milníky dosaženy. Ukončena může být i v případě, že nelze dosáhnout očekávaného tržního využití zejména v Unii.

Ve výjimečných případech a na doporučení rady ERI může Komise pod podmínkou přezkumu projektu nezávislými externími odborníky rozhodnout o zvýšení podpory v rámci nástroje Accelerator. Programový výbor musí být o těchto případech informován.

Kapitola V

Odborníci

Článek 49

Jmenování nezávislých externích odborníků

1. Nezávislí externí odborníci se určí a vyberou na základě výzev k projevení zájmu pro jednotlivce a výzev určených příslušným organizacím, například výzkumným agenturám, výzkumným institucím, univerzitám, normalizačním organizacím, organizacím občanské společnosti či podnikům, s cílem vytvořit databázi kandidátů.

Odchylně od čl. 237 odst. 3 finančního nařízení a ve výjimečných a řádně odůvodněných případech může Komise nebo příslušný financující subjekt transparentním způsobem vybrat jakéhokoli odborníka s patřičnými dovednostmi, který v databázi není uveden, pokud výzva k vyjádření zájmu nevedla k zjištění vhodných nezávislých externích odborníků.

Tito odborníci musí vydat prohlášení o své nezávislosti a schopnosti podporovat cíle programu.

2. V souladu s čl. 237 odst. 2 a 3 finančního nařízení jsou nezávislí externí odborníci odměňováni na základě standardních podmínek. V odůvodněných a výjimečných případech může být poskytnuta odměna v přiměřené výši nad rámec standardních podmínek na základě příslušných tržních standardů, zejména pokud jde o konkrétní odborníky na vysoké úrovni. Náklady na tyto odměny jsou hrazeny z výdajů programu.

3. Kromě informací podle čl. 38 odst. 2 a 3 finančního nařízení se na internetových stránkách Komise nebo financujícího subjektu zveřejňují alespoň jednou ročně jména osobně jmenovaných nezávislých externích odborníků, kteří hodnotí žádosti o granty, spolu s oblastmi jejich odbornosti. Tyto informace se shromažďují, zpracovávají a zveřejňují v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1725⁽³³⁾.

4. Komise nebo příslušný financující subjekt přijmou vhodná opatření na předcházení střetu zájmů, pokud jde o zapojení nezávislých externích odborníků v souladu s článkem 61 a čl. 150 odst. 5 finančního nařízení.

Komise nebo příslušný financující subjekt zajistí, aby odborník, který se ocitne ve střetu zájmů ve věci, v níž má podat odborný posudek, danou věc nehodnotil, ani v ní neposkytoval poradenství či pomoc.

5. Při jmenování nezávislých externích odborníků přijme Komise nebo příslušný financující subjekt s ohledem na situaci v oblasti akce vhodná opatření s cílem nalézt vyvážené složení skupin odborníků a hodnotících panelů z hlediska dovedností, zkušeností a znalostí, včetně specializace, především v oblasti společenských věd a humanitních oborů, zeměpisné rozmanitosti a zastoupení žen a mužů.

6. Pro každý návrh bude případně zajištěn odpovídající počet nezávislých externích odborníků, aby se zaručila kvalita hodnocení.

7. O výši odměny všech nezávislých externích odborníků jsou Evropský parlament a Rada každoročně informovány.

HLAVA III

MONITOROVÁNÍ PROGRAMU, KOMUNIKACE, HODNOCENÍ A KONTROLA

Článek 50

Monitorování a podávání zpráv

1. Komise trvale sleduje řízení a provádění programu a zvláštního programu uvedeného v čl. 1 odst. 2 písm. a), jakož i činností EIT. S cílem posílit transparentnost těchto údajů jsou také veřejně dostupné a přístupné na internetových stránkách Komise v souladu s poslední aktualizací.

⁽³³⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1725 ze dne 23. října 2018 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů orgány, institucemi a jinými subjekty Unie a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení nařízení (ES) č. 45/2001 a rozhodnutí č. 1247/2002/ES (Úř. věst. L 295, 21.11.2018, s. 39).

Zejména údaje týkající se projektů financovaných v rámci ERV, evropských partnerství, misí, ERI a EIT budou zahrnuty do stejné databáze. Tato databáze obsahuje:

- a) časové ukazatele pro podávání zpráv o pokroku dosaženém při plnění cílů programu uvedených v článku 3 na roční bázi a stanovené na základě způsobů dosahování dopadů v příloze V;
- b) informace o úrovni začlenění sociálních a humanitních věd, poměru mezi nižším a vyšším stupněm technologické připravenosti v kolaborativním výzkumu, pokroku při zapojení zemí rozšiřování účasti, zeměpisném složení konsorcií v kolaborativních projektech, vývoji mezd výzkumných pracovníků, používání dvoustupňového procesu předkládání a hodnocení návrhů projektů, opatřeních zaměřených na usnadnění kooperativních vazeb v evropském výzkumu a inovacích, používání přezkumu hodnocení a počtu a druhu stížností, úrovni začlenění klimatických hledisek a souvisejících výdajích, účasti malých a středních podniků, zapojení soukromého sektoru, genderovém zapojení do financovaných akcí, hodnotících panelech, radách a poradních skupinách, pečeti excelence, evropských partnerstvích a míře spolufinancování, doplňkovém a kumulativním financování z ostatních programů Unie, výzkumných infrastrukturách, době pro udělení grantu, míře mezinárodní spolupráce, zapojení občanů a občanské společnosti;
- c) výše výdajů rozčleněné na úrovni projektu, s cílem umožnit specifickou analýzu, včetně rozčlenění podle oblasti intervence;
- d) úrovně převisu podávaných návrhů, zejména počet návrhů a počet podaných návrhů do jednotlivých výzev, jejich průměrný výsledek, podíl návrhů nad a pod prahovou hodnotou kvality.

2. Pro zajištění účinného posouzení pokroku tohoto programu dosaženého při plnění jeho cílů je Komisi svěřena pravomoc přijímat v souladu s článkem 55 akty v přenesené pravomoci, jimiž se mění příloha V, pokud jde o ukazatele dosahování dopadu, je-li to považováno za nezbytné, a stanovení referenčních úrovní a cílů a jimiž se toto nařízení doplňuje o ustanovení týkající se zavedení rámce pro monitorování a hodnocení.

3. Systém vykazování výkonnosti zajistí, aby údaje pro monitorování provádění programu a jeho výsledků byly shromažďovány účinně, efektivně a včas, aniž by se zvyšovala administrativní zátěž pro příjemce. Za tímto účelem se stanoví přiměřené požadavky na podávání zpráv pro příjemce finančních prostředků Unie a je-li to vhodné, i pro členské státy, včetně úrovně výzkumných pracovníků zapojených do činnosti, aby bylo možné vysledovat jejich kariéru a mobilitu.

4. Kvantitativní údaje v co nejvyšší míře doplní kvalitativní analýza, kterou provede Komise nebo unijní či vnitrostátní financující subjekty.

5. Opatření zaměřená na usnadnění kooperativních vazeb v evropském výzkumu a inovacích se monitorují a přezkoumávají v rámci pracovních programů.

Článek 51

Informace, komunikace, publicita a šíření a využívání výsledků

1. Příjemci finančních prostředků Unie uvádějí původ uvedených prostředků a zajišťují jejich viditelnost, zejména při propagaci opatření a jejich výsledků, včetně cen tím, že poskytují ucelené, účinné a přiměřené informace různým cílovým skupinám včetně médií a veřejnosti.

2. Komise provádí informační a komunikační činnosti týkající se tohoto programu, činností uskutečněných v rámci tohoto programu a dosažených výsledků. Kromě toho členským státům a příjemcům poskytne včasné a podrobné informace. Zainteresované subjekty musí mít k dispozici služby, které budou na základě dat ověřených analýzami a síťováním zprostředkovávat kontakty s cílem vytvořit konsorcia pro kolaborativní projekty se zvláštním důrazem na nalezení příležitostí k navazování kontaktů pro právní subjekty ze zemí s nízkou výkonností v oblasti výzkumu a inovací. Na základě této analýzy lze uspořádat cílené akce pro navazování kontaktů z hlediska zvláštních výzev k podávání návrhů.

3. Komise rovněž zavede strategii šíření a využívání výsledků za účelem zvýšení dostupnosti a šíření výsledků a znalostí v oblasti výzkumu a inovací vytvořených v rámci programu, aby se urychlilo využívání výsledků se zaměřením na pronikání na trh a posílil se dopad programu.

4. Finanční zdroje přidělené na tento program rovněž přispívají k institucionální komunikaci sdělování politických priorit Unie, jakož i k činnostem týkajícím se informací, komunikace, publicity a šíření a využívání výsledků, pokud tyto priority souvisejí s cíli uvedenými v článku 3.

Článek 52

Hodnocení programu

1. Hodnocení programu se provádějí včas tak, aby je bylo možné promítnout do rozhodovacího procesu týkajícího se programu, následného rámcového programu i dalších iniciativ relevantních pro výzkum a inovace.
2. Průběžné hodnocení programu se provede za pomoci nezávislých odborníků vybraných na základě transparentního procesu, jakmile je k dispozici dostatek informací o jeho provádění, avšak nejpozději do čtyř let od začátku provádění programu. Zahrnuje analýzu portfolia a posouzení dlouhodobého dopadu předchozích rámcových programů a představuje základ pro případnou úpravu nebo změnu zaměření programu. U programu posoudí účinnost, účelnost, význam, soudržnost a přidanou hodnotu Unie.
3. Na konci provádění programu, avšak nejpozději do čtyř let po skončení období uvedeného v článku 1, dokončí Komise závěrečné hodnocení programu. Zahrnuje posouzení dlouhodobého dopadu předchozích rámcových programů.
4. Komise zveřejní a sdělí závěry hodnocení spolu se svými připomínkami a předloží je Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů.

Článek 53

Audity

1. Systém kontroly programu zajistí přiměřenou rovnováhu mezi důvěrou a kontrolou s přihlédnutím k administrativním a jiným nákladům na kontroly na všech úrovních, a to zejména pro příjemce. Pravidla auditu musí být jasná, jednotná a soudržná v celém programu.
2. Strategie auditu programu vychází z finančního auditu reprezentativního vzorku výdajů v rámci programu jako celku. Tento reprezentativní vzorek se doplní výběrem založeným na posouzení rizik, která souvisejí s výdaji. Akce, které přijímají společné financování z různých programů Unie, se podrobují auditu pouze jednou, přičemž musí být pokryty všechny dotčené programy a příslušná pravidla pro tyto programy.
3. Komise nebo příslušný financující subjekt se mohou kromě toho spoléhat na audity systémů a procesů na úrovni příjemců. Uvedené k audity jsou dobrovolné pro určité druhy příjemců a spočívají v přezkumu systémů a procesů příjemců, který je doplněn o audit operací. Audity se provádějí příslušným nezávislým auditorem způsobilým k provádění povinných auditů účetních dokladů v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2006/43/ES⁽³⁴⁾. Komise nebo financující subjekt mohou použít audity systémů a procesů ke stanovení celkové jistoty ohledně řádného finančního řízení výdajů a k posouzení úrovně auditů ex post a osvědčení o finančních výkazech.
4. V souladu s článkem 127 finančního nařízení mohou Komise nebo příslušný financující subjekt vycházet z auditů týkajících se použití příspěvků Unie prováděných jinými nezávislými kompetentními osobami nebo subjekty včetně těch, jež nebyly pověřeny orgány či institucemi Unie.
5. Audit může být proveden až dva roky po platbě zůstatku.

⁽³⁴⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/43/ES ze dne 17. května 2006 o povinném auditu ročních a konsolidovaných účetních závěrek, o změně směrnic Rady 78/660/EHS a 83/349/EHS a o zrušení směrnice Rady 84/253/EHS (Úř. věst. L 157, 9.6.2006, s. 87).

6. Komise zveřejní pokyny k auditu zaměřené na zajištění spolehlivého a jednotného používání a výkladu postupů a pravidel auditu po celou dobu trvání programu.

Článek 54

Ochrana finančních zájmů Unie

Účastní-li se tohoto programu na základě rozhodnutí přijatého podle mezinárodní dohody nebo na základě jakéhokoli jiného právního nástroje třetí země, udělí nezbytná práva a potřebný přístup příslušné schvalující osobě, úřadu OLAF a Účetnímu dvoru, aby mohly komplexně vykonávat své pravomoci. V případě úřadu OLAF tato práva zahrnují právo provádět vyšetřování, včetně kontrol a inspekci na místě, jak je stanoveno v nařízení (EU, Euratom) č. 883/2013.

Článek 55

Výkon přenesené pravomoci

1. Pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci je svěřena Komisi za podmínek stanovených v tomto článku.
2. Pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci uvedená v čl. 50 odst. 2 je svěřena Komisi do 31. prosince 2028.
3. Evropský parlament nebo Rada mohou přenesení pravomoci uvedené v čl. 50 odst. 2 kdykoli zrušit. Rozhodnutím o zrušení se ukončuje přenesení pravomoci v něm blíže určené. Rozhodnutí nabývá účinku prvním dnem po zveřejnění v *Úředním věstníku Evropské unie* nebo k pozdějšímu dni, který je v něm upřesněn. Nedotýká se platnosti již platných aktů v přenesené pravomoci.
4. Před přijetím aktu v přenesené pravomoci Komise vede konzultace s odborníky jmenovanými jednotlivými členskými státy v souladu se zásadami stanovenými v interinstitucionální dohodě ze dne 13. dubna 2016 o zdokonalení tvorby právních předpisů.
5. Přijetí aktu v přenesené pravomoci Komise neprodleně oznámí současně Evropskému parlamentu a Radě.
6. Akt v přenesené pravomoci přijatý podle čl. 50 odst. 2 vstoupí v platnost, pouze pokud proti němu Evropský parlament nebo Rada nevysloví námitky ve lhůtě dvou měsíců ode dne, kdy jim byl tento akt oznámen, nebo pokud Evropský parlament i Rada před uplynutím této lhůty informují Komisi o tom, že námitky nevysloví. Z podnětu Evropského parlamentu nebo Rady se tato lhůta prodlouží o dva měsíce.

HLAVA IV

PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Článek 56

Zrušení

Nařízení (EU) č. 1290/2013 a (EU) č. 1291/2013 se zrušují s účinkem ode dne 1. ledna 2021.

*Článek 57***Přechodná ustanovení**

1. Tímto nařízením není dotčeno pokračování ani změna akcí zahájených podle nařízení (EU) č. 1290/2013 a nařízení (EU) č. 1291/2013, která se použijí na tyto akce až do jejich ukončení. Pracovní plány a opatření stanovená v pracovních plánech přijatých podle nařízení (EU) č. 1290/2013 a podle příslušných základních aktů financujících subjektů se rovněž až do svého dokončení nadále řídí nařízením (EU) č. 1290/2013 a těmito základními akty.
2. Finanční krytí tohoto programu může rovněž zahrnovat výdaje na technickou a administrativní pomoc nezbytné pro zajištění přechodu mezi programem a opatřeními přijatými podle nařízení (EU) č. 1291/2013.

*Článek 58***Vstup v platnost**

Toto nařízení vstupuje v platnost dnem vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Použije se od 1. ledna 2021.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

V Bruselu dne 28. dubna 2021.

Za Evropský parlament
předseda
D. M. SASSOLI

Za Radu
předsedkyně
A. P. ZACARIAS

—

PŘÍLOHA I

HLAVNÍ RYSY ČINNOSTÍ

Obecné a specifické cíle uvedené v článku 3 tohoto nařízení jsou plněny v celém programu prostřednictvím oblastí působnosti a hlavních rysů činností popsanych v této příloze a příloze II tohoto nařízení, jakož i v příloze I rozhodnutí (EU) 2021/764.

1) Pilíř I „Excelentní věda“

V souladu s článkem 4 podporuje tento pilíř prostřednictvím následujících činností vědeckou excelenci, přitahuje do Evropy nejtalentovanější pracovníky, poskytuje vhodnou podporu začínajícím výzkumným pracovníkům a podporuje tvorbu a šíření vědecké excelence, vysoce kvalitních znalostí, metodik a dovedností, technologií a řešení celosvětových sociálních problémů, problémů v oblasti životního prostředí a ekonomických výzev. Přispívá také k dosažení ostatních specifických cílů programu uvedených v článku 3.

- a) ERV: Poskytne atraktivní a flexibilní financování, aby jednotliví talentovaní a tvůrčí výzkumní pracovníci, s důrazem na začínající výzkumné pracovníky, a jejich týmy mohli využít těch nejslibnějších cest v neprobádaných oblastech vědy, bez ohledu na jejich státní příslušnost a zemi původu a na základě soutěže v rámci celé Unie založené výlučně na kritériu excelence.

Oblast působnosti: hraniční věda.

- b) Akce „Marie Curie-Sklodowska“: umožní výzkumným pracovníkům získat nové znalosti a dovednosti prostřednictvím mobility a konfrontace napříč hranicemi, odvětvími a obory, posílí systémy pro odbornou přípravu a profesní rozvoj a rovněž poskytnou strukturovaný a optimalizovaný institucionální a vnitrostátní nábor, při zohlednění Evropské charty pro výzkumné pracovníky a Kodexu chování pro přijímání výzkumných pracovníků; akce „Marie Curie-Sklodowska“ takto přispějí k položení základů evropského prostředí pro špičkový výzkum v celé Evropě, přispějí k podpoře vytváření pracovních míst, růstu a investic a řešení současných i budoucích společenských výzev.

Oblasti působnosti: rozvíjení excelence prostřednictvím přeshraniční mobility výzkumných pracovníků napříč odvětvími a obory; podpora nových dovedností prostřednictvím excelentní odborné přípravy výzkumných pracovníků; posilování lidských zdrojů a rozvoje dovedností v rámci EVP; zlepšení a usnadnění synergií; podpora informování veřejnosti.

- c) Výzkumné infrastruktury: Zajistí, aby Evropa disponovala udržitelnými výzkumnými infrastrukturami světové úrovně, které jsou otevřené a přístupné pro nejlepší výzkumné pracovníky z Evropy i mimo ni. Podporuje využívání stávajících výzkumných infrastruktur, včetně těch, jež jsou financovány z fondů unijní politiky soudržnosti. Vedle činností v příbuzných oblastech politiky Unie a mezinárodní spolupráce tak bude posílen potenciál výzkumné infrastruktury podporující vědecký pokrok a inovace a umožňující otevřenou a excelentní vědu, a to v souladu se zásadami FAIR.

Oblasti působnosti: konsolidace a rozvoj oblastí evropských výzkumných infrastruktur; otevření, integrace a propojování výzkumných infrastruktur; inovační potenciál evropských výzkumných infrastruktur a činnosti v oblasti inovací a odborné přípravy; posílení politiky evropských výzkumných infrastruktur a mezinárodní spolupráce.

2) Pilíř II „Globální výzvy a konkurenceschopnost evropského průmyslu“

Prostřednictvím následujících činností podpoří tento pilíř v souladu s článkem 4 vytváření a lepší šíření vysoce kvalitních nových znalostí, technologií a udržitelných řešení, posílí konkurenceschopnost evropského průmyslu, dopad výzkumu a inovací při rozvoji, podpoře a provádění politik Unie a podpoří zavádění inovativních řešení v průmyslu, zejména v malých a středních podnicích a začínajících podnicích a ve společnosti při řešení globálních výzev. Přispívá také k dosažení ostatních specifických cílů programu uvedených v článku 3.

Společenské vědy a humanitní obory budou plně začleněny do všech klastrů, včetně specifických a specializovaných činností.

Aby se maximalizoval dopad na flexibilitu a synergické působení, budou výzkumné a inovační činnosti rozděleny do šesti klastrů, jež jsou vzájemně propojené celoevropskou výzkumnou infrastrukturou a které budou jednotlivě i společně podněcovat k mezioborové a meziodvětvové, přeshraniční a mezinárodní spolupráci napříč politikami. V pilíři II programu budou zahrnuty činnosti ze širokého rozsahu úrovní technologické připravenosti, včetně nižších úrovní technologické připravenosti.

Každý klaster přispívá k několika cílům udržitelného rozvoje, přičemž řada cílů udržitelného rozvoje čerpá podporu z více než jednoho klasteru.

Činnosti v oblasti výzkumu a inovací jsou prováděny v rámci těchto klastrů:

- a) Klaster „Zdraví“: Zlepšování a ochrana zdraví a dobrých životních podmínek občanů všech věkových kategorií vytvářením nových znalostí, vypracováváním inovativních řešení a zajištěním začlenění genderového hlediska ve vhodných případech k prevenci, stanovení diagnózy, monitorování, léčbě a vyléčení nemocí a rozvoji technologií v oblasti zdraví; snižování zdravotních rizik; ochrana a podpora dobrého zdravotního stavu a dobrých životních podmínek obyvatel, a to i na pracovišti; zajištění efektivnějších, spravedlivých a udržitelných veřejných systémů zdravotní péče; boj s nemocemi souvisejícími s chudobou a jejich předcházení; a podpora a umožnění účasti a samostatné péče pacientům.

Oblasti působnosti: zdraví v průběhu celého života; environmentální a sociální faktory ovlivňující zdraví; nepřenositelná a vzácná onemocnění; infekční nemoci včetně nemocí souvisejících s chudobou a opomíjených nemocí; nástroje, technologie a digitální řešení v oblasti zdraví a zdravotní péče, včetně personalizované medicíny; systémy zdravotní péče.

- b) Klaster „Kultura, kreativita a inkluzivní společnost“: Posilování demokratických hodnot, mimo jiné právního státu a základních práv; zachování našeho kulturního dědictví; zkoumání potenciálu kulturních a kreativních odvětví a podpora socioekonomické transformace, která podporuje začlenění a růst, včetně řízení migrace a integrace migrantů.

Oblasti působnosti: demokracie a správa věcí veřejných; kultura, kulturní dědictví a tvorba; sociální a ekonomická transformace.

- c) Klaster „Civilní bezpečnost pro společnost“: reakce na výzvy vyplývající z přetrvávajících bezpečnostních hrozeb, včetně kyberkriminality, jakož i přírodních katastrof a katastrof způsobených člověkem.

Oblasti působnosti: společnost odolná vůči katastrofám; ochrana a bezpečnost; kybernetická bezpečnost.

- d) Klaster „Digitální oblast, průmysl a vesmír“: Posílení kapacit a zajištění evropské svrchovanosti v oblasti klíčových základních technologií pro digitalizaci a výrobu a v oblasti vesmírných technologií, a to v celém hodnotovém řetězci; vytvořit konkurenceschopný, digitální, nízkouhlíkový a oběhový průmysl; zajištění udržitelných dodávek surovin; vývoj pokročilých materiálů a vytvoření základu pro pokrok a inovace u všech celosvětových společenských výzev.

Oblasti působnosti: výrobní technologie; klíčové digitální technologie, včetně kvantových technologií; vznikající umožňující technologie; pokročilé materiály; umělá inteligence a robotika; internet příští generace; pokročilá výpočetní technika a data velkého objemu; oběhový průmysl; nízkouhlíkový a ekologický průmysl; vesmír, včetně pozorování Země.

- e) Klaster „Klima, energetika a mobilita“: Boj proti změně klimatu prostřednictvím lepšího porozumění příčinám, vývoji, rizikům, dopadům a příležitostem, prostřednictvím opatření, jež učiní odvětví energetiky a dopravy efektivnější a konkurenceschopnější, promyšlenější, bezpečnější a odolnější, podpoří využívání obnovitelných zdrojů energie a energetickou účinnost,lepší odolnost Unie vůči vnějším otřesům a přizpůsobí sociální chování s ohledem na cíle udržitelného rozvoje.

Oblasti působnosti: věda a řešení v oblasti klimatu; dodávky energie; energetické systémy a sítě; budovy a průmyslová zařízení v oblasti transformace energetiky; obce a města; konkurenceschopnost průmyslu v dopravě; čistá, bezpečná a přístupná doprava a mobilita; inteligentní mobilita; ukládání energie.

- f) Klaster „Potraviny, biohospodářství, přírodní zdroje, zemědělství a životní prostředí“: Ochrana životního prostředí, obnova a udržitelné řízení a využívání přírodních a biologických pozemních, vnitrozemských vodních a mořských zdrojů s cílem zastavit narušování biologické rozmanitosti a řešit problematiku zabezpečení potravin a výživy pro všechny a přechod na nízkouhlíkové a oběhové hospodářství účinně využívající zdroje a udržitelné biohospodářství.

Oblasti působnosti: pozorování životního prostředí; biologická rozmanitost a přírodní zdroje; zemědělství, lesnictví a venkovské oblasti; moře, oceány a vnitrozemské vody; potravinové systémy; inovační systémy založené na biotechnologiích v biohospodářství Unie; oběhové systémy.

- g) Nejaderné přímé akce JRC: Vytváření vysoce kvalitních vědeckých důkazů pro efektivní a dostupné dobré veřejné politiky. Nové iniciativy a návrhy právních aktů Unie potřebují transparentní, komplexní a vyvážené důkazy, aby byly citlivě navrženy, a provádění politik vyžaduje měření a sledování důkazů. JRC zajistí politikám Unie nezávislé vědecké poznatky a technickou podporu v průběhu celého politického cyklu. JRC zaměří svůj výzkum na priority politik Unie.

Oblasti působnosti: posilování spolehlivé znalostní základny pro tvorbu politik; globální výzvy (zdraví; kultura, kreativita a inkluzivní společnost; civilní bezpečnost pro společnost; digitalizace, průmysl a vesmír; klima, energetika a mobilita; potraviny, biohospodářství, přírodní zdroje, zemědělství a životní prostředí); inovace, hospodářský rozvoj a konkurenceschopnost; excelence ve vědě; rozvoj a podpora členských států a regionů.

3) Pilíř III „Inovativní Evropa“

Prostřednictvím následujících činností posiluje tento pilíř v souladu s článkem 4 všechny formy inovací včetně netechnologických inovací, primárně v rámci malých a středních podniků včetně začínajících podniků, usnadněním technologického vývoje, demonstrací a předávání znalostí, a dále posiluje uvádění inovativních řešení. Přispívá také k dosažení jiných specifických cílů programu uvedených v článku 3. ERI se bude provádět především prostřednictvím dvou nástrojů: nástroje Pathfinder, prováděného především prostřednictvím kolaborativního výzkumu, a nástroje Accelerator.

- a) ERI: soustřeďuje se zejména na průlomové a přelomové inovace, zaměřené zejména na inovace vytvářející tržní příležitosti, a zároveň bude také podporovat všechny typy inovací včetně těch inkrementálních.

Oblasti působnosti: nástroj Pathfinder pro pokročilý výzkum, podpora budoucích a vznikajících průlomových technologií, technologií vytvářejících tržní příležitosti nebo špičkových technologií; nástroj Accelerator, umožňující překlenutí mezery ve financování mezi pozdními fázemi výzkumu a inovací a zaváděním na trh, aby bylo možné účinně realizovat průlomové inovace vytvářející tržní příležitosti a pomoci podnikům tam, kde trh nenabízí životaschopné financování; další činnosti ERI, jako jsou ceny a stipendia a podnikatelské služby s přidanou hodnotou.

- b) Evropské inovační ekosystémy

Oblasti působnosti: činnosti zahrnující především propojení, případně ve spolupráci s EIT, s národními a regionálními aktéry v oblasti inovací, a podporu provádění společných přeshraničních inovačních programů ze strany členských států, regionů a přidružených zemí, v rozsahu od výměny praktických postupů a znalostí o inovační regulaci až po podporu sociálních dovedností pro inovace ve prospěch činností v oblasti výzkumu a inovací, včetně otevřených inovací a inovací zaměřených na uživatele, s cílem posílit účinnost evropského inovačního systému. To by mělo být provedeno v součinnosti mimo jiné s Evropským fondem pro regionální rozvoj (EFRR) pro inovační ekosystémy a meziregionální partnerství, pokud jde o otázky inteligentní specializace.

- c) Evropský inovační a technologický institut:

Oblasti působnosti (vymezené v příloze II): udržitelné inovační ekosystémy v celé Evropě; inovační a podnikatelské dovednosti v rámci celoživotního učení, včetně narůstajících kapacit institucí vysokoškolského vzdělávání v celé Evropě; nová řešení pro trhy za účelem zvládnání celosvětových výzev; synergie a přidaná hodnota v rámci programu.

4) Část „Rozšiřování účasti a posilování EVP“

Prostřednictvím následujících činností by tato část měla sledovat konkrétní cíle stanovené v čl. 3 odst. 2 písm. d). Přispívá také k dosažení ostatních specifických cílů programu, jak je uvedeno v článku 3. Tato část, která je základem celého programu, podpoří činnosti, které přispívají k přilákání talentů, posilování cirkulace kvalifikovaných pracovníků a předcházení odlivu mozků, Evropě více založené na znalostech a inovacích, respektující rovnost žen a mužů a vystavené celosvětové konkurenci, jakož i podpoře nadnárodní spolupráce, a tím napomůže k optimalizaci silných stránek a potenciálu jednotlivých členských států v celé Evropě v rámci dobře fungujícího EVP, v němž volně vyváženým způsobem cirkulují znalosti a vysoce kvalifikovaná pracovní síla, v němž jsou výsledky výzkumu a inovací v široké míře šířeny a těší se porozumění a důvěře ze strany informovaných občanů a jsou přínosem pro společnost jako celek a v němž se politika Unie, zejména politika v oblasti výzkumu a inovací opírá o vysoce kvalitní vědecké poznatky.

Tato část rovněž podpoří činnosti zaměřené na zlepšení kvality návrhů od právních subjektů ze zemí s nízkou výkonností v oblasti výzkumu a inovací, jako jsou odborné kontroly připravovaných návrhů a poradenství, a posílení činností národních kontaktních míst na podporu mezinárodního vytváření sítí, jakož i činnosti zaměřené na podporu právních subjektů ze zemí s nízkou výkonností v oblasti výzkumu a inovací, které se připojily k již vybraným kolaborativním projektům, jichž se právní subjekty z takových zemí neúčastní.

Oblasti působnosti: rozšiřování účasti a šíření excelence i prostřednictvím iniciativ v oblasti spolupráce (teaming), vytváření partnerství (twinning), „ERA Chairs“, iniciativ Evropské spolupráce v oblasti vědy a technologií (COST), iniciativ excellence a činností na posílení cirkulace kvalifikovaných pracovníků; reformování a posílení evropského systému výzkumu a inovací, včetně například prostřednictvím podpory reformy vnitrostátní politiky výzkumu a inovací, zajištění atraktivního pracovního prostředí a podpory rovnosti žen a mužů a občanské vědy.

PŘÍLOHA II

EVROPSKÝ INOVAČNÍ A TECHNOLOGICKÝ INSTITUT (EIT)

Při provádění činností programu týkajících se EIT se uplatní následující:

1. Zdůvodnění

Jak jasně uvádí zpráva skupiny na vysoké úrovni o maximalizaci dopadů programů Unie pro výzkum a inovace („Lamyho skupina na vysoké úrovni“), cesta kupředu znamená „vzdělávat pro budoucnost a investovat do lidí, kteří budou stát u změny“. Výzva se týká zejména evropských vysokoškolských institucí, které mají stimulovat podnikání, stírat hranice mezi obory a institucionalizovat silnou mezioborovou spolupráci akademického sektoru s průmyslem. Podle nedávných průzkumů je přístup k nadaným lidem zdaleka nejdůležitějším faktorem, který ovlivňuje volbu místa založení u evropských zakladatelů začínajících podniků. Příležitosti pro vzdělávání a odbornou přípravu podnikatelů a rozvoj tvůrčích dovedností hrají klíčovou úlohu při výchově budoucích inovátorů a při rozvoji schopností těch stávajících, aby dosáhli růstu svého podnikání na vyšší úrovni úspěšnosti. Přístup k podnikatelským talentům společně s přístupem k odborným službám, kapitálu a trhům na úrovni Unie, jakož i spojení klíčových aktérů při řešení společného cíle jsou klíčové složky pro rozvoj inovačního ekosystému. Je zapotřebí koordinovat úsilí v celé Unii, aby se vytvořilo kritické množství vzájemně propojených podnikatelských klastrů a ekosystémů v rámci celé Unie.

EIT je současný největší evropský integrovaný inovační ekosystém spojující partnery z oblasti obchodu, výzkumu a vzdělávání i dalších oblastí. EIT i nadále podporuje svá znalostní a inovační společenství, což jsou rozsáhlá evropská partnerství, která se zabývají konkrétními globálními výzvami, a posiluje inovační ekosystémy kolem těchto společenství. Postupuje cestou podpory integrace vzdělávání, výzkumu a inovací na nejvyšší úrovni, čímž bude vytvářet prostředí příznivé pro inovace, a cestou prosazování a podpory nové generace podnikatelů a podporou vytváření inovativních podniků včetně synergie a doplňkovosti s ERI.

Nadále je v rámci celé Evropy třeba vyvíjet úsilí o rozvoj ekosystémů, kde výzkumní pracovníci, inovátoři, průmysl a vlády mohou snadno komunikovat. Inovační ekosystémy totiž stále nefungují optimálně, a to z řady důvodů, například:

- a) interakci mezi inovačními subjekty stále brání organizační, regulační a kulturní překážky mezi nimi;
- b) snahy posílit inovační ekosystémy musí těžit z koordinace a jasného zaměření na konkrétní cíle a dopad.

Aby bylo možno reagovat na budoucí společenské výzvy, chopit se příležitostí, které nabízí nové technologie, a přispět k udržitelnému hospodářskému růstu šetrnému k životnímu prostředí, vytváření pracovních míst, konkurenceschopnosti a dobrým životním podmínkám evropských občanů, je nutné dále posílit schopnost Evropy inovovat, a to: posilováním stávajících a podporou vytváření nových prostředí příznivých pro spolupráci a inovace; posilováním inovačních schopností akademického a výzkumného sektoru; podporou nové generace podnikatelsky založených lidí; stimulací vzniku a rozvoje inovativních podniků, jakož i zviditelňováním a uznáváním výzkumných a inovačních činností financovaných Unii, zejména financování EIT, u širší veřejnosti.

Povaha a rozsah inovačních výzev si žádá vzájemné propojení a mobilizaci subjektů a zdrojů v evropském měřítku, a to podporou přeshraniční spolupráce. Je nezbytné odstranit hranice mezi disciplínami a podél hodnotových řetězců a podporovat vytváření příznivého prostředí pro účinnou výměnu znalostí a know-how a pro vývoj a přilákání podnikatelských talentů. Strategický inovační program EIT zajistí soudržnost s výzvami programu, jakož i doplňkovost k ERI.

2. Oblasti působnosti

2.1. Udržitelné inovační ekosystémy v celé Evropě

V souladu s nařízením o EIT na období 2021-2027 a strategickým inovačním programem EIT hraje EIT důležitější úlohu při posilování udržitelných inovačních ekosystémů reagujících na příslušné výzvy v celé Evropě. EIT zejména působí především prostřednictvím svých znalostních a inovačních společenství, což jsou rozsáhlá evropská partnerství, která se zabývají konkrétními společenskými výzvami. I nadále posiluje inovační ekosystémy okolo nich, a to jejich otevíráním a podporou integrace výzkumu, inovací a vzdělávání. EIT kromě toho posiluje inovační ekosystémy v celé Evropě, a to rozšiřováním svého regionálního inovačního programu (RIS). EIT pracuje s inovačními ekosystémy, které vykazují vysoký inovační potenciál, a to na základě strategií, tematického souladu a očekávaného dopadu a v úzké součinnosti se strategiemi a platformami pro inteligentní specializaci.

Hlavní rysy

- a) posilování účinnosti a otevřenosti pro nové partnery stávajících znalostních a inovačních společenství, umožnění přechodu k dlouhodobé soběstačnosti a analyzování potřeb na zřízení nových znalostních a inovačních společenství za účelem řešení globálních výzev. Konkrétní tematické oblasti jsou stanoveny ve strategickém inovačním programu EIT zohledňujícím strategické plánování;
- b) urychlování pokroku regionů směrem k excelenci v zemích, které jsou uvedeny ve strategickém inovačním programu v úzké spolupráci se strukturálními fondy a případně dalšími vhodnými unijními programy.

2.2. Inovační a podnikatelské dovednosti v rámci celoživotního učení, včetně narůstajících kapacit vysokoškolských institucí v celé Evropě

Vzdělávací činnosti EIT se posílí, aby podporovaly inovace a podnikání prostřednictvím účelného vzdělávání a odborné přípravy. Silnější zaměření na rozvoj lidského kapitálu vychází z rozšíření stávajících vzdělávacích programů znalostních a inovačních společenství EIT s cílem nadále nabízet studentům i odborníkům vysoce kvalitní vzdělávací programy zaměřené na inovace, kreativitu a podnikání, zejména v souladu se strategií Unie pro průmysl a dovednosti. To může zahrnovat výzkumné pracovníky a inovátory podporované z jiných částí programu, zejména z akcí „Marie Curie-Sklodowska“. EIT také podporuje modernizaci vysokoškolských institucí v celé Evropě a jejich začlenění do inovačních ekosystémů tím, že bude stimulovat a zvyšovat jejich podnikatelský potenciál a schopnosti a podněcovat je k tomu, aby lépe předvíдалy nové požadavky na dovednosti.

Hlavní rysy

- a) rozvoj inovačních vzdělávacích programů zohledňujících budoucí potřeby společnosti, průmyslu a průřezových programů, které budou nabízeny studentům, podnikatelům a odborníkům v celé Evropě i mimo ni a v nichž se specializované a odvětvové znalosti spojí s dovednostmi orientovanými na inovace a podnikání, jako jsou „high tech“ dovednosti související s digitálními a udržitelnými klíčovými základními technologiemi;
- b) posilování a rozšiřování značky EIT, aby se zvýšila viditelnost a uznání vzdělávacích programů EIT na základě partnerství mezi různými vysokoškolskými institucemi, výzkumnými centry a společnostmi, za současného zvyšování jejich celkové kvality poskytnutím vzdělávacích programů typu učení praxí a účelného podnikatelského vzdělávání, jakož i mezinárodní mobilita a mobilita mezi organizacemi a mezi odvětvími;
- c) vývoj inovačních a podnikatelských schopností vysokoškolského sektoru s využitím a podporou odborných znalostí společenství EIT v propojování vzdělávání, výzkumu a podnikání;
- d) posílení úlohy společenství absolventů EIT jako vzoru pro nové studenty a silného nástroje pro sdělování dopadu EIT.

2.3. Nová řešení pro trhy za účelem zvládnání celosvětových výzev

EIT podporuje, posiluje a oceňuje podnikatele, inovátory, výzkumné pracovníky, pedagogy, studenty a další inovační subjekty, přičemž zajistí, že bude zohledňováno hledisko rovnosti žen a mužů, aby spolupracovali v mezioborových týmech, vytvářeli nápady a přetvářeli je na inkrementální a přelomové inovace. Činnosti jsou charakterizovány otevřenými inovacemi a přeshraničním přístupem se zaměřením na začlenění příslušných činností znalostního trojúhelníku, které jsou významné pro jejich úspěšnost (například předkladatelé projektů mohou získat lepší přístup k absolventům se zvláštní kvalifikací, předním uživatelům, začínajícím podnikům s inovačními myšlenkami, zahraničním společnostem s příslušnými doplňkovými aktivy atd.).

Hlavní rysy

- a) podpora vývoje nových produktů, služeb a tržních příležitostí, kde subjekty znalostního trojúhelníku spolupracují na přípravě řešení globálních problémů;
- b) plná integrace celého inovačního hodnotového řetězce: od studenta po podnikatele, od myšlenky k produktu, z laboratoře k zákazníkovi. To zahrnuje podporu začínajících a rostoucích podniků;

- c) poskytování služeb a podpory na vysoké úrovni inovativním podnikům, a to včetně technické pomoci pro doladění produktů nebo služeb, substantivního mentorování, podpory pro zajištění cílových zákazníků a získání kapitálu, aby tyto podniky rychle získaly přístup na trh a zrychlily proces svého růstu.

2.4. Synergie a přidaná hodnota v rámci programu

EIT znásobí své úsilí ve snaze využít synergií a doplňkovosti mezi stávajícími znalostními a inovačními společenstvími a s různými subjekty a iniciativami na úrovni Unie i na celosvětové úrovni a rozšiřovat svou síť spolupracujících organizací na strategické i operační úrovni a vyhnout se přitom zdvojení činností.

Hlavní rysy

- a) úzká spolupráce s ERI a Programem Investoru při racionalizaci podpory (totiž financování a služeb) nabízené inovačním podnikům ve fázích začínajících podniků a rozšiřování kapacity, a to zejména prostřednictvím znalostních a inovačních společenství;
 - b) plánování a provádění činností EIT s cílem maximalizovat synergie a doplňkovost s dalšími částmi programu;
 - c) práce s členskými státy na vnitrostátní i regionální úrovni, zavedení strukturovaného dialogu a koordinační úsilí, aby bylo možné synergické působení s národními a regionálními iniciativami, včetně strategií pro inteligentní specializaci, uvažované rovněž prostřednictvím evropských inovačních ekosystémů, za účelem identifikace, sdílení a šíření osvědčených postupů a poznatků;
 - d) sdílení a šíření inovativních postupů a poznatků po celé Evropě i mimo ni s cílem přispět k inovační politice v Evropě v koordinaci s dalšími částmi programu;
 - e) poskytování podkladů pro jednání o inovační politice a příspěvek k návrhu a realizaci politických priorit Unie, a to nepřetržitou spoluprací se všemi příslušnými útvary Komise, jinými programy Unie a jejich zainteresovanými subjekty a dalším prověřováním příležitostí v rámci iniciativ na provádění politiky;
 - f) využívání synergií s jinými programy Unie, včetně programů, které podporují rozvoj lidského kapitálu a inovace (jako jsou například COST, ESF+, EFRR, Erasmus+, Kreativní Evropa a COSME Plus/jednotný trh nebo Program Investoru);
 - g) budování strategických aliancí s klíčovými aktéry v oblasti inovací na úrovni Unie a na mezinárodní úrovni a podpora znalostních a inovačních společenství při rozvoji spolupráce a vazeb s klíčovými partnery z třetích zemí v rámci znalostního trojúhelníku, a to s cílem otevřít nové trhy pro řešení podporovaná znalostními a inovačními společenstvími a přilákat financování a talenty ze zahraničí. Je podporována účast třetích zemí se zohledněním zásady reciprocity a vzájemných přínosů.
-

PŘÍLOHA III

EVROPSKÁ PARTNERSTVÍ

Evropská partnerství budou vybrána a prováděna, monitorována, hodnocena, postupně ukončena nebo obnovena na základě těchto kritérií:

1. Výběr

Prokázání toho, že evropské partnerství je účinnější při dosahování souvisejících cílů programu prostřednictvím zapojení a závazku partnerů, zejména při zajišťování jasných výsledků pro Unii a její občany především s ohledem na globální výzvy a cíle v oblasti výzkumu a inovací, při zajišťování konkurenceschopnosti Unie, udržitelnosti a přispívání k posilování EVP a případně mezinárodních závazků.

V případě institucionalizovaných evropských partnerství vytvořených v souladu s článkem 185 Smlouvy o fungování EU je povinná účast nejméně 40 % členských států:

- a) soudržnost a synergie evropského partnerství v rámci výzkumného a inovačního prostředí Unie podle pravidel programu v co nejširším rozsahu;
- b) transparentnost a otevřenost evropského partnerství, pokud jde o vymezení priorit a cílů ve vztahu k očekávaným výsledkům a dopadům a pokud jde o zapojení partnerů a zainteresovaných subjektů z celého hodnotového řetězce, z různých odvětví, prostředí a oborů, včetně v případě potřeby mezinárodních partnerů a zainteresovaných subjektů, při zachování evropské konkurenceschopnosti; jasné podmínky podpory účasti malých a středních podniků a šíření a využívání výsledků, zejména malými a středními podniky, a to i prostřednictvím zprostředkujících organizací;
- c) předchozí doložení doplňkovosti a zaměření evropského partnerství, včetně společné strategické vize o smyslu evropského partnerství. Tato vize zahrnuje zejména:
 - i) identifikaci měřitelných očekávaných výstupů, výsledků a dopadů v konkrétních časových rámcích, včetně klíčové hospodářské nebo společenské hodnoty pro Unii;
 - ii) prokázání očekávaných kvalitativních a významných kvantitativních pákových efektů, včetně metody měření klíčových ukazatelů výkonnosti;
 - iii) přístupy zajišťující flexibilitu provádění a přizpůsobení se měnícím se politickým nebo společenským potřebám nebo potřebám trhu nebo vědeckému pokroku s cílem zvýšit soudržnost politiky mezi regionální, národní a unijní úrovní;
 - iv) ústupovou strategii a opatření na postupné ukončení programu;
- d) předchozí prokázání dlouhodobého závazku partnerů, včetně minimálního podílu veřejných nebo soukromých investic.

V případě institucionalizovaných evropských partnerství zřízených v souladu s článkem 185 nebo 187 Smlouvy o fungování EU činí finanční nebo věcné příspěvky od jiných partnerů než Unie 50 % až 75 % celkových rozpočtových závazků evropského partnerství. Každé takové institucionalizované evropské partnerství bude disponovat jistým podílem příspěvků od jiných partnerů než Unie ve formě finančních příspěvků. U jiných partnerů, než je Unie a zúčastněné státy, by se měly finanční příspěvky zaměřit především na pokrytí administrativních nákladů a nákladů na koordinaci a podporu a nákladů týkajících se dalších nesoutěžních činností.

2. Provádění:

- a) systémový přístup, který zajistí aktivní a včasné zapojení členských států a dosažení očekávaných dopadů evropského partnerství prostřednictvím flexibilního provádění společných akcí s velkou přidanou hodnotou Unie, které jdou rovněž nad rámec společných výzev k předkládání výzkumných a inovačních činností, včetně těch, které se týkají absorpce tržních, regulačních a politických opatření;
- b) vhodná opatření zajišťující kontinuální otevřenost iniciativy a transparentnost v průběhu provádění, zejména pokud jde o stanovení priorit a účast ve výzvách k podávání návrhů, informování o fungování řízení, viditelnost Unie, komunikační a informační opatření, šíření a využívání výsledků, včetně jasné otevřené přístupové/uživatelské strategie v rámci hodnotového řetězce; vhodná opatření na informování malých a středních podniků a podporu jejich účasti.

- c) koordinace nebo společné činnosti s dalšími příslušnými iniciativami v oblasti výzkumu a inovací s cílem zajistit optimální míru jejich vzájemného propojení a efektivní synergické působení, rovněž za účelem překonání případných překážek provádění na národní úrovni a zvýšení využitelnosti nákladů;
- d) závazky, pokud jde o finanční nebo věcné příspěvky od jednotlivých partnerů v souladu s vnitrostátními ustanoveními po celou dobu trvání iniciativy;
- e) v případě institucionalizovaných evropských partnerství přístup Komise k výsledkům a jiným informacím, jež s akcí souvisejí, pro účely rozvoje, provádění a monitorování politik nebo programů Unie.

3. Monitorování:

- a) systém monitorování v souladu s požadavky stanovenými článkem 50 za účelem sledování pokroku v dosahování konkrétních politických cílů, pokroku a klíčových ukazatelů výkonnosti umožňujících průběžné posouzení dosažených výsledků, dopadů a potenciálních potřeb pro nápravná opatření;
- b) pravidelné zvláštní zprávy o kvantitativních a kvalitativních pákových efektech, včetně vyčleněných a skutečně poskytnutých finančních a věcných příspěvků, viditelnosti a umístění v mezinárodním kontextu a dopadu na rizika investic ze soukromého sektoru určených na výzkum a inovace;
- c) podrobné informace o procesu hodnocení a výsledcích ze všech výzev k podávání návrhů v rámci evropských partnerství, jež mají být poskytnuty včas a mají být přístupné ve společné elektronické databázi.

4. Hodnocení, postupné ukončení a obnovení:

- a) hodnocení dopadů dosažených na úrovni Unie a na vnitrostátní úrovni, pokud jde o stanovené cíle a klíčové ukazatele výkonnosti, které jsou podkladem pro hodnocení programu uvedené v článku 52, a to včetně posouzení nejúčinnějšího způsobu politických zásahů pro veškeré budoucí akce; umístění každého případného obnovení evropského partnerství v celkovém prostředí evropských partnerství a jeho politických priorit;
 - b) nedojde-li k obnově, vhodná opatření k zajištění postupného ukončení financování programu v souladu s podmínkami a lhůtami dohodnutými předtím s legálně zapojenými partnery, aniž je dotčeno případné další nadnárodní financování z vnitrostátních programů nebo jiných programů Unie a aniž jsou dotčeny soukromé investice a probíhající projekty.
-

PŘÍLOHA IV

SYNERGIE S JINÝMI UNIJNÍMI PROGRAMY

Synergie s jinými unijními programy je založena na doplňkovosti mezi koncepcí a cíli programů a na kompatibilitě finančních pravidel a procesů na úrovni provádění.

Financování z programu se použije pouze na financování výzkumných a inovačních činností. Strategické plánování zajistí sladění priorit pro jednotlivé unijní programy a zajistí konzistentní možnosti financování v různých fázích cyklu výzkumu a inovací. Synergie s dalšími unijními programy a politikami je mimo jiné přínosná v případě misí a evropských partnerství.

Využití výsledků výzkumu a inovativních řešení vytvořených v programu je usnadněno s podporou dalších unijních programů, zejména prostřednictvím strategií šíření a využívání výsledků, předávání znalostí, doplňkových a kumulativních zdrojů financování a doprovodných opatření. Financování výzkumných a inovačních činností využívá harmonizovaných pravidel, která mají zajistit přidanou hodnotu Unie, zabránit překrývání s různými programy Unie a usilovat o maximální účinnost a administrativní zjednodušení.

Níže uvedené odstavce podrobněji stanoví, jak se tato synergie uplatňuje mezi rámcovým programem a různými programy Unie:

1. Synergie s Evropským zemědělským záručním fondem (EZZF) a Evropským zemědělským fondem pro rozvoj venkova (EZFRV) v rámci společné zemědělské politiky (SZP) zajistí, aby:
 - a) výzkumné a inovační potřeby zemědělského odvětví a venkovských oblastí v Unii byly zjišťovány například v rámci evropského inovačního partnerství „Produktivita a udržitelnost zemědělství“ a zohledňovány v rámci strategického plánování programu a pracovních programů;
 - b) SZP co nejlépe využívala výsledků výzkumu a inovací a podpořila využívání, provádění a zavádění inovativních řešení, včetně těch, jež vzešla z projektů financovaných rámcovými programy pro výzkum a inovace a z evropského inovačního partnerství „Produktivita a udržitelnost zemědělství“ a z příslušných znalostních a inovačních společenství EIT;
 - c) EZFRV podporoval zavádění a šíření znalostí a řešení vzešlých z výsledků programu, jež vedou k dosažení dynamičtějšího zemědělského odvětví a novým příležitostem rozvoje venkovských oblastí.
2. Synergie s Evropským námořním, rybářským a akvakulturním fondem (ENRAF) zajistí, aby:
 - a) rámcový program a ENRAF byly úzce propojeny, jelikož se unijní výzkumné a inovační potřeby v oblasti mořské a integrované námořní politiky budou naplňovat prostřednictvím strategického plánování programu;
 - b) ENRAF podporoval nástup nových technologií a inovativních produktů, procesů a služeb, zejména těch, které vzešly z uskutečňování programu v oblasti mořské a integrované námořní politiky; ENRAF rovněž podporoval shromažďování, zpracování a monitorování údajů z terénu a šířil příslušné akce podpořené rámcovým programem, čímž se přispívá k provádění společné rybářské politiky, námořní politiky Unie, mezinárodní správy oceánů a mezinárodních závazků.
3. Synergie s Evropským fondem pro regionální rozvoj (EFRR) zajistí, aby:
 - a) opatření v rámci alternativního a kumulativního financování z EFRR a rámcového programu podporovala činnosti vytvářející propojení zejména mezi strategiemi pro inteligentní specializaci a excelenci v oblasti výzkumu a inovací, včetně společných meziregionálních a nadnárodních programů a panevropských výzkumných infrastruktur s cílem posílit EVP a přispět k plnění cílů udržitelného rozvoje;
 - b) EFRR se mimo jiné zaměřoval na rozvoj a posílení regionálních a místních výzkumných a inovačních ekosystémů, sítí a průmyslovou transformaci, včetně podpory budování výzkumných a inovačních kapacit i využívání výsledků a zavádění nových technologií a inovativních a klimaticky šetrných řešení vzešlých z rámcových programů pro výzkum a inovace prostřednictvím EFRR.

4. Synergie s Evropským sociálním fondem plus (ESF+) zajistí, aby:
 - a) ESF+ mohl zjednodušit a rozšířit inovativní vzdělávací programy podporované programem prostřednictvím vnitrostátních nebo regionálních programů, aby lidé získali dovednosti a kompetence potřebné pro vyvíjející se požadavky trhu práce;
 - b) opatření týkající se alternativního a kombinovaného financování z ESF+ mohla být využita k podpoře činností v rámci programu na podporu rozvoje lidského kapitálu v oblasti výzkumu a inovací s cílem posílit EVP;
 - c) ESF+ začlenil inovativní technologie a nové modely podnikání a řešení, zejména ty vzešlé z programu, a přispěl tak k vytváření inovativních, účinných a udržitelných systémů zdravotní péče členských států a evropským občanům usnadnil přístup k lepší a bezpečnější zdravotní péči.
5. Synergie s programem „EU pro zdraví“ zajistí, aby:
 - a) výzkumné a inovační potřeby Unie v oblasti zdraví byly zjišťovány a stanovovány prostřednictvím strategického plánování programu;
 - b) program „EU pro zdraví“ přispěl k zajištění co nejlepšího využití výsledků výzkumu, zejména těch, které vzešly z programu.
6. Synergie s Nástrojem pro propojení Evropy (CEF) zajistí, aby:
 - a) výzkumné a inovační potřeby v odvětví dopravy, energetiky a digitálních technologií v Unii byly zjišťovány a stanovovány prostřednictvím strategického plánování programu;
 - b) Nástroj pro propojení Evropy podpořil rozsáhlé zavádění nových inovativních technologií a řešení v oblastech dopravy, energetiky a digitálních fyzických infrastruktur, a to zejména těch, které vzešly z rámcových programů pro výzkum a inovace;
 - c) se usnadnila výměna informací a údajů mezi programem a projekty Nástroje pro propojení Evropy, např. upozorněním na technologie z programu s vysokou tržní připraveností, jež by díky Nástroji pro propojení Evropy mohly najít další uplatnění.
7. Synergie s programem Digitální Evropa zajistí, aby:
 - a) přes příbuznost některých tematických oblastí, jež jsou předmětem programu a programu Digitální Evropa, se typy akcí, které mají obdržet podporu, jejich očekávané výsledky a logika jejich působení od sebe lišily a navzájem doplňovaly;
 - b) výzkumné a inovační potřeby týkající se digitálních aspektů byly zjišťovány a stanovovány prostřednictvím strategického plánování programu; k tomu patří například výzkum a inovace v oblasti vysoce výkonné výpočetní techniky, umělé inteligence, kybernetické bezpečnosti, technologií distribuované účetní knihy, kvantových technologií, které kombinují digitální technologie s dalšími základními technologiemi a netechnologickými inovacemi; podpora rozšiřování podniků zavádějících průlomové inovace (z nichž mnohé kombinují digitální technologie s fyzickými) a podpora digitálních výzkumných infrastruktur;
 - c) se program Digitální Evropa zaměřoval na rozsáhlé budování digitálních kapacit a infrastruktur, a to například v oblastech vysoce výkonné výpočetní techniky, umělé inteligence, kybernetické bezpečnosti, technologií distribuované účetní knihy, kvantových technologií a pokročilých digitálních dovedností s cílem širokého uplatnění a zavádění napříč Unii stávajících kritických nebo testovaných inovativních digitálních řešení v unijním rámci v oblastech veřejného zájmu (jako je zdravotnictví, veřejná správa, spravedlnost a vzdělávání) nebo selhání trhu (jako je digitalizace podniků, zvláště malých a středních podniků); aby se program Digitální Evropa prováděl zejména prostřednictvím společného zadávání veřejných zakázek s členskými státy umožňujících koordinované a strategické investice do digitálních kapacit, které mají být sdíleny v celé Unii, jakož i do celoevropských akcí, které podporují interoperabilitu a normalizaci jako součást rozvoje jednotného digitálního trhu;
 - d) kapacity a infrastruktury programu Digitální Evropa byly k dispozici výzkumné a inovační komunitě, včetně činností podporovaných v rámci programu, mj. testování, zkoušení a předvádění napříč všemi odvětvími a obory;
 - e) v rámci programu Digitální Evropa byly postupně využity a zaváděny nové digitální technologie vyvinuté díky programu;
 - f) iniciativy programu pro rozvoj dovedností a vzdělávacích programů pro získání kompetencí, včetně těch nabízených v rámci příslušných znalostních a inovačních společenství EIT byly doplněny budováním kapacit v oblasti pokročilých digitálních dovedností v rámci programu Digitální Evropa;
 - g) vznikly silné koordinační mechanismy pro strategické plánování, operační postupy a struktury řízení v případě obou programů.

8. Synergie s programem pro jednotný trh zajistí, aby:

- a) program pro jednotný trh řešil selhání trhu, která se dotýkají malých a středních podniků, a podporoval podnikání a zakládání a růst podniků a aby mezi programem pro jednotný trh a akcemi EIT i ERI zaměřenými na inovativní podniky existovala doplňkovost, stejně jako v oblasti podpůrných služeb pro malé a střední podniky, a to zejména tam, kde trh nenabízí udržitelné financování;
- b) síť Enterprise Europe Network spolu s dalšími stávajícími strukturami na podporu malých a středních podniků (např. národní kontaktní místa agentury pro inovace, centra pro digitální inovace, odborná střediska, inkubátory) nabízely v rámci programu, včetně ERI, podpůrné služby.

9. Synergie s programem LIFE – programem pro životní prostředí a oblast klimatu (LIFE) zajistí, aby:

- a) výzkumné a inovační potřeby s cílem čelit environmentálním, klimatickým a energetickým výzvám v rámci Unie byly zjišťovány a stanovovány prostřednictvím strategického plánování programu;
- b) program LIFE i nadále působil jako katalyzátor provádění politiky a právních předpisů Unie v oblasti životního prostředí, klimatu a příslušné politiky a právních předpisů v oblasti energetiky, mimo jiné převzetím a uplatňováním výsledků výzkumu a inovací z programu, a pomáhal při jejich uplatnění na vnitrostátní a meziregionální a regionální úrovni, kde může pomoci řešit otázky životního prostředí, klimatu nebo přechodu na čistou energii; program LIFE bude i nadále podněcovat synergie zejména s programem přiznáváním bonusu při hodnocení návrhů, které obsahují využití výsledků programu;
- c) standardní akční projekty LIFE podporovaly vývoj, testování nebo demonstrace vhodných technologií nebo metodik pro provádění politiky Unie v oblasti životního prostředí a změny klimatu, které mohou být následně nasazeny ve velkém měřítku, financované z jiných zdrojů, včetně programu. Jak EIT, tak ERI mohou podporovat rozšíření a komercializaci nových průlomových myšlenek, které mohou vzejít z provádění projektů programu LIFE.

10. Synergie s programem Erasmus+ zajistí, aby:

- a) kombinované zdroje z programu, mimo jiné z EIT, a programu Erasmus+ byly využity na podporu činností zaměřených na posílení, modernizaci a transformaci evropských vysokoškolských institucí. Program doplní podporu programu Erasmus+ pro iniciativu Evropské univerzity, a to její výzkumný rozměr, tam, kde je to vhodné, a sice jako součást rozvoje nových společných a integrovaných dlouhodobých a udržitelných strategií v oblasti vzdělávání, výzkumu a inovací založených na nadoborových a meziodvětvových přístupech, aby se znalostní trojúhelník stal skutečností. Činnosti EIT by mohly doplňovat strategie, které mají být prováděny v rámci iniciativy Evropské univerzity;
- b) program a program Erasmus+ podpořily integraci vzdělávání a výzkumu tím, že vysokoškolským institucím pomohou při formulaci a zavádění společných vzdělávacích, výzkumných a inovačních strategií a sítí, obohacování vzdělávacích systémů, vyučujících a školitelů nejnovějšími poznatky a zkušenostmi z výzkumu s cílem zprostředkovat aktivní zkušenost s výzkumem všem studentům a vysokoškolským pracovníkům, zejména výzkumným pracovníkům, a podpořit i další činnosti sloužící integraci vysokoškolského vzdělávání a výzkumu a inovací.

11. Synergie s kosmickým programem Unie zajistí, aby:

- a) výzkumné a inovační potřeby kosmického programu Unie a předcházejícího a navazujícího kosmického odvětví v rámci Unie byly zjišťovány a stanovovány jako součást strategického plánování programu. Akce pro výzkum vesmíru prováděné prostřednictvím programu jsou prováděny dle vhodnosti s ohledem na zadávání veřejných zakázek a způsobilost právních subjektů v souladu s kosmickým programem Unie;
- b) se družicová data a služby zpřístupněné veřejnosti kosmickým programem Unie využívaly k vývoji průlomových řešení prostřednictvím výzkumu a inovací, mimo jiné v programu, zejména pokud jde o udržitelnost potravin a přírodních zdrojů, sledování klimatu, atmosféru, půdu, pobřežní a mořské prostředí, chytrá města, propojenou a automatizovanou mobilitu, bezpečnost a zvládání katastrof;
- c) služby přístupu k datům a informacím z programu Copernicus přispívaly k evropskému cloudu pro otevřenou vědu a usnadňovaly tak výzkumným pracovníkům, vědcům a inovátorům přístup k datům programu Copernicus; výzkumné infrastruktury, zejména pozorovací sítě *in situ* představovaly zásadní prvky pozorovací infrastruktury *in situ* umožňující činnost služeb programu Copernicus a aby ony mohly využívat informací vytvořených službami programu Copernicus.

12. Synergie s nástrojem pro sousedství a rozvojovou a mezinárodní spolupráci (NDICI) a nástrojem předvstupní pomoci (IPA III) zajistí, aby:
- výzkumné a inovační potřeby v oblastech působnosti nástroje pro sousedství a rozvojovou a mezinárodní spolupráci a NPP III byly zjišťovány prostřednictvím strategického plánování programu v souladu s cíli udržitelného rozvoje;
 - výzkumné a inovační činnosti programu za účasti třetích zemí a cílené akce mezinárodní spolupráce usilovaly o harmonizaci a soudržnost se souběžnými akcemi zaměřenými na zavádění a budování kapacit v rámci nástroje pro sousedství a rozvojovou a mezinárodní spolupráci a NPP III, a to na základě společného stanovení potřeb a oblastí intervence.
13. Synergie s Fondem pro vnitřní bezpečnost a nástrojem pro správu hranic v rámci Fondu pro integrovanou správu hranic zajistí, aby:
- výzkumné a inovační potřeby v oblasti bezpečnosti a integrované správy hranic byly zjišťovány a stanovovány prostřednictvím strategického plánování programu;
 - Fond pro vnitřní bezpečnost a Fond pro integrovanou správu hranic podpořily zavedení nových inovativních technologií a řešení, a to zejména těch, které vzešly z rámcového programu pro výzkum a inovace v oblasti bezpečnostního výzkumu.
14. Synergie s Programem InvestEU zajistí, aby:
- program poskytoval kombinované financování z programu Horizont Evropa a kombinované financování ERI pro inovátory, pro něž je typická vysoká míra rizika a pro něž trh neposkytuje dostatečné a udržitelné financování a aby program zároveň podpořil účinné poskytování a řízení soukromé části kombinovaného financování prostřednictvím fondů a zprostředkovatelů podporovaných v rámci Programu InvestEU a dalších;
 - finanční nástroje pro výzkum a inovace a malé a střední podniky byly sloučeny v rámci Programu InvestEU, zejména prostřednictvím specializovaného nástroje věnovaného výzkumu a inovacím a produktů zaváděných v rámci specializovaného nástroje pro malé a střední podniky, čímž by přispěl k plnění cílů obou programů, jakož i k vytvoření silných doplňujících vazeb mezi oběma programy;
 - program poskytoval vhodnou podporu tak, aby bylo případně možné pomoci přesměrovat projekty financovatelné komerčními úvěry, nevhodné pro financování z prostředků ERI, do Programu InvestEU.
15. Synergie s inovačním fondem v rámci systému obchodování s emisemi (dále jen „inovační fond“) zajistí, aby:
- se inovační fond zaměřil zejména na inovace v nízkouhlíkových technologiích a procesech, včetně environmentálně bezpečného zachycování a využívání uhlíku, jež významně přispívá ke zmírňování změny klimatu, a také na produkty nahrazující produkty náročné na uhlík, a aby pomohl podpořit koncipování a fungování projektů, jejichž cílem je environmentálně bezpečné zachycování a geologické ukládání CO₂, jakož i na inovativní technologie v oblasti energie z obnovitelných zdrojů a skladování energie, a aby bylo možné vytvořit pobídky k prodeji ekologičtějších výrobků;
 - program financoval vývoj a demonstrace technologií, včetně průlomových řešení, schopných napomoci dosažení unijních cílů v oblasti klimatické neutrality, energetiky a transformace průmyslu, zejména prostřednictvím činností v pilíři II a pilíři III;
 - s výhradou splnění svých kritérií výběru a udělení grantu mohl inovační fond podpořit fázi demonstrace způsobilých projektů, které mohly obdržet podporu z programu, přičemž se mezi oběma programy vytvoří silné doplňující vazby.
16. Synergie s mechanismem pro spravedlivou transformaci zajistí, aby:
- byly prostřednictvím strategického plánování programu zjišťovány potřeby výzkumu a inovací s cílem podpořit řádnou a spravedlivou transformaci na klimatickou neutralitu;
 - bylo prosazováno zavádění a rozšiřování inovativních a klimaticky šetrných řešení, zejména těch, která vzešla z programu.
17. Synergie s programem Euratomu pro výzkum a odbornou přípravu zajistí, aby:
- program a program Euratomu pro výzkum a odbornou přípravu vypracovaly široce pojaté akce na podporu vzdělávání a odborné přípravy (včetně akcí „Marie Skłodowska-Curie“) s cílem zachovat a rozvíjet v Evropě potřebné dovednosti;

- b) program a program Euratomu pro výzkum a odbornou přípravu vypracovaly společné výzkumné akce s důrazem na průřezové aspekty bezpečného a zabezpečeného využívání neenergetických aplikací ionizujícího záření v sektorech, jako jsou lékařství, průmysl, zemědělství, kosmické odvětví, změna klimatu, bezpečnost a připravenost na mimořádné události, jakož i příspěvek k jaderné vědě.
18. Potenciální synergie s Evropským obranným fondem je přínosem pro civilní a obranný výzkum s cílem zamezit zbytečnému zdvojování činností a je v souladu s článkem 5 a čl. 7 odst. 1.
19. Synergie s programem Kreativní Evropa bude posílena zjišťováním výzkumných a inovačních potřeb v oblasti kulturních a kreativních politik ve strategickém plánování programu.
20. Synergie s Nástrojem pro oživení a odolnost zajistí, aby:
- a) byly prostřednictvím strategického plánování programu zjišťovány výzkumné a inovační potřeby na podporu zvýšení odolnosti ekonomik a společnosti členských států a jejich lepší připravenosti na budoucnost;
- b) bylo podporováno zavádění a rozšiřování inovativních řešení, zejména těch, která vzešla z programu.
-

PŘÍLOHA V

KLÍČOVÉ UKAZATELE ZPŮSOBŮ DOSAHOVÁNÍ DOPADŮ

Způsoby dosahování dopadů a související klíčové ukazatele způsobů dosahování dopadů strukturují sledování pokroku programu při dosahování jeho cílů, jak stanoví článek 3. Způsoby dosahování dopadů jsou závislé na čase a odrážejí tři doplňkové kategorie dopadů s ohledem na nelineární povahu investic v oblasti výzkumu a inovací: vědecký, společenský a technologicko-ekonomický dopad. U každé z těchto kategorií dopadů se uplatňují zástupné ukazatele pro sledování pokroku, jež se budou členit na krátkodobé, střednědobé a dlouhodobé, zahrnující i období po ukončení programu, s možností příslušného rozčlenění, včetně rozčlenění podle členských států a přidružených zemí. Tyto ukazatele se sestaví za použití kvantitativních a kvalitativních metodik. Jednotlivé části programu se v různé míře a prostřednictvím různých mechanismů podílejí na tvorbě těchto ukazatelů. Ke sledování jednotlivých částí programu lze případně použít další ukazatele.

Mikrodata skrývající se za klíčovými ukazateli způsobů dosahování dopadů jsou u všech částí programu a všech prováděcích mechanismů shromažďována centrálně a jednotně a na přiměřené úrovni podrobnosti dat s minimálními požadavky na příjemce, pokud jde o podávání zpráv.

Kromě toho a nad rámec klíčových ukazatelů způsobů dosahování dopadů jsou jako součást údajů o řízení a provádění podle článku 50 téměř v reálném čase shromažďovány a vykazovány údaje o optimalizovaném provádění programu na posílení EVP, podporující účast všech členských států založenou na excelenci v programu a rovněž usnadňující kooperativní vazby v evropském výzkumu a inovacích. To zahrnuje sledování kooperativních vazeb, analýzu sítí, údaje o návrzích, žádostech, účasti a projektech, údaje o žadatelích a účastnících, včetně údajů o typu organizace (jako jsou organizace občanské společnosti, malé a střední podniky a soukromý sektor), země (členěno konkrétně podle skupin zemí, jako jsou členské státy, přidružené země a třetí země), pohlaví, úlohy v projektu, vědního oboru/odvětví, včetně společenských věd a humanitních oborů) a sledování míry začleňování klimatických hledisek a související výdaje.

Ukazatele způsobů dosahování dopadů v oblasti vědy

Očekává se, že dopady programu v oblasti vědy budou nové vysoce kvalitní znalosti, posílení lidského kapitálu v oblasti výzkumu a inovací a podpora šíření znalostí a otevřené vědy. Pokrok při dosahování těchto dopadů je sledován prostřednictvím zástupných ukazatelů stanovených podél osy těchto tří klíčových způsobů dosahování dopadů.

tabulka 1

Vědecké dopady	Krátkodobé	Střednědobé	Dlouhodobé
Vytváření nových vysoce kvalitních znalostí	Publikace – počet recenzovaných vědeckých publikací programu, jež jsou výsledkem programu	Citace – vážený citační index recenzovaných vědeckých publikací programu v daném oboru, jež jsou výsledkem programu	Věda světové úrovně – počet a podíl recenzovaných publikací, jež jsou výsledkem projektů financovaných z programu, jež představují zásadní příspěvek k jednotlivým vědeckým oborům
Posílení lidského kapitálu v oblasti výzkumu a inovací	Dovednosti – Počet výzkumných pracovníků zapojených do činností v rámci projektů programu ke zvýšení kvalifikace (odborná příprava, předávání zkušeností / poradenství, mobilita a přístup k výzkumným a inovačním infrastrukturám) financovaných z programu	Kariéra – počet a podíl výzkumných pracovníků zapojených do programu, kterým se během programu zvýšila kvalifikace a kteří dosáhli většího individuálního vlivu ve svém oboru v oblasti výzkumu a inovací	Pracovní podmínky – počet a podíl výzkumných pracovníků zapojených do programu, kterým se během programu zvýšila kvalifikace a zlepšily pracovní podmínky, včetně mezd

Vědeckédopady	Krátkodobé	Střednědobé	Dlouhodobé
Podpora šíření znalostí a otevřené vědy	Sdílené znalosti – podíl výzkumných výstupů, jež jsou výsledkem programu (veřejně přístupná data, publikace, software atd.) sdílených prostřednictvím infrastruktur pro veřejně přístupné znalosti	Šíření znalostí – podíl otevřeného přístupu k aktivně používaným či citovaným výzkumným výstupům, jež jsou výsledkem programu	Nové způsoby spolupráce – podíl příjemců programu, kteří vytvořili nové nadoborové či meziodvětvové způsoby spolupráce s uživateli jejich veřejně přístupných výzkumných výstupů, jež jsou výsledkem programu

Ukazatele způsobů dosahování dopadů ve společnosti

Očekává se, že program bude mít společenský dopad ve formě řešení politických priorit Unie a globálních výzev, včetně cílů udržitelného rozvoje OSN, v návaznosti na zásady Agendy 2030 a cíle Pařížské dohody, prostřednictvím výzkumu a inovací, přínosů a výsledků díky misím v oblasti výzkumu a inovací a evropským partnerstvím a ve formě širšího zavádění inovací ve společnosti, jež budou v konečném důsledku přispívat k lidskému blahobytu. Pokrok při dosahování těchto dopadů je sledován prostřednictvím zástupných ukazatelů stanovených podél osy těchto tří klíčových způsobů dosahování dopadů.

tabulka 2

Dopady ve společnosti	Krátkodobé	Střednědobé	Dlouhodobé
Řešení politických priorit Unie a globálních výzev prostřednictvím výzkumu a inovací	Výsledky – počet a podíl výsledků zaměřených na řešení konkrétních politických priorit Unie a globálních výzev (včetně cílů udržitelného rozvoje) (mnohorozměrné: pro každou stanovenou prioritu) Včetně: počtu a podílu výsledků s významem pro klima zaměřených na plnění závazků Unie podle Pařížské dohody	Řešení – počet a podíl inovací a výstupů výzkumu na řešení konkrétních politických priorit Unie a globálních výzev (včetně cílů udržitelného rozvoje) (mnohorozměrné: pro každou stanovenou prioritu) Včetně: počtu a podílu výstupů s významem pro klima zaměřených na plnění závazků Unie podle Pařížské dohody	Přínosy – odhadovaný souhrnný dopad v důsledku využití výsledků financovaných programem, pokud jde o zvládnutí konkrétních politických priorit Unie a globálních výzev (včetně cílů udržitelného rozvoje), včetně příspěvku k celému životnímu cyklu tvorby politik a právních předpisů (jako jsou normy a standardy) (mnohorozměrné: pro každou stanovenou prioritu) Včetně: odhadovaného souhrnného dopadu v důsledku využití výsledků financovaných programem s významem pro klima na plnění závazků Unie podle Pařížské dohody včetně příspěvku k celému životnímu cyklu tvorby politik a právních předpisů (jako jsou normy a standardy)
Přínos a dopady vzešlé z misí v oblasti výzkumu a inovací	Výsledky misí v oblasti výzkumu a inovací – výsledky konkrétních misí v oblasti výzkumu a inovací Mise (mnohorozměrné: pro každou stanovenou prioritu)	Výstupy misí v oblasti výzkumu a inovací – výstupy konkrétních misí v oblasti výzkumu a inovací Mise (mnohorozměrné: pro každou stanovenou prioritu)	Dosažené cíle misí v oblasti výzkumu a inovací – dosažené cíle konkrétních misí v oblasti výzkumu a inovací (mnohorozměrné: pro každou stanovenou prioritu)

Dopady ve společnosti	Krátkodobé	Střednědobé	Dlouhodobé
Posílení zavádění výzkumu a inovací ve společnosti	Společná tvorba – počet a podíl projektů rámcového programu, v jejichž rámci to byli občané Unie a koncoví uživatelé, kdo přispěl ke společnému vytvoření obsahu výzkumu a inovací	Zapojení – Počet a podíl zúčastněných právních subjektů disponujících mechanismem pro zapojení občanů a konečných uživatelů po ukončení projektu financovaného programem	Zavádění výzkumu a inovací ve společnosti – zavádění a veřejná působnost společně vytvořených vědeckých výsledků a inovativních řešení dosažených v rámci programu

Ukazatele způsobů dosahování dopadů v oblasti technologií a hospodářství

Očekávané dopady tohoto programu v oblasti technologií a hospodářství, zejména v rámci Unie, budou spočívat v tom, že ovlivní vznik a růst podniků, zejména malých a středních podniků včetně začínajících podniků, povedou k vytváření přímých i nepřímých pracovních míst, zejména v rámci Unie, a k posílení investic do výzkumu a inovací. Pokrok při dosahování těchto dopadů je sledován prostřednictvím zástupných ukazatelů stanovených podél osy těchto tří klíčových způsobů dosahování dopadu.

tabulka 3

Technologický a hospodářský dopad	Krátkodobé	Střednědobé	Dlouhodobé
Vytváření růstu založeného na inovacích	Výsledky v podobě inovací – počet inovativních produktů, postupů nebo metod, jež jsou výsledkem programu (podle druhu inovace) a přihlášek práv duševního vlastnictví	Inovace – počet inovací, jež jsou výsledkem projektů financovaných programem (podle druhu inovace) a udělených práv duševního vlastnictví	Hospodářský růst – vznik, růst a tržní podíl podniků, které vytvořily inovace v rámci programu
Vytvoření více a kvalitnějších pracovních míst	Podporovaná pracovní místa – počet pracovních míst na plný úvazek a zachovaných pracovních míst u zúčastněných právních subjektů za účelem provedení projektu financovaného v rámci programu (podle druhu pracovní činnosti)	Zachovaná pracovní místa – navýšení počtu pracovních míst na plný úvazek u zúčastněných právních subjektů po ukončení projektu financovaného v rámci programu (podle druhu pracovní činnosti)	Celkový počet pracovních míst – počet přímých či nepřímých pracovních míst vytvořených nebo zachovaných díky šíření výsledků programu (podle druhu pracovní činnosti)
Posílení investic v oblasti výzkumu a inovací	Společné investice – výše veřejných a soukromých investic, k nimž došlo díky počátečním investicím v rámci programu	Rozšíření – výše veřejných a soukromých investic vynaložených na využití nebo rozšíření výsledků programu (včetně přímých zahraničních investic)	Příspěvek k plnění cíle 3 % – pokrok Unie směrem k dosažení cíle 3 % HDP v důsledku provedení programu

PŘÍLOHA VI

OBLASTI PRO ZAVEDENÍ MOŽNÝCH MISÍ A MOŽNÝCH INSTITUCIONÁLNÍCH EVROPSKÝCH PARTNERSTVÍ PODLE ČLÁNKU 185 NEBO 187 SMLOUVY O FUNGOVÁNÍ EU

V souladu s články 8 a 12 tohoto nařízení jsou v této příloze stanoveny oblasti pro zavedení možných misí a možných evropských partnerství podle článku 185 nebo 187 Smlouvy o fungování EU.

I. Oblasti pro zavedení možných misí

- Oblast pro mise 1: Přizpůsobování se změně klimatu včetně sociální transformace
- Oblast pro mise 2: Rakovina
- Oblast pro mise 3: Zdravé oceány, moře a pobřežní a vnitrozemské vody
- Oblast pro mise 4: Chytrá a klimaticky neutrální města
- Oblast pro mise 5: Zdravá půda a potraviny

Každá mise se řídí zásadami stanovenými v čl. 8 odst. 4 tohoto nařízení.

II. Oblasti pro zavedení možných institucionalizovaných evropských partnerství na základě článku 185 nebo 187 Smlouvy o fungování EU

- Oblast pro partnerství 1: Rychlejší rozvoj a bezpečnější využití inovací v oblasti zdraví pro evropské pacienty a globální zdraví
- Oblast pro partnerství 2: Rozvoj klíčových digitálních a základních technologií a jejich využití, mimo jiné včetně nových technologií, jako jsou umělá inteligence, fotonika a kvantové technologie
- Oblast pro partnerství 3: Vedoucí postavení Evropy v oblasti metrologie, včetně integrovaného metrologického systému
- Oblast pro partnerství 4: Urychlení konkurenceschopnosti, bezpečnosti a environmentální výkonnosti letového provozu a letecké a železniční dopravy v Unii
- Oblast pro partnerství 5: Udržitelná, inkluzivní a oběhová řešení založená na biotechnologiích
- Oblast pro partnerství 6: Vodík a udržitelné technologie skladování energie s nižší environmentální stopou a méně energeticky náročnou výrobou
- Oblast pro partnerství 7: Čistá, propojená, kooperativní, autonomní a automatizovaná řešení pro budoucí nároky na mobilitu osob a zboží
- Oblast pro partnerství 8: Inovativní a na výzkum a vývoj zaměřené malé a střední podniky.

Proces posuzování potřeby zavedení institucionalizovaného evropského partnerství v jedné z výše zmíněných oblastí pro partnerství může vést v souladu s právem podnětu Komise k předložení legislativního návrhu. Kromě toho může příslušná oblast pro evropské partnerství také spadat do partnerství podle čl. 10 odst. 1 písm. a) nebo b) tohoto nařízení nebo být provedena prostřednictvím jiných výzev k podávání návrhů v rámci tohoto programu.

Jelikož možné oblasti pro institucionalizovaná evropská partnerství pokrývají široké tematické oblasti, lze je v závislosti na posouzených potřebách provést prostřednictvím více než jednoho evropského partnerství.
